

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Ekonomická fakulta

Katedra účetnictví a financí

Studijní program: B6208 – Ekonomika a management

Studijní obor: Účetnictví a finanční řízení podniku

Bakalářská práce

Analýza hospodářských výsledků zemědělských podniků členěných podle ekonomické velikosti

Vypracovala: Markéta Melecká

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jana Lososová

České Budějovice 2018

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Fakulta ekonomická
Akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Markéta MELECKÁ**
Osobní číslo: **E15139**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**
Název tématu: **Analýza hospodářských výsledků zemědělských podniků členěných podle ekonomické velikosti**
Zadávací katedra: **Katedra účetnictví a financí**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Zhodnotit vývoj hospodaření zemědělských podniků členěných podle ekonomické velikosti z databáze FADN.

Osnova:

1. Databáze FADN, charakteristika, metodika sběru dat.
2. Základní charakteristiky zemědělských podniků členěných podle ekonomické velikosti (výměra, počet pracovníků, struktura a objem výroby).
3. Vyhodnocení finanční situace průměrného podniku podle ekonomické velikosti na základě finanční analýzy.
4. Vliv struktury výroby a rentability hlavních komodit na finanční stabilitu podniku.
5. Srovnání výsledků českého zemědělství s vybranými evropskými zeměmi.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: **40 - 50 stran**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

Blaha, Z. S., & Jindřichovská, I. (2006). *Jak posoudit finanční zdraví firmy.* Praha: Management Press.

Brealey, R. A., Myers, S. C. & Allen, F. (2014). *Teorie a praxe firemních financí.* Brno: BizBooks.

Foltýn I., & Zedníčková I. (2010). *Rentabilita zemědělských komodit.* ÚZEI Praha 2010.

Jindřichovská, I., & Blaha, Z. S. (2001). *Podnikové finance.* Praha: Management Press.

Sedláček, J. (2011). *Finanční analýza podniku.* Brno: Computer Press.

Svatoš, M. (2008). *Ekonomika agrárního sektoru: (vybraná témata).* Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jana Lososová**

Katedra účetnictví a financí

Datum zadání bakalářské práce: **13. ledna 2017**

Termín odevzdání bakalářské práce: **15. dubna 2018**

doc. Ing. Ladislav Rolínek / Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (1)
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Milan Jilek, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 13. ledna 2017

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 13. dubna 2018

.....

Markéta Melecká

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí mé bakalářské práce paní Ing. Janě Lososové za odborné vedení, konzultace a poskytnutí cenných připomínek a trpělivosti při zpracování kvalifikační práce.

Obsah

Úvod.....	3
Literární přehled.....	5
1 Zemědělský podnik.....	5
1.1 Produkční úloha zemědělství.....	6
2 Finanční analýza	7
2.1 Analýza absolutních ukazatelů	7
2.2 Analýza rozdílových ukazatelů	8
2.3 Analýza poměrových ukazatelů	9
2.4 Bankrotní a bonitní modely	19
2.5 Metody mezipodnikového srovnávání	21
3 Databáze FADN.....	23
3.1 Přepoččet dat	24
3.2 Metodika FADN	24
4 Metodika	26
4.1 Analýza rozdílových ukazatelů	27
4.2 Analýza poměrových ukazatelů	27
4.3 Bonitní a bankrotní modely	28
4.4 Metoda mezipodnikového srovnání	29
Praktická část	30
5 Řešené výsledky	30
5.1 Analýza rozdílových ukazatelů	30
5.2 Analýza poměrových ukazatelů	33
5.3 Index IN05	55
5.4 Porovnání vybraných ukazatelů	57
5.5 Závěrečné hodnocení	59

I. Summary	63
II. Přehled použité literatury	64
III. Seznam tabulek.....	67
IV. Seznam grafů	68
V. Seznam příloh.....	69
VI. Přílohy	70

Úvod

Bakalářská práce se zabývá vývojem hospodářské situace zemědělských podniků v České republice. Cílem je zjistit finanční stabilitu zemědělských podniků. Je využívána databáze FADN¹, ze které jsou čerpána veškerá data. Práce se zaměřuje na finanční situaci zemědělských podniků, které jsou klasifikovány do pěti skupin podle ekonomické velikosti. Toto třídění je jedním z kritérií, podle kterého se rozdělují zemědělské podniky v elektronické databázi FADN. Posouzení finanční situace je provedeno pomocí finanční analýzy. Následně je v práci vyhodnocena skupina s nejlepší finanční situací v České republice. Jak už bylo řečeno, finanční situace je zjišťována u zemědělských podniků v České republice. K podrobnější analýze jsou výsledky českých zemědělských podniků porovnány i s výsledky z jiných členských států Evropské Unie, proto je vybráno několik zahraničních států. Jako zástupci zahraničních zemědělských podniků jsou vybrány naše sousední státy Německo, Rakousko, Polsko a Slovensko. Tyto státy jsou vybrány proto, že mají podobné klimatické podmínky, podobnou produkci rostlinné výroby a chovají podobná hospodářská zvířata jako Česká republika. Výsledek práce objasní, které skupiny zemědělských podniků jsou ekonomicky nejstabilnější. Dále tato bakalářská práce ukáže, jak si české zemědělství stojí s porovnáním s jednou z nejlepších ekonomik světa Německem. Předpokládám, že nejlépe z pohledu ekonomické situace si bude stát Německo, dále Rakousko, Česká republika, a nakonec Polsko a Slovensko.

Ke správnému vyhodnocení ekonomické situace je používána nejen odborná literatura, ale již zjištěné poznatky, především publikace z databáze ÚZEI², která každý rok zpracovává ročenky, studie, články, zprávy o stavu zemědělství a jiné publikace

Bakalářská práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou. V teoretické části je probrána a vysvětlena finanční analýza a blíže přiblížena databázi FADN. V praktické části je v první řadě popsána metodika vyhodnocování dat. V dalším kroku je provedena finanční analýza vybraných skupin zemědělských podniků. Práce se zaměřuje na ekonomickou situaci v letech 2011 až 2015. Praktická část začíná finanční analýzou České republiky a následně jsou výsledky porovnány s výsledky vybraných států EU.

¹ Farm Accountancy Data Network

² Ústav zemědělské ekonomiky a informací

Z výsledků je vyhodnocena nejlépe si stojící ekonomická skupina z vybraných států Evropské Unie, ale hlavně z České republiky.

Literární přehled

Cílem této části práce je seznámit čtenáře s problematikou, kterou se práce zabývá. Nejprve jsou popsány zemědělské podniky, dále jsou vysvětleny postupy a metody finanční analýzy. V poslední části této kapitoly je přiblížena databáze Farm Accountancy Data Network, ze které jsou čerpána data.

1 Zemědělský podnik

Zemědělské podniky jsou podniky, které se zabývají produkcí potravin, krmiv a jiných produktů prostřednictvím cíleného pěstování rostlin a chovu zvířat. K pěstování a výrobě potravin využívají půdu. V minulých letech zemědělské podniky zásobovaly především vlastní domácnosti. Dnes představují tyto podniky součást společnosti založené na dělbě práce. Zemědělství je jedním z hospodářských odvětví a je začleněné do sítě národního hospodářství (LIEBER, 1991).

Zemědělství je založeno na produkci rostlinného či živočišného charakteru v přímém či zprostředkovaném vztahu s přírodou. Jedná se o prvotní součást národního hospodářství. Při srovnání s jinými odvětvími lze stanovit tato specifika: biologické procesy ve výrobě, plošný charakter výroby, sezónní charakter výroby, vliv přírodních činitelů na průběh a výsledek výroby (HOMOLKA, PLETICHOVÁ, & MACH, 2008).

Zemědělství už není vnímáno pouze jako primární výrobní sektor, který tvoří čím dál tím menší část národního hospodářství, což je způsobeno růstem ekonomického vývoje. Zemědělství je nezastupitelné, jehož funkce v národním hospodářství se dají rozdělit do dvou skupin, a to produkční a mimoprodukční.

Produkční funkce spočívá v produkci potravin, surovin pro výrobu potravin, surovin pro průmyslové zpracování a surovin k výrobě energie.

Mezi mimoprodukční funkce řadíme především funkci environmentální, estetickou, kulturní, naučnou, rekreativní, hygienicko-léčebnou a sociální. Zemědělství zajišťuje úrodnost půdy, svými zásahy se snaží udržovat optimální hladinu spodních vod a zachovává krajinou kulturu (SVATOŠ, 2008).

1.1 Produkční úloha zemědělství

Hlavní úlohou je produkce potravin (potravinářských surovin), ale patří sem i jiné úlohy jako jsou:

- Tradiční technické suroviny např. textilní, kožedělné, farmaceutické;
- Energetické plodiny a suroviny např. paliva k produkci tepla;
- Služby obyvatelstvu např. agroturistika a prodej výrobků a služeb.

Úkolem zemědělství je také vytvářet a udržovat pracovní příležitosti na trhu práce. Zemědělství má velký vliv na krajinu a životní prostředí. Tyto vlivy můžou být pozitivní (produkce kyslíku prostřednictvím fotosyntézy, filtrace vzduchu od prachu a dalšího znečištění). Ale i negativní (znečištění půdy a vodních zdrojů, emise metanu a dalších plynů, eroze půdy). Zemědělství se také podílí na tvorbě a údržbě kulturní krajiny. Zemědělská a lesnická půda v České republice tvoří více než 75 % veškeré plochy, tím pádem zemědělství ovlivňuje a formuje krajinu naší země (SVATOŠ, 2008).

2 Finanční analýza

Finanční analýza se používá k zhodnocení finanční situace podniku. Finanční analýza odpovídá na otázky, zda je podnik dostatečně ziskový, zda má vhodnou kapitálovou strukturu, zda využívá efektivně svá aktiva, zda je podnik schopen včas splácet své závazky a mnoho dalších otázek. Nakonec doporučuje vhodná řešení (KNÁPKOVÁ & PAVELKOVÁ, 2010).

Pro úspěšné zpracování finanční analýzy se vychází ze základních účetních výkazů.

- Rozvaha
- Výkaz zisků a ztrát
- Výkaz o tvorbě a použití peněžních prostředků (výkaz Cash flow) (RŮČKOVÁ, 2015).

Výsledky finanční analýzy zajímají především vlastníky a věřitele podniku, státní instituce, potenciální investory i konkurenční firmy (KNÁPKOVÁ & PAVELKOVÁ, 2010).

K posouzení finanční situace podniku se využívají různé metody a postupy. Patří mezi ně následující analýzy.

- Analýza absolutních ukazatelů
- Analýza rozdílových ukazatelů
- Analýza poměrových ukazatelů
- Analýza soustav ukazatelů
- Souhrnné ukazatele hospodaření (KNÁPKOVÁ & PAVELKOVÁ, 2010).

2.1 Analýza absolutních ukazatelů

Data pro zpracování finanční analýzy pocházejí z finančních výkazů (rozvaha, výkaz zisků a ztrát, výkaz cash flow). Data jsou v absolutním vyjádření a měří velikost určitých jevů (majetek, peněžní tok, kapitál...). Data se dělí na stavová (vyjadřují určitý stav) a toková (informace o údajích za určitý interval). V rozvaze jsou údaje vyjádřeny veličinami stavovými, naproti tomu ve výkazu zisku a ztrát veličinami tokovými (KISLINGEROVÁ & A KOL., 2010).

2.1.1 Horizontální analýza

V této analýze se zjišťují absolutní hodnoty a relativní (procentní) změny v jednotlivých letech (retrospektivně 3-10 let). Změny jednotlivých ukazatelů se zjišťují po řádcích, proto se této analýze říká horizontální (SEDLÁČEK, 2011).

Horizontální analýza tedy měří pohyby jednotlivých veličin, přičemž odpovídá na dvě základní otázky.

- O kolik jednotek se změnila příslušná položka v čase? – (absolutní změna)
- O kolik % se změnila příslušná jednotka v čase? - (procentní změna) (HOLEČKOVÁ, 2008).

2.1.2 Vertikální analýza

Tato metoda zkoumá relativní strukturu aktiv a pasiv a roli jednotlivých faktorů na tvorbě zisku. Vychází z účetních výkazů podniku. Vertikální analýza se nazývá proto, že pracuje s účetními výkazy od shora dolů. Údaje z vertikální analýzy za jednotlivé roky se mezi sebou porovnávají a zjišťují se případné trendy (HOLEČKOVÁ, 2008).

Vyjadřuje procentní podíly jednotlivých položek v účetních výkazech k jediné zvolené základně, která má procentní sazbu ve výši 100 %. Proto při rozboru rozvahy jsou základnou aktiva (pasiva), při rozboru výkazu zisku a ztrát velikost celkových výnosů (nákladů) (KNÁPKOVÁ & PAVELKOVÁ, 2010).

2.2 Analýza rozdílových ukazatelů

Analýza rozdílových ukazatelů pracuje stejně jako analýza absolutních ukazatelů s účetními výkazy. Nejdůležitější a zároveň nejpoužívanější ukazatel je čistý pracovní kapitál (KISLINGEROVÁ & A KOL., 2010).

2.2.1 Čistý pracovní kapitál

ČPK představuje část majetku, která je financována z dlouhodobých zdrojů. Z tohoto ukazatele se dá předpovědět, jak moc je podnik likvidní. Pokud převyšují krátkodobá aktiva krátkodobé zdroje, pak je podnik likvidní. Čistý pracovní kapitál je nazýván také jako provozní kapitál a vypočítá se podle vzorce 1 (KNÁPKOVÁ & PAVELKOVÁ, 2010).

$$\text{ČPK} = \text{oběžný majetek} - \text{krátkodobý cizí kapitál} \quad (1)$$

2.3 Analýza poměrových ukazatelů

Analýza poměrových ukazatelů zkoumá strukturu podnikových aktiv, kvalitu a intenzitu jejich využívání, způsob jejich financování, strukturu nákladů, solventnost, likviditu a další rysy. Poměrové ukazatele jsou rozdělovány do několika základních skupin (BLAHA & JINDŘICHOVSKÁ, 2006).

- Rentabilita
- Likvidita
- Aktivita
- Zadluženost
- Produktivita
- Tržní hodnota podniku

2.3.1 Ukazatele rentability (výnosnosti, návratnosti)

Těmito ukazateli se měří schopnost podniku dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu. Ukazatele rentability jsou ukazatele, kde se v čitateli vyskytuje nějaká položka odpovídající výsledku hospodaření a ve jmenovateli nějaký druh kapitálu, respektive tržeb. Ukazatele rentability by v čase měly růst. Toto pravidlo nelze použít v době krize, je nastaveno pouze na dobu, kdy ekonomika roste. Všechny ukazatele rentability ukazují, kolik Kč zisku připadá na jednu Kč ukazatele ve jmenovateli.

Pro finanční analýzu je dobré znát tři kategorie zisku:

EBIT (earnings before interest and taxes)

- zisk před odečtením úroků a daní
- odpovídá provoznímu výsledku hospodaření
- z výpočtu je vyloučen způsob financování a míra zdanění

EAT (earnings after taxes)

- zisk po zdanění (čistý zisk)
- výsledek hospodaření za běžné účetní období

EBT (earnings before taxes)

- zisk před zdaněním
- provozní zisk, od kterého nebyly odečteny daně (RŮČKOVÁ, 2015)

Rentabilita celkového kapitálu (rentabilita aktiv, produkční síla, ROA)

Jedná se o ukazatel, který poměruje zisk před úroky a daněmi s celkovými aktivy podniku. Nezáleží na tom, zda je majetek financován z cizího nebo vlastního kapitálu. Vyjadřuje, kolik zisku připadá na jednu investovanou korunu. Počítá-li se ziskem před daněmi a úroky (EBIT), ukazatel měří hrubou produkční sílu aktiv před odpočtem daní a nákladových úroků. Používá se, pokud je zapotřebí porovnat podniky s rozdílnými daňovými podmínkami a podílem dluhu, vypočítá se podle vzorce 2 (SEDLÁČEK, 2011).

$$ROA = \frac{\text{zisk před úroky a daněmi}}{\text{aktiva}} \quad (2)$$

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Na tento ukazatel se zaměří především akcionáři a majitelé podniku. Udává, kolik čistého zisku připadá na jednu korunu investovaného kapitálu. Tudiž majitelům a akcionářům říká, jestli jim jejich investice do podniku přináší dostatečně vysoký výnos. Vypočítá se podle vzorce 3 (BLAHA & JINDŘICHOVSKÁ, 2006).

$$ROE = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (3)$$

Rentabilita vlastního kapitálu vychází z údajů čistého zisku a vlastního kapitálu podniku ke stejnému datu. Zatím co zisk se vytvářel jedno účetní období, tudiž nebyl k dispozici v celé své výši, vlastní kapitál byl k dispozici podniku ve stejné výši po celé účetní období. Dochází tedy k tomu, že v čitateli je vyšší hodnota, než jakou měl podnik k dispozici a dosažený výsledek je tím nižší (KNÁPKOVÁ & PAVELKOVÁ, 2010).

V případě, že tento ukazatel v průběhu let roste, může to znamenat zlepšení výsledku hospodaření, zmenšení podílu vlastního kapitálu ve firmě nebo pokles úročení cizího kapitálu (RŮČKOVÁ, 2015).

Rentabilita dlouhodobých zdrojů (výnosnost dlouhodobě investovaného kapitálu, ROCE)

Tento ukazatel poměří čistý zisk a výnosové úroky s dlouhodobými závazky a vlastním kapitálem. Udává, kolik zisku vydělal podniku dlouhodobý kapitál. Z výpočtu jsou tedy vyloučeny krátkodobé závazky, které podnik může získat prodloužením splatnosti přijatých faktur (obchodní úvěr) (KNÁPKOVÁ & PAVELKOVÁ, 2010).

$$ROCE = \frac{\text{čistý zisk}}{(\text{dlouhodobé dluhy} + \text{vlastní kapitál})} \quad (4)$$

Rentabilita tržeb (ROS)

Tento ukazatel se vypočítá jako poměr zisku (různých podob) a tržeb. Tomuto ukazateli se někdy říká ziskové rozpětí. Ukazatel vyjadřuje schopnost podniku dosahovat zisku při dané úrovni tržeb (zisková marže) (KISLINGEROVÁ & A KOL., 2010).

$$ROS = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{tržby}} \quad (5)$$

Nákladovost

Počítá, kolik korun celkových nákladů připadá na jednu korunu výnosů. Čím nižší je tato hodnota, tím lepší pro podnik. Nákladovost se vypočítá podle vzorce 6 (BLAHA & JINDŘICHOVSKÁ, 2006).

$$\text{nákladovost} = \frac{\text{náklady}}{\text{výnosy}} \quad (6)$$

2.3.2 Ukazatele zadluženosti

Poměří cizí kapitál s vlastním kapitálem. Ukazatele zadluženosti vyhodnocují riziko podniku, které je závislé na poměru a struktuře vlastního a cizího kapitálu podniku. Platí, že čím je podniku zadluženější, tím na sebe bere vyšší riziko. Určitá výše zadluženosti je pro podnik prospěšná. Říká se tomu daňový efekt nebo daňový štít. Tato skutečnost platí, protože nákladové úroky z cizího kapitálu jsou daňově uznatelné

a snižují náklady podniku. Obecně platí, že s rostoucí dobou splatnosti, roste cena kapitálu. Proto se považuje za nejlevnější krátkodobý kapitál a za nejdražší pak vlastní kapitál (KNÁPKOVÁ & PAVELKOVÁ, 2010).

Z těchto důvodů je nevhodné, aby byl používán k financování pouze vlastní kapitál, toto by snižovalo celkovou výnosnost podniku, stejně tak je vyloučeno, aby byla aktiva financována pouze z cizího kapitálu (KISLINGEROVÁ & A KOL., 2010).

Celková zadluženost

Tento ukazatel poměruje cizí kapitál s celkovými aktivy podniku (vzorec 7). Čím je hodnota zadluženosti vyšší, tím je vyšší riziko věřitelů. Pokud je hodnota tohoto ukazatele vysoká, měl by ukazatel rentability podniku převyšovat úrokové náklady cizího kapitálu, protože jen tehdy je zadluženost pro podnik prospěšná. Dočasný růst zadluženosti může zvyšovat celkovou rentabilitu vložených prostředků, toto platí pouze u finančně stabilních podniků (RŮČKOVÁ, 2015).

Podle (KNÁPKOVÁ & PAVELKOVÁ, 2010) je doporučená hodnota tohoto ukazatele mezi 30–60 %. Je třeba brát ohled na to, ve kterém odvětví firma podniká.

$$\text{celková zadluženost} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}} * 100 \quad (7)$$

Míra zadluženosti

Míra zadluženosti poměruje cizí zdroje s vlastním kapitálem (vzorec 8). Tento ukazatel stejně jako celková zadluženost roste, když roste podíl cizího kapitálu vůči vlastnímu kapitálu (JINDŘICHOVSKÁ & BLAHA, 2001).

$$\text{míra zadluženosti} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{vlastní kapitál}} * 100 \quad (8)$$

Ukazatel úrokového krytí

Tento ukazatel poměruje zisk před daněmi a úroky s nákladovými úroky (vzorec 9). Říká, kolikrát je zisk vyšší, než nákladové úroky (KISLINGEROVÁ & A KOL., 2010).

U ukazatele úrokového krytí se doporučuje hodnota vyšší než 5. Při této hodnotě je podnik schopen splatit nákladové úroky, daně a vyplatit odměnu věřitelům. Pokud tento ukazatel dosahuje hodnoty 1, tak je podnik schopen zaplatit pouze nákladové úroky (KNÁPKOVÁ & PAVELKOVÁ, 2010).

$$\text{úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{nákladové úroky}} \quad (9)$$

Dlouhodobá zadluženost

Tento ukazatel poměruje dlouhodobý cizí kapitál s celkovými aktivy (vzorec 10). Vyjadřuje, jak velká část aktiv podniku je financována dlouhodobým cizím kapitálem (SEDLÁČEK, 2011).

$$\text{dlouhodobá zadluženost} = \frac{\text{dlouhodobý cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}} * 100 \quad (10)$$

Krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem

Ukazatel poměruje vlastní kapitál s dlouhodobými aktivy (vzorec 11). Doporučená hodnota je 1, při hodnotě vyšší dochází k překapitalizování, čímž se snižuje efektivnost podnikání, ale pro podnik to znamená vyšší stabilitu (SEDLÁČEK, 2011).

$$\text{krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{dlouhodobý majetek}} \quad (11)$$

2.3.3 Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity vypočítávají schopnost podniku splácet včas své krátkodobé závazky. Poměrují nejlikvidnější část majetku se závazky s nejkratší dobou splatnosti. Vychází z položek v rozvaze (JINDŘICHOVSKÁ & BLAHA, 2001).

Pokud má podnik nízkou likviditu, tak to může znamenat, že nevyužívá ziskové příležitosti, nebo to může vést k neschopnosti splácení běžných závazků, což může vést k bankrotu. Příliš vysoká míra likvidity značí, že podnik drží v peněžních prostředcích příliš mnoho aktiv, které mu nepřinášejí žádný nebo velmi malý zisk a snižují tak rentabilitu podniku (RŮČKOVÁ, 2015).

Běžná likvidita

Tento ukazatel poměří oběžná aktiva s krátkodobými závazky (vzorec 12). U tohoto ukazatele je důležitá struktura a správné oceňování zásob, z důvodu jejich případné prodeje, a struktura pohledávek (SEDLÁČEK, 2011).

Běžná likvidita ukazuje, kolikrát by byl podnik schopen pokrýt své závazky, kdyby prodal všechna oběžná aktiva. Čím vyšší je tato hodnota, tím je vyšší platební schopnost podniku. Podle (RŮČKOVÁ, 2015) je doporučená hodnota běžné likvidity mezi 1,5 a 2,5. Příliš vysoká hodnota svědčí o zbytečně vysoké hodnotě čistého pracovního kapitálu a drahém financování.

$$\text{běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (12)$$

Pohotová likvidita

Pohotová likvidita poměří oběžná aktiva, kromě zásob (materiál, suroviny, polotovary, zboží), s krátkodobými závazky (vzorec 13). Tím pádem je z výpočtu vyloučena nejméně likvidní část majetku a zůstávají zde pouze peněžní prostředky v pokladně a na bankovním účtu, krátkodobé cenné papíry a pohledávky. Podle (KISLINGEROVÁ & A KOL., 2010) je doporučená hodnota tohoto ukazatele v rozmezí 1–1,5. Pokud je pohotová likvidita rovna 1, podnik dokáže hradit své závazky, bez nutnosti prodeje zásob. Naopak pokud je hodnota nižší než 1, podnik musí prodávat své zásoby na úhradu svých závazků. Pokud je hodnota vyšší než 1,5 pro podnik to znamená, že vlastní mnoho oběžného majetku, který mu nic nepřináší a snižuje se tím výnosnost vložených prostředků.

Velmi často se poměří pohotová likvidita s běžnou likviditou. Pohotová likvidita se může blížit běžné likviditě (podniky poskytující služby) nebo je výrazně nižší než běžná likvidita (výrobní podniky, kde je velká rychlost obrátu zásob), to signalizuje velké zásoby podniku (JINDŘICHOVSKÁ & BLAHA, 2001).

$$\text{pohotová likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (13)$$

Podíl čistého pracovního kapitálu na oběžných aktivech

Tento ukazatel se vypočítá jako podíl čistého pracovního kapitálu s oběžnými aktivy (vzorec 14). Doporučená hodnota je v rozmezí 30-50 % (KNÁPKOVÁ & PAVELKOVÁ, 2010).

$$\text{podíl } \check{C}PK \text{ na } OA = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé cizí zdroje}}{\text{oběžná aktiva}} \quad (14)$$

2.3.4 Ukazatele aktivity

Tyto ukazatele měří, jak efektivně podnik hospodaří se svými aktivy. Má-li podnik příliš velký objem aktiv, snižuje se tím zisk podniku. Naopak má-li aktiv málo, snižují se tak podniku výnosy, tím že přichází o příležitosti.

Vázanost celkových aktiv

Tento ukazatel poměruje aktiva s tržbami podniku (vzorec 15). Říká, jak podnik využívá svá aktiva k dosahování zisku. Měří celkovou produkční efektivnost podniku. Čím je ukazatel nižší, tím lepší pro podnik.

$$\text{vázanost celkových aktiv} = \frac{\text{aktiva}}{\text{tržby}} \quad (15)$$

Obrat celkových aktiv

Udává, kolikrát se aktiva obrátí za rok. Tento ukazatel by měl dosahovat minimální hodnoty 1. V odvětví jako jsou strojírenství, energetika bývá tento ukazatel nízký, nižší než 1 (vzorec 16) (JINDŘICHOVSKÁ & BLAHA, 2001).

$$\text{obrat celkových aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}} \quad (16)$$

Obratu zásob

Počítá, kolikrát v roce je každá položka zásob podniku prodána a znovu naskladněna (vzorec 17) (BLAHA & JINDŘICHOVSKÁ, 2006).

$$\text{obrat zásob} = \frac{\text{tržby}}{\text{zásoby}} \quad (17)$$

Doba obratu zásob

Vyjadřuje průměrný počet dnů, kdy jsou zásoby vázány v podniku do doby jejich spotřeby nebo prodeje. Situace podniku je dobrá, pokud se obrat zásob zvyšuje a doba obratu snižuje (vzorec 18) (JINDŘICHOVSKÁ & BLAHA, 2001).

$$\text{doba obratu} = \frac{\text{zásoby}}{\text{tržby}/360} \quad (18)$$

2.3.5 Tržní hodnota podniku

Tyto ukazatele se zabývají vztahem ceny akcií k zisku společnosti a účetní hodnotě akcií. Tyto výsledky dávají podniku informace o názorech investorů na hospodaření společnosti.

Účetní hodnota akcie

Je to poměr účetního kapitálu akcionářů a počtu emitovaných akcií v oběhu (vzorec 19). Účetní hodnota se ve většině případů liší od tržní ceny akcie. Pro podnik je užitečné, pokud zjistí, jak se liší účetní hodnota společnosti a tržní hodnota společnosti, která je vytvořena na kapitálových trzích (BLAHA & JINDŘICHOVSKÁ, 2006).

$$\text{účetní hodnota} = \frac{\text{vlastní kapitál} - \text{prioritní akcie}}{\text{počet emitovaných akcií}} \quad (19)$$

Zisk na akcii

Zisk na akcii je důležitý údaj o finanční situaci podniku, protože výnosy na akcii firmy, odrážejí výsledky jejich konkurentů. Zisk na akcii se vypočítá podle vzorce 20.

$$\text{zisk na akcii} = \frac{\text{čistý zisk k rozdělení}}{\text{počet emitovaných kmenových akcií}} \quad (20)$$

Dividenda na akcii

Dividenda na akcii se vypočítá jako poměr dividendy z kmenových akcií a počtu emitovaných kmenových akcií podle vzorce 21. Vedení podniku se snaží o zachování stálých nebo mírně rostoucích dividend (KNÁPKOVÁ & PAVELKOVÁ, 2010).

$$\text{dividendy na akcii} = \frac{\text{dividendy z kmenových akcií}}{\text{počet emitovaných kmenových akcií}} \quad (21)$$

2.3.6 Ukazatele produktivity

Ukazatele produktivity jsou důležité pro každou firmu. Úroveň ukazatelů produktivity lze ovlivňovat pomocí celé řady faktorů. Mezi nejvýraznější patří především: přírodní a klimatické podmínky, technologie, kvalifikace pracovníků, motivace pracovníků a organizace řízení (RŮČKOVÁ, 2015).

Zisk na hektar

Tento ukazatel počítá, kolik zisku připadá na 1 hektar za zvolený časový interval (1 rok). Vypočítá se podle vzorce 22.

$$\text{zisk na hektar} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{počet hektarů}} \quad (22)$$

Náklady na pracovníka

Tento ukazatel počítá, kolik nákladů připadá na jednoho pracovníka (vzorec 23).

$$\text{náklady na pracovníka} = \frac{\text{náklady}}{\text{počet pracovníků}} \quad (23)$$

Mzdová produktivita

Počítá, kolik výnosů připadá na 1 Kč vyplacených mezd. Tento ukazatel by měl v průběhu let růst. Vypočítá se podle vzorce 24.

$$\text{mzdová produktivita} = \frac{\text{výnosy}}{\text{mzdy}} \quad (24)$$

Produktivita práce

Počítá kolik výnosů (tržeb) připadá na jednoho pracovníka (vzorec 25).

$$\text{produktivita práce} = \frac{\text{výnosy}}{\text{počet pracovníků}} \quad (25)$$

Produkce na hektar

Počítá, kolik produkce připadá na jeden hektar (vzorec 26) (KLEČKA, 2005).

$$\text{produkce na hektar} = \frac{\text{produkce}}{\text{počet hektarů}} \quad (26)$$

2.3.7 Vztahy mezi jednotlivými skupinami ukazatelů

Zadluženost a likvidita

Vysoká zadluženost může mít vliv na likviditu podniku. Pokud je podíl krátkodobých zdrojů a oběžných aktiv s krátkodobými zdroji nízký, může to znamenat problém s likviditou (KNÁPKOVÁ & PAVELKOVÁ, 2010).

Likvidita a rentabilita

Předpokladem vysoké likvidity je držet vysoké množství oběžných prostředků ve formě hotovosti, finančních prostředků na běžném účtu, pohledávek a zásob. Tento oběžný majetek podniku nepřináší žádné nebo velmi malé výnosy, tudíž se tak snižuje rentabilita podniku (KNÁPKOVÁ & PAVELKOVÁ, 2010).

Zadluženost a rentabilita

Vyšší zadluženost může mít na rentabilitu podniku buď pozitivní vliv, a to v případě, že podnik dokáže s cizími prostředky pracovat efektivně, nebo negativní vliv. Pozitivní vliv zadluženosti je způsoben tím, že cizí kapitál je obecně levnější než vlastní kapitál. Vysoká zadluženost může podnik přivést k bankrotu (KNÁPKOVÁ & PAVELKOVÁ, 2010).

2.4 Bankrotní a bonitní modely

Bankrotní a bonitní modely slouží k posouzení finanční situace podniku a také k předpovědi budoucího vývoje podniku. V této práci představím zejména tyto ukazatele:

- Gurčický index
- Altmanovo Z-score
- Index IN
- Index bonity

2.4.1 Gurčický index

Gurčický index je určený pro zemědělské podniky. Nejdříve je nutné podniky rozdělit na ty, které prosperují a ty, které neprosperují. Prosperující firmy jsou ty, které po dobu 3 let dosahují zisku, a v posledním roce dosahovala rentabilita celkového kapitálu 8 %. Podniky, které po dobu 3 let nedosahovaly zisku, ale ztráty, jsou podniky neprosperující. Vzorec pro výpočet G-indexu je zobrazen v rovnici 27 (GURČÍK, 2002).

$$G - index = 3,1412x_1 + 2,226x_2 + 3,277x_3 + 3,149x_4 - 2,063 * x_5 \quad (27)$$

- X1 – nerozdělený zisk/pasiva
- X2 – hospodářský výsledek před daněmi/pasiva
- X2 – hospodářský výsledek pře daněmi/výnosy
- X3 – cash flow/pasiva
- X2 – zásoby/výnosy

Tabulka 1: Gurčický index

Rozmezí	Závěr
$G > 1,8$	Prosperující podniky
$-0,6 < G < 1,8$	"Šedá zóna"
$G \leq 0,6$	Neprosperující podniky

Zdroj 1: GURČÍK; 2002

2.4.2 Altmanovo Z-skore

Typickým modelem souhrnného indexu je právě Altmanův index finančního zdraví. Pro podniky, které nejsou veřejně obchodovatelné na burze, slouží vzorec 28.

$$Z = 0,717x_1 + 0,847x_2 + 3,107x_3 - 0,420x_4 - 0,998x_5 \quad (28)$$

- X1 – Čistý pracovní kapitál/celkový kapitál
- X2 – nerozdělený zisk/celkový kapitál
- X3 – (zisk před daněmi + nákladové úroky) /celkový kapitál
- X4 – vlastní kapitál/cizí kapitál
- X5 – tržby/celkový kapitál (GURČÍK, 2002).

Tabulka 2: Altmanův mode

Rozmezí	Závěr
$Z > 2,99$	Finanční situace podniku je zdravá
$1,2 < T < 2,9$	Vypovídací schopnost je indiferentní
$Z < 1,2$	Finanční situace je kritická, hrozí bankrot

Zdroj 2: GURČÍK;2002

2.4.3 Index IN

Inka a Ivan Neumaierovi sestavili čtyři indexy, které umožňují posoudit finanční výkonnost a důvěryhodnost českých podniků.

- Index IN95
- Index IN99
- Index IN01
- Index IN05

„Existuje mnoho bankrotních a bonitních indexů. Výhodou indexu IN je jeho konstrukce, kdy v jednom indexu je spojen věřitelský (hrozba bankrotu) a vlastnický pohled (tvorba hodnoty). Přitom při pohledu na tvorbu hodnoty nevyžaduje znalost ceny akcie na kapitálovém trhu. Nikoliv nepodstatnou výhodou je ověření vypovídací schopnosti indexu na dostatečně reprezentativním vzorku dat v podmínkách české ekonomiky“ (NEUMAIEROVÁ & NEUMAIER, Index IN05, 2005).

Index IN05

Tento index se dá použít pro vyhodnocení současné výkonnosti firem, ale i výkonnosti firem v minulých letech. Index IN01 byl v roce 2005 aktualizován na index IN05. Pro tento index platí následující vzorec 29.

$$IN05 = 0,13 * A + 0,04 * B + 3,97 * C + 0,21 * D + 0,09 * E \quad (29)$$

- A – aktiva/cizí kapitál
- B – EBIT/nákladové úroky
- C – EBIT/celková aktiva
- D – celkové výnosy/celková aktiva
- E – oběžná aktiva/krátkodobé závazky a úvěry
- F – závazky po lhůtě splatnosti/výnosy. (NEUMAIEROVÁ, Výkonnost a tržní hodnota firmy, 2002)

Výsledná klasifikace firmy je provedena podle následující tabulky.

Tabulka 3: Index IN05

Rozmezí	Závěr
IN >1,6	Můžeme předvídat uspokojivou finanční situaci
0,9 < IN ≤ 1,77	Šedá zóna nevyhraněných výsledků
IN ≤ 0,9	Firma je ohrožena vážnými finančními problémy

Zdroj 3: NEUMAIEROVÁ & NEUMAIER, Index IN05, 2005)

2.5 Metody mezipodnikového srovnávání

Pokud při finanční analýze porovnáváme více podniků, je dobré používat metody mezipodnikového srovnávání. V prvním kroku je nutné si vymezit kritéria (ukazatele), podle kterých se budou podniky rozlišovat. Musí se také dbát na vhodný výběr podniků do srovnávání. Následně se zvolí metoda, kterou bude provedeno mezipodnikové srovnání.

Bodovací metoda

Podniku, který dosáhl nejlepších hodnot ukazatele, se přidělí 100 bodů. Ostatním podnikům se přidělí body následujícím způsobem:

Je-li negativní pokles

$$\text{podíl} = \frac{X_{ij}}{\text{nejvyšší hodnota ukazatele}} * 100 \quad (30)$$

Je-li negativní růst

$$\text{podíl} = \frac{\text{nejnižší hodnota ukazatele}}{X_{ij}} * 100 \quad (31)$$

Celkové pořadí podniků získáme tak, že jednotlivé podniky seřadíme podle počtu celkově přidělených bodů. Podnik s nejvíce body má nejlepší ekonomickou situace (SEDLÁČEK, 2011).

3 Databáze FADN

Zemědělská účetní daňová síť FADN (The Farm Accountancy Data Network) má v Evropské Unii tradici už přes padesát let. FADN je jediná organizace v Evropské Unii, která se zabývá sběrem dat výrobních a ekonomických ukazatelů o hospodářských výsledcích zemědělských podniků. V každém členském státě EU je sběrem dat pověřena jedna organizace (Kontaktní pracoviště). V České republice je pověřen prací Kontaktního pracoviště Ústav zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI). Tato data jsou dále používána k různým výpočtům např. finanční situaci podniků. V příloze 8 je zobrazen systém sběru dat (HANIBAL, 2017).

Systém FADN umožňuje různé pohledy na zemědělské podniky v EU. Jejich ekonomické výsledky lze analyzovat např. podle výrobního zaměření, právní formy a ekonomické velikosti. Regionálního šetření atp. (HANIBAL, SLÍŽKA, VINTR, & HLOUŠKOVÁ).

Standardní výstup zahrnuje přibližně 200 ukazatelů, které popisují ekonomickou situaci zemědělských podniků. Všechny ukazatele standardního výstupu jsou jednoznačně definovány a v rámci sítě FADN jsou kalkulovány jednotlivě ve všech státech EU bez ohledu na odlišnost v národních účetních standardech (LEKEŠOVÁ, HARVILÍKOVÁ, & MACHÁČKOVÁ, 2017).

„Zařazení podniku dle nové typologie probíhá na základě koeficientů standardní produkce (Standard Output), které nahrazují dříve používané standardní příspěvky na úhradu (Standard Gross Margin). Dále byla zavedena nová koncepce ekonomické velikosti, která se nyní vyjadřuje v eurech. Podniky se klasifikují do 14 tříd ekonomické velikosti namísto dosavadních 10 tříd“ (Ústav zemědělské ekonomiky a informací, 2016).

Koeficienty standardní produkce se vyjadřují v jednotkách 1 ha, pro produkty rostlinné výroby, a na jeden kus za jednotlivé kategorie zvířat, pro živočišnou produkci. Hodnota standardní produkce odpovídá průměrné roční hodnotě produkce z 1 ha dané plodiny, nebo 1 kusu v rámci dané kategorie zvířat. Koeficienty standardní produkce jsou v členských zemích EU stanovovány pro všechny významné zemědělské plodiny a kategorie zvířat podle reálných podmínek dané země (Ústav zemědělské ekonomiky a informací, 2016).

Pro zařazení jednotlivých podniků do třídy ekonomické velikosti slouží výpočet celkové hodnoty standardní produkce podniku. Celková hodnota standardní produkce podniku se vypočítá z výměry jednotlivých plodin a počtu zvířat konkrétního podniku. Ekonomická velikost podniků se vyjadřuje v eurech (European Commission, 2013).

Podle standardní produkce jsou podniky rozděleny do 14 ekonomických tříd, pro lepší orientace a přehled jsou některé skupiny sloučeny, sloučení můžeme vidět v tabulce 4. Zemědělské podniky označeny jako malé, nejsou v databázi FADN podchyceny (Ústav zemědělské ekonomiky a informací, 2016).

Tabulka 4: ekonomické skupiny

Třídy	Prahové hodnoty standardní produkce	Označení velikosti
IV-VI	Nejméně 8 000 €, méně než 50 000 €	1. skupina
VII-IX	Nejméně 50 000 €, méně než 500 000 €	2. skupina
X-XI	Nejméně 500 000 €, méně než 1 000 000 €	3. skupina
XII-XIV	Nejméně 1 000 000 €	4. skupina

Zdroj 4: Zpráva o stavu zemědělství za rok 2015

3.1 Přepoččet dat

Výsledky v databázi FADN jsou přepočítávány, systémem vážení, na průměrné podniky jednotlivých zemí. Každému podniku v souboru je přidělen koeficient, který reprezentuje určitý počet podniků stejné ekonomické velikosti. Výsledné hodnoty z šetření FADN u všech podniků jsou násobeny tímto koeficientem, a tím jsou dosaženy hodnoty za celé zemědělství. Zjištění výsledku průměrného podniku dané země se zjistí vydělením počtem podniků v dané zemi (HANIBAL, 2017).

3.2 Metodika FADN

Všechny ukazatele, které jsou v databázi FADN vyhodnocovány, jsou ukázány v příloze 1-2.

3.2.1 Ukazatele ekonomické situace podle databáze FADN

Hrubá přidaná hodnota

Hrubá přidaná hodnota (HPH) představuje základní ukazatel hospodářského výsledku podle metodiky FADN, který vyjadřuje hodnotu celkové zemědělské produkce po odečtení výrobní spotřeby a přičtení provozních dotací a daní vzorec 32.

$$\begin{aligned} HPH = & \text{celková zemědělská produkce} - \text{výrobní spotřeba} \\ & + \text{bilance provozních dotací a daní} \end{aligned} \quad (32)$$

Čistá přidaná hodnota

Čistá přidaná hodnota (ČPK), HPH po odečtení odpisů (vzorec 33), představuje zdroje podniku na pokrytí výrobních faktorů (práce, půda a kapitál). V rámci Evropské unie je ČPH považována za hlavní indikátor pro hodnocení efektivnosti výroby a důchodové situace zemědělských podniků. Informaci o produktivitě práce podává čistá přidaná hodnota ve vyjádření na přepočteného pracovníka (ČPK/AWU).

$$\text{Čistá přidaná hodnota} = \text{hrubá přidaná hodnota} - \text{odpisy} \quad (33)$$

Důchod ze zemědělské činnosti

Finálním ukazatelem hospodářského výsledku dle metodiky FADN je důchod ze zemědělské činnosti (DZČ), který je kalkulován jako čistá přidaná hodnota po odečtení nákladů na externí faktory (mzdové náklady, nájemné půdy a budov a nákladové úroky) a přičtení investičních dotací (vzorec 34). Důchod ze zemědělské činnosti vyjadřuje zisk (případně ztrátu) odvětví.

$$DZČ = ČPH - \text{externí náklady} + \text{investiční dotace} \quad (34)$$

V příloze 9 je ukázáno schéma, jak se v databázi ,FADN vypočítávají některé ekonomické ukazatele (Ústav zemědělské ekonomiky a informací, 2016).

4 Metodika

Cílem této bakalářské práce je zhodnotit finanční situaci zemědělských podniků v České republice, pomocí finanční analýzy. Pro provedení finanční analýzy je využívána databáze FADN, ze které pochází veškerá data, která jsou použita, a ze kterých jsou počítány všechny ukazatele. Finanční analýza je zjišťována pro roky 2011-2015, je to z důvodů, že v databázi FADN jsou poslední zveřejněná data pro rok 2015. Tato bakalářská práce se zabývá výpočtem ekonomické situace zemědělských podniků, rozdělených do skupin podle ekonomické viz tabulka 6. Závěrem této práce je vyhodnocení nejlepší skupiny zemědělských podniků.

Finanční situace je zjišťována pomocí finanční analýzy. Pro zjištění finanční situace jsou výpočty rozděleny do 4 částí. V první části jsou vypočítány poměrové ukazatele, jako jsou ukazatele rentability, zadluženosti, likvidity, a aktivity. V druhé části finanční analýzy jsou využity bonitní a bankrotní modely pro zhodnocení a predikci finanční situace všech ekonomických skupin zemědělských podniků v České republice. V druhé části je počítáno pouze s daty pro rok 2015. Ve třetí části je využita metoda mezipodnikového srovnání, ve které jsou porovnány ukazatele rentability aktiv, celkové zadluženosti, běžné likvidity, produkce práce a náklady na pracovníka jednotlivých skupin metodou mezipodnikového srovnávání. Pro tyto účely jsou vybrány výsledky posledního roku, roku 2015. Touto metodou byla vyhodnocena nejlepší skupina a celkově pomocí ní bylo určeno pořadí všech sledovaných skupin podle finanční situace.

V databázi FADN jsou ukazatele rozděleny do skupin např. náklady, aktiva, dotace atd. Tyto data je možné zobrazit jen pro skupiny podniků, které hledající požaduje. Je možné data zobrazit podle roku, země, regionu, kategorií výrobního zaměření (polní výroba, zahradnictví, víno...) a podle ekonomické velikosti, právě toto třídění, podle ekonomické velikosti, je v práci využito. V bakalářské práci jsou velikosti ekonomických skupin používány pouze v tabulkách, ale při popisování a rozebírání výsledků jsou používány názvy skupin z důvodu lepší orientace z tabulky 5.

Tabulka 5: ekonomické skupiny

Ekonomická velikost	Název skupiny
8 000 - <25 000 EUR	1. skupina
25 000 - <50 000 EUR	2. skupina
50 000 - <100 000 EUR	3. skupina
100 000 - <500 000 EUR	4. skupina
> = 500 000 EUR	5. skupina

Zdroj 5: Vlastní

4.1 Analýza rozdílových ukazatelů

Oběžná aktiva jsou tvořena zvířaty, do kterých se nezapočítává základní stádo, a oběžným kapitálem, kam patří zásoby a ostatní oběžný majetek. V této bakalářské práci je počítán čistý pracovní kapitál podle vzorce 1 této bakalářské práce.

4.2 Analýza poměrových ukazatelů

Mezi poměrové ukazatele, které jsou v bakalářské práci použity, se řadí analýza rentability, zadluženosti a likvidity. Zde je důležité říct z jakých ukazatelů z databáze FADN je vypočítáván výsledek hospodaření před daněmi a úroky a výsledek hospodaření za účetní období Vychází se z ukazatele čisté přidané hodnoty. Jak bylo napsáno výše, čistá přidaná hodnota se vypočítá podle vzorce 33, viz výše. Jako ukazatel zisk před daněmi (EBT) je používán ukazatel z databáze FADN, právě čistá přidaná hodnota. Není to jediný zisk, se kterým se v této práci počítá. Výsledkem rozdílu čisté přidané hodnoty, mzdových nákladů a pachtovného je provozní výsledek hospodaření (EBIT). Po dalších úpravách čisté přidané hodnoty dostaneme čistý zisk (vzorec 36).

$$\text{Čistý zisk} = (\text{ČPH} - \text{externí faktory}) * (1 - 0,19) \quad (35)$$

Ukazatele rentability

V bakalářské práci je počítána rentabilita celkového kapitálu (vzorec 2), rentabilita vlastního kapitálu (vzorec 3). U těchto dvou ukazatelů jsou výpočty počítány jak z čistého zisku, tak ze zisku pře daněmi a úroky. Dále jsou počítány rentabilita dlouhodobě investovaného kapitálu (vzorec 4) a nákladovost (vzorec 6). Jako tržba je brán

ukazatel z databáze FADN celková produkce. V práci je také vyjádřena závislost mezi celkovou zadlužeností a rentabilitou celkového a vlastního kapitálu. Tato závislost je počítána z průměrných hodnot let 2011-2015.

Ukazatele zadluženosti

Mezi zástupce analýzy zadluženosti jsou řazeny celková zadluženost (vzorec 7), míra zadluženosti (vzorec 8) a úrokové krytí (vzorec 9).

Ukazatele likvidity

Pohotová likvidita nezahrnuje majetek podniku, který je nejméně likvidní (zásoby), proto jsou odečítány z oběžného majetku. V databázi FADN se do oběžného majetku zahrnují zvířata (bez základního stáda), výrobky (rostlinné a živočišné produkty) a ostatní oběžný majetek (akcie, pohledávky, obdělávaná půda, hotovost). V praktické části je počítána běžná likvidita (vzorec 12). Pro výpočet pohotové likvidity (vzorec 13) je použit právě ostatní oběžný majetek, protože zvířata a výrobky jsou nejméně likvidním majetkem zemědělských podniků.

Ukazatele aktivity

Mezi ukazatele aktivity jsou v této bakalářské práci počítány obrat celkových aktiv vzorec 16, obrat zásob vzorec 17 a doba obratu zásob (vzorec 18).

Ukazatele produktivity

Počet pracovníků je v databázi FADN vyjádřen položkou vstup pracovní síly celkem. Za produkci je brán ukazatel databáze FADN celková produkce. Náklady na pracovníka jsou počítány podle vzorce 23, produktivita práce je počítána podle vzorce 26, čistá přidaná hodnota přepočítaná na pracovníka je v databázi FADN uvedena jako ČPK/AWU, produkce na hektar je počítána podle vzorce a zisk na hektar je počítán podle vzorce 22.

4.3 Bonitní a bankrotní modely

Jako bonitní a bankrotní model, který počítá a vyhodnocuje výkonnost skupin zemědělských podniků, byl vybrán index IN05. Výsledky tohoto modelu jsou užitečné jak pro věřitele, tak vlastníky podniku. Tento model dokáže vyhodnotit jak finanční vý-

konnost skupin v minulých letech, tak dokáže zhodnotit i současnou situaci skupin zemědělských podniků.

Index IN05

Index IN05 (vzorec 29) je nejdříve vypočítán pro zemědělské skupiny České republiky pro všechny sledované roky, tedy roky 2011-2015. Tento index je počítán podle vzorce 30. Následně je tento index počítán pro vybrané státy Evropské unie, ale jen pro rok 2015. Jsou to státy Německo, Rakousko, Polsko a Slovensko. S těmito státy jsou porovnávány výsledky České republiky.

4.4 Metoda mezipodnikového srovnání

Jelikož je v práci porovnávána finanční situace 5 skupin zemědělských podniků, bylo využito metody mezipodnikového srovnávání. Existují více metod mezipodnikového srovnávání, ale v této práci je použita metoda bodovací, protože tato metoda stanovuje pořadí skupin, ale i kvantifikuje, o kolik bodů je jedna skupina lepší než druhá. Konečné hodnocení skupin zemědělských podniků je provedeno pomocí metody mezinárodního srovnávání podle vzorců 30 a 31 této práce. Jako ukazatele, které byly vybrány na závěrečné porovnání, jsou náklady na pracovníka, produktivita práce, rentabilita aktiv, celková zadluženost a běžná likvidita. Tyto ukazatele byly vybrány proto, aby každý ukazatel (ukazatel rentability, zadluženosti, likvidity...) měl v metodě mezipodnikového srovnávání svého zástupce a výsledky braly v úvahu co nejvíce ukazatelů a nebyly založeny jen na jednom ukazateli, což by mohlo zkreslovat výsledky. Tímto modelem byly na závěr práce vyhodnoceny nejlepší skupinu zemědělských podniků.

Praktická část

V následující části jsou rozebrány výsledky finanční analýzy.

5 Řešené výsledky

5.1 Analýza rozdílových ukazatelů

5.1.1 Čistý pracovní kapitál

Vývoj čistého pracovního kapitálu pozorovaných skupin zachycuje následující graf 1. Čistý pracovní kapitál ve všech ekonomických skupinách dosahuje kladných hodnot, tudíž žádná skupina není ve finanční tísní.

Čistý pracovní kapitál skupiny 1 se od roku 2011 do roku 2013 snižuje. V následujícím roce 2014 výrazně vzrostl. Příčinou je výrazný nárůst oběžných aktiv (o 12 738 EUR), v tomto roce dosahovala oběžná aktiva nejvyšší hodnoty. V dalším roce (2015) byl zaznamenán pokles a čistý pracovní kapitál se přiblížil zpátky k hodnotám v letech 2011. Nejvyšší finanční stability dosahovala skupina 1 v roce 2014, naopak nejnižší v roce 2013.

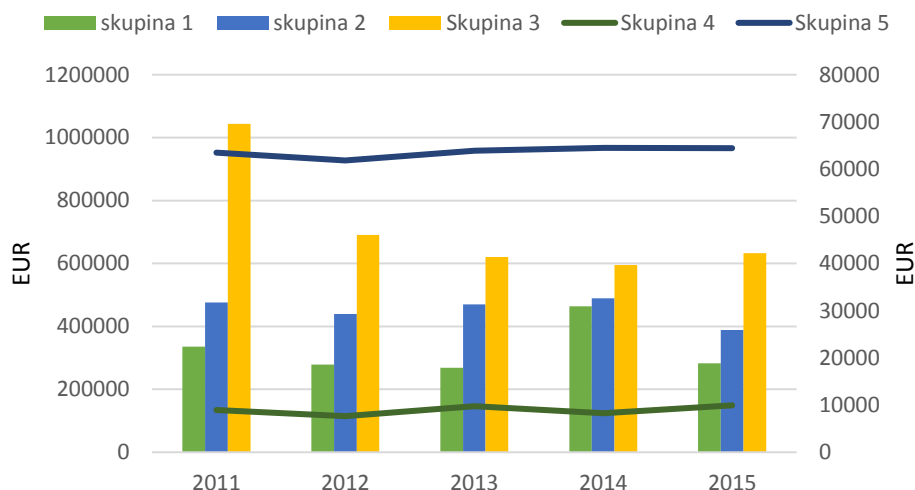
U skupiny 2 byl vývoj čistého pracovního kapitálu stabilní, pouze v roce 2015 byl zaznamenán pokles (o 6 668 EUR) z důvodu snížení oběžného majetku. Nejvyšší hodnota čistého pracovního kapitálu byla zaznamenána v roce 2014, stejně jako u předchozí skupiny, a nejnižší v roce 2015.

U skupiny 3 čistý pracovní kapitál v čase klesal. Tento ukazatel dosahoval v roce 2011 hodnoty 69 610 EUR a v posledním sledovaném roce se snížil na hodnotu 43 168 EUR. Tento pokles byl způsoben tím, že v roce 2011 skupina 3 měla daleko větší objem oběžného majetku než v letech následujících. Především ostatní oběžný majetek v roce 2011 dosahoval dvojnásobku let 2012-2015. Mezi ostatní oběžný majetek jsou řazeny akcie, zůstatek v hotovosti a hodnota obdělávané půdy. Dle mého názoru tento rozdíl mohl být způsoben snížením počtu akcií nebo prodejem obdělávané půdy. Také v tomto roce mohly podniky disponovat větším objemem hotovostí nutné pro provoz zemědělských podniků.

Vývoj čistého pracovního kapitálu u skupin 4. a 5. byl stabilní. Můžeme pozorovat, že hodnota tohoto ukazatele je ve skupině 5 nejvyšší, pohybuje se okolo hodnoty 1 mil

EUR, zatímco ve skupinách 1-4 se tato hodnota pohybuje pod hranicí 200 000 EUR, přitom skupina 4 se nejvíce přibližuje této hranici.

Graf 1: Čistý pracovní kapitál skupin 1-5

Zdroj 6: Vlastní výpočty

Aby byla eliminována velikost zemědělských podniků, byla data přepočtena na jeden hektar obdělávané zemědělské půdy (tabulka 6). Nejvyšší průměrné hodnoty přepočteného čistého pracovního kapitálu dosahuje skupina 1, v průměru 842 EUR/ha. U této skupiny se v roce 2014 zvýšila tato hodnota o 592 EUR /ha oproti roku 2013. Důvodem je zvýšení oběžných aktiv, jak už bylo zmíněné výše. Skupiny 2, 3 a 4 dosahovaly průměrné hodnoty čistého pracovního kapitálu na hektar zemědělské půdy okolo 555 EUR /ha. U skupiny 2 došlo k většímu výkyvu v roce 2013 a 2014. Příčinou bylo snížení krátkodobých zdrojů. Skupina 3 dosahovala nejvyšší hodnoty v roce 2011 (710 EUR/ha). V dalších letech hodnoty tohoto ukazatele klesaly a už nedosáhly tak vysoké hodnoty, jako v prvním roce. Je to způsobeno tím, že oběžný majetek byl v roce 2011 nejvyšší. Čistý pracovní kapitál skupiny 4 dosahoval nejvyšší hodnoty v roce 2015. Bylo to opět z důvodu vyššího objemu oběžného majetku. Druhé nejvyšší hodnoty dosahovala skupina 5, průměrná hodnota za sledované roky činila 769 EUR/ha, přitom nedocházelo, ve sledovaných letech, k velkým výkyvům.

Tabulka 6: Čistý pracovní kapitál přepočtený na hektar

	Ekonomická velikost	2011	2012	2013	2014	2015
Čistý pracovní kapitál/ha (EUR)	8 000 - <25 000 EUR	774	726	682	1274	756
	25 000 - <50 000 EUR	557	564	641	679	532
	50 000 - <100 000 EUR	710	558	509	488	510
	100 000 - <500 000 EUR	457	448	554	470	572
	> = 500 000 EUR	738	768	780	782	778

Zdroj 7: Vlastní výpočty

Z analýzy čistého pracovního kapitálu vyplývá, že všechny ekonomické skupiny zemědělských podniků dávají přednost konzervativnímu přístupu financování, jelikož svůj oběžný majetek nefinancují pouze z krátkodobých zdrojů, ale také z dlouhodobých zdrojů. Dlouhodobé zdroje jsou méně rizikové než zdroje krátkodobé, tudíž z analýzy plyne, že podniky dávají přednost menšímu riziku před větším. Dlouhodobé zdroje jsou oproti krátkodobému kapitálu obecně dražší, tím vyvstává otázka, zda tato skutečnost příliš nesnižuje rentabilitu podniku.

Když se podíváme, jak zemědělské podniky využívaly dlouhodobý kapitál na krytí oběžného majetku, vychází nám následující hodnoty (tabulka 7). Můžeme si všimnout, že ve skupině 2 byl oběžný majetek kryt dlouhodobým kapitálem v průměru z 90 %. U skupiny 2-3 se průměrná hodnota pohybuje okolo 85 %. Ekonomická skupina 4 financovala oběžný majetek dlouhodobými zdroji ze 72 % a skupina 5 využívala dlouhodobé zdroje nejméně a to z 63 %. Z analýzy vyplývá, že menší ekonomické skupiny využívají dlouhodobé zdroje více než větší ekonomické skupiny. Celkově jen malá část oběžných aktiv je kryta z rizikovějšího krátkodobého kapitálu.

Tabulka 7: Podíl čistého pracovního kapitálu a oběžných aktiv

	Ekonomická velikost	%
Podíl čistého pracovního kapitálu a oběžných aktiv	8 000 - <25 000 EUR	90,12
	25 000 - <50 000 EUR	85,68
	50 000 - <100 000 EUR	84,43
	100 000 - <500 000 EUR	71,94
	> = 500 000 EUR	63,07

Zdroj 8: Vlastní výpočty

5.2 Analýza poměrových ukazatelů

5.2.1 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability poměřují zisk s jinými veličinami, tím se hodnotí výnosnost podniku. Pokud ukazatele rentability v průběhu sledovaných let rosou, je to pro podnik dobré znamení.

Rentabilita celkových vložených aktiv

Rentabilita celkových vložených aktiv říká, kolik podniku přinesl investovaný kapitál, přitom nezáleží na tom, z jakých zdrojů byl financován. Výsledky můžeme sledovat v příloze 6, kde je rentabilita aktiv vypočítaná ze zisku před daněmi a úroky i z čistého zisku. Grafu 2 znázorňuje vývoj rentability aktiv analyzovaných skupin počítaný ze zisku před daněmi a úroky.

U skupiny 1 se rentabilita aktiv od roku 2011 do roku 2013 vyšplhala na průměrnou hodnotu 10,2 %. V posledních dvou sledovaných letech se ale snížila, z důvodu snížení zisku, pod hodnotu 8 %.

Skupina 2 dosahovala lepších výsledků, než skupina 1, sice rentabilita aktiv v průběhu let mírně kolísala, ale míra výnosů dosahovala v průměru 10,64 %. V roce 2012 se zvýšila na hodnotu 12,5 %. Důvodem bylo navýšení zisku a snížení aktiv podniku. Naproti tomu v roce 2015 byla rentabilita nejnižší. Důvodem byl nízký zisk, který se snížil o 16 % oproti předešlému roku, a vyšší objem majetku.

U skupiny 3 nedocházelo k výrazným změnám, v průměru dosahovala míra výnosů 11,64 %. Tato skupina dosahovala nejvyšší rentability aktiv.

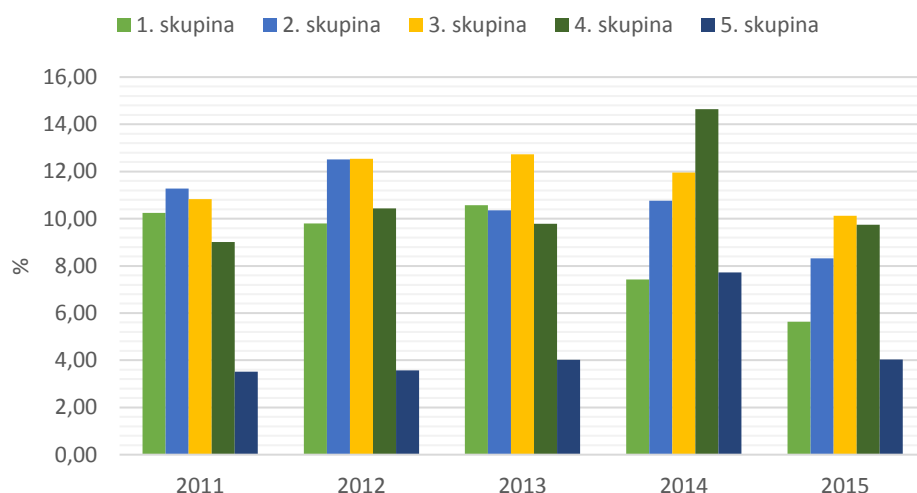
U skupiny 4 docházelo k výrazné odchylce rentability aktiv v roce 2014. Zatímco v předcházejících letech tento ukazatel dosahoval hodnoty okolo 9,74 %, v roce 2014 se rentabilita vyšplhala na 14,64 %, důvodem bylo zvýšení zisku a snížení aktiv.

U skupiny 5 se stejně jako u skupiny 4 výrazně zvýšila rentabilita celkových vložených aktiv v roce 2014, důvod byl stejný, jako u předcházející skupiny.

Nejvyšších hodnot rentability aktiv dosahovala skupina 3, a naopak nejnižších skupina 5. Rentabilita aktiv by měla být aspoň tak vysoká, jako je běžná úroková míra z úvěru. Z výsledků vyplývá, že skupiny 2, 3 a 4 dosahují vysoké rentability, a tím i převyšují běžnou úrokovou míru. Jinak jsou výsledky sledovaných skupin příznivé.

V příloze 5 také můžeme porovnat, jak se mění rentabilita aktiv, pokud je počítaná z čistého zisku. Kromě skupiny 5, je u všech sledovaných skupin rentabilita aktiv, počítaná ze zisku před zdaněním a úroky, vyšší přibližně o 2 %. Pouze u poslední skupiny je vyšší o 1,2 %

Graf 2: Rentabilita celkových vložených aktiv

Zdroj 9: Vlastní výpočty

Rentabilita vlastního kapitálu

Míra efektivnosti využívání vlastního kapitálu podniku se počítá pomocí rentability vlastního kapitálu.

Z údajů zjištěných v příloze 7 je na první pohled zřejmé výrazné zhoršení výnosnosti vlastního kapitálu. V roce 2011 byla hodnota tohoto ukazatele 8,53 % a v roce 2015 už jen 4,59 %. Důvodem je snižování čistého zisku a zvyšování vlastního kapitálu.

U skupiny 2 dochází ke kolísání hodnot, ale v roce 2015 se rentabilita výrazně snížila oproti roku 2012. Průměrná rentabilita byla 9 %.

U skupiny 3 se rentabilita vlastního kapitálu pohybovala na druhé nejvyšší hodnotě všech sledovaných skupin. V roce 2011 se rentabilita vlastního kapitálu pohybovala okolo hodnoty 9,5 %, v roce 2015 klesla o 0,7 procentního bodu.

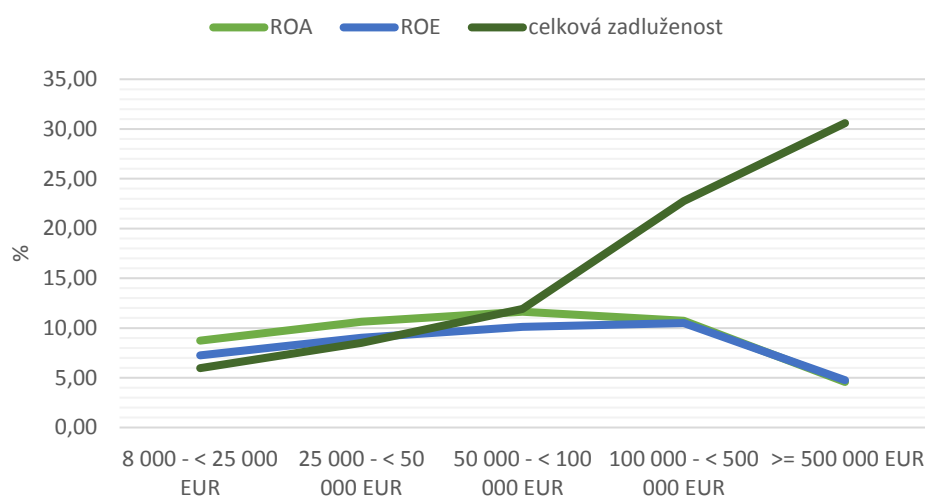
U skupiny 4 došlo k výraznému zvýšení rentability vlastního kapitálu v roce 2014, kdy se oproti předešlému roku zvýšila o 65 %. Důvodem tohoto výrazného zvýšení bylo snížení vlastního kapitálu o 36 % a zvýšení zisku o 7 %. Průměrná rentabilita dosahovala 10,5 %. Tato skupina dosahovala nejvyšší rentability vlastního kapitálu.

Skupina 5 měla v průměru nejnižší rentabilitu vlastního kapitálu (4,76 %). Stejně jako u předešlé skupiny, dochází k výraznému zvýšení rentability v letech 2014.

Porovnáním výsledků skupin, z pohledu rentability vlastního kapitálu, dosahují nejlepších výsledků skupiny 4 (10,5 %) a 3 (10,10 %) a nejhorších výsledků dosáhla skupina 5 (4,76 %).

Pokud porovnáme rentabilitu aktiv, vlastního kapitálu a celkovou zadluženost, zjistíme, že rentabilita aktiv i vlastního kapitálu mírně roste, nebo je stabilní, do 22 % zadluženosti skupin. Pokud celková zadluženost překročí tuto hranici, tak rentabilita aktiv i vlastního kapitálu začne klesat. Toto můžeme sledovat na grafu 3. Všechna data (celková zadluženost, rentabilita celkového kapitálu i rentabilita vlastního kapitálu) jsou vyjádřeny v průměrné hodnotě za roky 2011-2015. Jak můžeme vidět, nejvyšší rentability aktiv dosahuje skupina 3, která je zadlužená z 11 %. Skupina 4 dosahuje nejvyšší hodnoty rentability vlastního kapitálu, přitom je tato skupina zadlužená z 22 %. Skupina 5, využívá cizí zdroje nejvíce, ale zato má také nejnižší rentabilitu, ze všech sledovaných skupin.

Graf 3: Porovnání rentability aktiv, rentability vlastního kapitálu a celkové zadluženosti

Zdroj 10: Vlastní výpočty

Rentabilita dlouhodobě investovaného kapitálu

Efektivitu a výnosnost dlouhodobě investovaného kapitálu lze zjistit za pomoci rentability dlouhodobě investovaného kapitálu. Výsledky znázorňuje graf 4.

Skupina 1 v roce 2011 dosahovala hodnoty rentability dlouhodobě investovaného kapitálu 10,35 % a v roce 2015 klesla na hodnotu 5,8 %, z důvodu snížení zisku. U skupiny 2 byla rentabilita vyšší než u skupiny 1, ale stejně jako u první skupiny, rentabilita v roce 2015 klesla. U skupiny 3 rentabilita v roce 2011 byla 11,19 % a do roku 2013 vzrostla o 2 procentní body. V dalších letech klesala až na hodnotu 10,45 %. U skupiny 4 se v roce 2015 zvýšila rentabilita o 52 %, z důvodu snížení vlastního kapitálu, také tato hodnota byla nejvyšší ze všech sledovaných skupin (15,85 %). U poslední skupiny v průběhu let rostla. V roce 2011 byla 3,91 % a v roce 2015 dosahovala tato hodnota 4,76 %. Stejně jako u skupiny 4, se v roce 2014 rentability zvýšila (o 100 %), z důvodu zvýšení zisku a snížení vlastního kapitálu.

Nejvyšší hodnoty jsou zaznamenány u skupin, 4 (15,85 %) a skupiny 3 (13,2 %) naopak nejnižších hodnot dosahuje skupina 5 (3,9 %).

Graf 4: Rentabilita dlouhodobě investovaného kapitálu

	Ekonomická velikost	2011	2012	2013	2014	2015
ROCE %	8 000 - <25 000 EUR	10,35	10,00	10,86	7,58	5,80
	25 000 - <50 000 EUR	11,66	12,99	10,58	11,01	8,61
	50 000 - <100 000 EUR	11,19	12,89	13,20	12,34	10,45
	100 000 - <500 000 EUR	9,71	11,33	10,42	15,85	10,62
	> = 500 000 EUR	3,91	3,94	4,43	8,95	4,76

Zdroj 11: Vlastní výpočty

Nákladovost

Nákladovost počítá, kolik EUR nákladů připadá na jedno EURO výnosů. Čím je hodnota nákladovosti nižší, tím je na tom podnik lépe, protože potřebuje méně nákladů na vytvoření výnosů. V tabulce 8 můžeme vidět nákladovost skupin 1-5.

U skupiny 1 nákladovost ve sledovaných letech roste. V roce 2011 byla nákladovost 0,7 EUR a v roce 2015 už 0,79 EUR. Tento nepříznivý vývoj je způsoben poklesem výnosů. U skupiny 2 tento ukazatel také roste stejně jako u skupiny 1. Nejvyšší hodnota je zaznamenána v roce 2015 (0,77 EUR). Nejnižší (nejpříznivější) pak v roce 2012 (0,68 EUR). U skupiny 3, 4 a 5 nákladovost kolísá. Průměrná hodnota skupiny 3 je 0,73 EUR a skupiny 4 0,70 EUR. U poslední skupiny je průměrná hodnota nejvyšší 0,93 EUR. Nejlepších výsledků dosahuje skupina 2, v průměru 0,72 EUR.

Tabulka 8: Nákladovost

	Ekonomická velikost	2011	2012	2013	2014	2015
Nákladovost (EUR)	8 000 - <25 000 EUR	0,70	0,71	0,70	0,73	0,79
	25 000 - <50 000 EUR	0,71	0,68	0,72	0,72	0,77
	50 000 - <100 000 EUR	0,74	0,71	0,71	0,73	0,76
	100 000 - <500 000 EUR	0,83	0,81	0,78	0,77	0,83
	> = 500 000 EUR	0,94	0,94	0,92	0,90	0,95

Zdroj 12: Vlastní výpočty

5.2.2 Ukazatele aktivity

Jak efektivně podnik hospodaří se svými aktivy, lze zjistit vypočtením obrátu aktiv jednotlivých složek majetku. Obrat celkových aktiv vypočítává, kolikrát za rok pokry-

jí tržby podniku, podniková aktiva. U všech ekonomických skupina se obrat celkových aktiv pohybuje pod hodnotou 0. Což je u výrobních podniků s kapitálovou náročností běžné. Obrat zásob vypočítává, kolikrát za rok jsou zásoby prodány.

Skupina 1

V tabulce 9 jsou data ukazatelů aktiv skupiny 1. Celkový obrat aktiv ve sledovaných letech kolísá. V průměru jsou aktiva pokryta 0,20krát za rok. Obrat zásob v čase roste, což je pro skupinu dobré znamení. Jinak řečeno zásoby ležely na skladě kratší dobu. V roce 2011 je měly zemědělské podniky naskladněny 57 dní, a pak byly prodány. V roce 2015 se tato doba snížila o 10 dní. Nejrychlejší doba obratu byla v roce 2014 (trvala 43 dní) a nejpomalejší v roce 2012 (trvala 67 dní dne).

Tabulka 9: Ukazatele aktivity skupiny 1

Ekonomická velikost		2011	2012	2013	2014	2015
8 000 - <25 000 EUR	Obrat celkových aktiv (v obrátkách)	0,22	0,21	0,22	0,17	0,17
	Obrat zásob (v obrátkách)	6,31	5,42	6,89	8,44	7,72
	Doba obratu zásob (ve dnech)	57,02	66,47	52,24	42,67	46,64

Zdroj 13: Vlastní výpočty

Skupina 2

Obrat aktiv u skupiny 2 (tabulka 10) ve sledovaných letech klesá. V roce 2011 byla aktiva pokryta 0,25krát, v roce 2015 už jen 0,23krát. Obrat zásob v čase kolísal. V průměru se zásoby v podniku obrátily 6krát do roka. Nejvícekrát to bylo v roce 2012 a nejméněkrát v roce 2011. V roce 2011 držela tato skupina zásoby na skladě 62 dní a do roku 2015 se tato doba snížila na 54 dní. Tato skutečnost je pro skupinu velice dobrá.

Tabulka 10: Ukazatele aktivity skupiny 2

Ekonomická velikost		2011	2012	2013	2014	2015
25 000 - <50 000 EUR	Obrat celkových aktiv (v obrátkách)	0,25	0,24	0,23	0,24	0,23
	Obrat zásob (v obrátkách)	5,78	7,38	6,16	6,48	6,64
	Doba obratu zásob (ve dnech)	62,28	48,77	58,45	55,58	54,21

Zdroj 14: Vlastní výpočty

Skupina 3

V tabulce 11 jsou uvedena data ukazatelů aktivity skupiny 3. Obrat celkových aktiv u této skupiny ve sledovaných letech klesá, to je pro skupinu nepříznivé. V průměru byla aktiva pokryta 0,29krát. Obrat zásob v čase klesá, a to stejně jako snížení obratu celkových aktiv není dobré, tyto hodnoty by měly v čase růst, aby zemědělským podnikům rostly tržby. Zásoby se v zemědělských podnicích obrátily v průměru 9krát za rok. Doba obratu zásob v čase rostla, v roce 2011 trval obrat 36 dní, ale v roce 2015 se tato doba zvýšila o 10 dní. To je zapříčiněno menšími ročními obrátkami. V průměru se aktiva obrátila jednou za 40 dní.

Tabulka 11: Ukazatele aktivity skupiny 3

Ekonomická velikost		2011	2012	2013	2014	2015
50 000 - <100 000 EUR	Obrat celkových aktiv (v obrátkách)	0,28	0,30	0,30	0,29	0,27
	Obrat zásob (v obrátkách)	9,87	9,50	8,82	8,55	7,80
	Doba obratu zásob (ve dnech)	36,47	37,90	40,81	42,09	46,13

Zdroj 15: Vlastní výpočty

Skupina 4

V následující tabulce 12 jsou údaje o ukazatelích aktivity skupiny 4. Obrat celkových aktiv ve sledovaném období kolísá. Nejvíce byla aktiva pokryta v roce 2014 (0,41krát), pro zemědělské podniky této skupiny byl nejméně příznivý rok 2013, tehdy byla aktiva pokryta pouze 0,29krát. V průměru tržby pokrývaly aktiva 0,36krát. Obrat zásob v letech 2011-2013 rostl, ale od roku 2014 začal klesat. S tím souvisí delší doba obratu, v roce 2015 byl obrat delší o 5 dní než v roce 2011. Takto nepříznivý vývoj je zaznamenána také u skupiny 1. V průměru se zásoby obrátily jednou za 35 dní, což je nejkratší doba ze všech sledovaných skupin.

Tabulka 12: Ukazatele aktivity skupiny 4

Ekonomická velikost		2011	2012	2013	2014	2015
100 000 - <500 000 EUR	Obrat celkových aktiv (v obrátkách)	0,35	0,35	0,29	0,41	0,37
	Obrat zásob (v obrátkách)	11,36	10,96	11,52	9,87	9,55
	Doba obratu zásob (ve dnech)	31,68	32,84	31,24	36,47	37,70

Zdroj 16: Vlastní výpočty

Skupina 5

Ukazatele aktivity poslední sledované skupiny můžeme pozorovat v následující tabulce 13. Dobrá zpráva pro tuto skupinu je, že obrat celkových aktiv od roku 2011 do roku 2015 roste. V průměru byla celková aktiva pokryta tržbami 0,46krát. Obrat zásob v čase kolísá. V roce 2012 byly obrátky zásob největší (11 obrátek) a naopak v roce 2014 se snížily o dvě obrátky. V průměru se zásoby obrátily každých 37 dní, což je druhý nejrychlejší obrat hned po skupině 4.

Tabulka 13: Ukazatele aktivity skupiny 5

Ekonomická velikost		2011	2012	2013	2014	2015
> =500 000 EUR	Obrat celkových aktiv (v obrátkách)	0,40	0,40	0,38	0,58	0,53
	Obrat zásob (v obrátkách)	9,84	10,91	9,93	8,56	9,64
	Doba obratu zásob (ve dnech)	36,59	33,00	36,24	42,04	37,35

Zdroj 17: Vlastní výpočty

Z této analýzy vyplývá, že nejrychlejší obratovost má skupina 4, hned po ní skupina 5 a nejpomalejší a nejméně příznivou obratovost má skupina 2. Kdyby se této skupině podařil zvýšit počet obrátek za rok, zvýšily by se i tržby a zisky této skupiny.

5.2.3 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti ukazují, jak je podnik úvěrově zatížen. Do určité míry je zadluženost pro podnik pozitivní, pokud ale finanční náklady (nákladové úroky) firmu příliš zatěžují, pro firmu to příznivé není.

Celková zadluženost ekonomických skupin 1-4 nepřesahuje hranici 30 %. To znamená, že zemědělské podniky nevyužívají ve velké míře cizí kapitál na krytí podnikového majetku. Toto podnikům přináší výhody, hlavně z pohledu nízkého rizika. Takováto struktura pasiv umožňuje zemědělským podnikům velkou příležitost ve financování

svých budoucích investic z cizích zdrojů. Podniky se spoléhají na vlastní zdroje, toto lze znázornit na ukazateli koeficient samofinancování. Hodnota tohoto ukazatele neklesne pod hranici 60 %. Součet koeficientu samofinancování a celkové zadluženosti dává hodnotu 1 (100 %).

Ukazatele úrokového krytí nás informují o tom, kolikrát zisk před zdaněním a úroky převyšuje nákladové úroky. V žádné sledované ekonomické skupině nedochází k tomu, že by po splacení veškerých úroků zemědělské podniky neměly na výplatu ostatních nákladů. Níže jsou rozebrány podrobně výsledky každé ekonomické skupiny.

Skupina 1

Tabulka 14 nás informuje o ukazatelích zadluženosti skupiny 1. U této skupiny se v roce 2011 pohybovala celková zadluženost na hodnotě 5,5 %, v roce 2012 se tento ukazatel snížil o 0,56 %, v dalších letech se zvyšoval až na hodnotu 6,47 %. Celková zadluženost této skupiny není vysoká, tudíž podniky nebudou mít problém se splácením úroků. Koeficient samofinancování v letech 2011-2015 dosahuje průměrné hodnoty 94,03 %. Tato skupina zemědělských podniků se spoléhá spíše na financování majetku z vlastních zdrojů než z cizích. Placené úroky skupinu příliš nezatěžují. Zisk před daněmi a úroky převyšuje nákladové úroky v roce 2011 36krát a v dalších letech se tato hodnota snižovala. V roce 2015, kvůli vyšším mzdovým nákladům, měla tato skupina nižší zisk, a tím se snížilo i úrokové krytí.

Tabulka 14: Ukazatele zadluženosti skupiny 1

Ekonomická velikost		2011	2012	2013	2014	2015
	Celková zadluženost (%)	5,50	4,94	6,50	6,41	6,47
8 000 - <25 000 EUR	Koeficient samofinancování (%)	94,50	95,06	93,50	93,59	93,53
	Úrokové krytí	36,18	40,09	28,56	24,93	17,12

Zdroj 18: Vlastní výpočty

Skupina 2

V tabulce 15 jsou ukazatele zadluženosti skupiny 2. U skupiny 2 se ukazatel celkové zadluženosti po celé roky 2011-2015 pohyboval v rozmezí 8,16 až 9,91 %. Nejnižší celková zadluženost byla v roce 2013, v tomto roce měly zemědělské podniky nejméně cizího kapitálu, a naopak nejvyšší zadluženost byla v roce 2015, stejně tak byla i hodno-

ta cizího kapitálu nejvyšší od roku 2011. I u této skupiny koeficient samofinancování neklesne pod hodnotu 90 % jako u předcházející skupiny. Úrokové krytí se pohybovalo v letech 2011-2015 na průměrné hodnotě 23,45, tato hodnota je stále vysoká a podniku určitě nehrozí, že by měl problémy s neplacením úroků. V roce 2015 se hodnota snížila a nákladové úroky byly kryty ziskem pouze 15krát. Toto snížení bylo způsobeno vyššími nákladovými úroky.

Tabulka 15: Ukazatele zadluženosti skupiny 2

Ekonomická velikost	2011	2012	2013	2014	2015	
	Celková zadluženost (%)	8,16	9,01	7,17	8,23	9,91
25 000 - <50 000 EUR	Koeficient samofinancování (%)	91,84	90,99	92,83	91,77	90,09
	Úrokové krytí	26,60	26,26	21,71	26,78	15,92

Zdroj 19: Vlastní výpočty

Skupina 3

V tabulce 16 jsou ukazatele zadluženosti skupiny 3. U ekonomické skupiny 3 celková zadluženost byla v roce 2011 12,85 %. V letech 2012-2013 se celková zadluženost snížila na hodnoty okolo 10,53 %. V následujících letech tyto hodnoty už jen rostly, až na hodnotu 13,35 % v roce 2015. Nejnižší celkové zadluženosti tato skupina dosáhla v roce 2012, naopak nejvyšší v roce 2015. Průměrná zadluženost za roky 2011-2015 byla 11,9 %. Průměrná hodnota koeficientu samofinancování je mírně pod úrovní 90 %, což opět znamená, že podniky dávají přednost vlastním zdrojům před cizími. Úrokové krytí se příliš neměnilo, v roce 2011 byla hodnota 18,53 a v roce 2015 klesla pouze na hodnotu 16,32. Je to zapříčiněno tím, že zisk před daněmi a úroky spolu s nákladovými úroky se v letech výrazně neměnil.

Tabulka 16: Ukazatele zadluženosti skupiny 3

Ekonomická velikost	2011	2012	2013	2014	2015	
	Celková zadluženost (%)	12,85	10,22	10,84	12,24	13,35
50 000 - <100 000 EUR	Koeficient samofinancování (%)	87,15	89,78	89,16	87,76	86,65
	Úrokové krytí	18,53	15,35	13,29	12,62	16,32

Zdroj 20: Vlastní výpočty

Skupina 4

V tabulce 17 jsou ukazatele zadluženosti skupiny 4. U ekonomické skupiny 4 byla celková zadluženost v roce 2011 22,47 %. Výrazné snížení tohoto ukazatele můžeme vidět v roce 2013, v tomto roce vlastnily skupiny nejvíce aktiv za sledované roky. V následujících letech se celková zadluženost pouze zvyšovala až na hodnotu 26,26 %. Tato skupina financuje svůj majetek ze 77 % z vlastních zdrojů, opět nic nenaznačuje tomu, že by skupina měla mít problém se zadlužeností. Úrokové krytí bylo v roce 2011 18,13 a v roce 2015 kleslo až na hodnotu 8,48. Toto snížení bylo zapříčiněno jak vyššími nákladovými úroky, tak i vyššími mzdovými náklady. Stejně jako předcházející skupiny, tato skupina nemá problém se zadlužeností a nevzniká riziko nesplacení úroků.

Tabulka 17: Ukazatele zadluženosti skupiny 4

Ekonomická velikost	2011	2012	2013	2014	2015
Celková zadluženost (%)	22,47	22,59	17,45	25,00	26,26
100 000 - <500 000 EUR					
Koeficient samofinancování (%)	77,53	77,41	82,55	75,00	73,74
Úrokové krytí	18,13	12,86	7,46	6,94	8,48

Zdroj 21: Vlastní výpočty

Skupina 5

V tabulce 18 jsou výsledky poslední ekonomické skupiny. Průměrná zadluženost byla 30,59 %. Víceméně se od roku 2011 celková zadluženost pouze zvyšovala, jen v roce 2013 se snížila na hodnotu 25,78 %, což byla opět jako v předcházejících skupinách nejnižší zadluženost mezi sledovanými roky. Nejvyšší zadluženost byla v roce 2014 (36,93 %). Tato skupina je ze všech ekonomických skupin nejvíce zadlužená, 30 % svého majetku hradí z cizích zdrojů. V této skupině se úrokové krytí také výrazně nemění. Průměrná hodnota tohoto ukazatele byla 8,55, což není hranice, která by napovídala, že má skupina problémy se zadlužeností a s neplacením úroků.

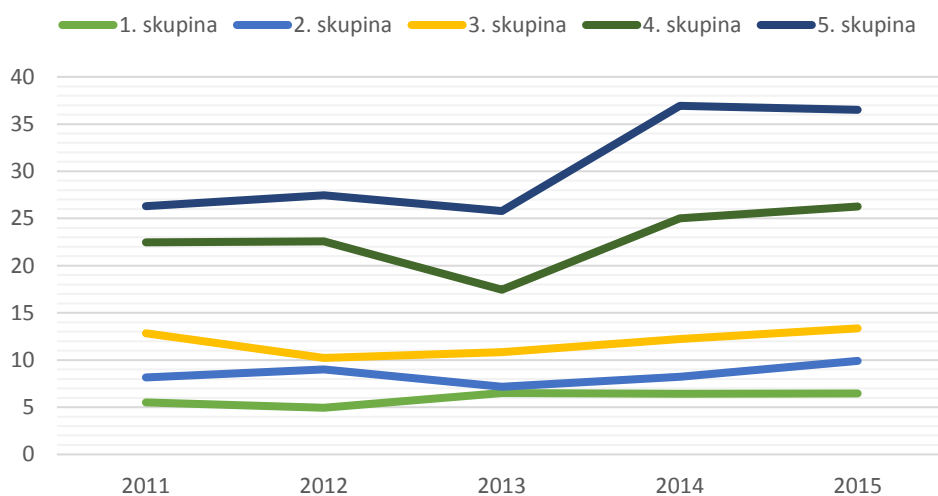
Tabulka 18: Ukazatele zadluženosti skupiny 5

Ekonomická velikost	2011	2012	2013	2014	2015	
	Celková zadluženost (%)	26,30	27,44	25,78	36,93	36,51
> =500 000 EUR	Koeficient samofinancování (%)	73,70	72,56	74,22	63,07	63,49
	Úrokové krytí	11,59	5,99	8,56	6,93	9,65

Zdroj 22: Vlastní výpočty

Z podrobnějšího rozboru celkové zadluženosti jde vidět, že skoro ve všech ekonomických skupinách, kromě skupin 1 a 3, byla nejnižší celková zadluženost v roce 2013, jak lze vidět na grafu 4. Ani jedna ekonomická skupiny se nepotýká s vysokou zadlužeností, ba naopak podniky spoléhají na svůj kapitál a dávají přednost menšímu riziku před vyšším. Otázka je, zda tento styl nesnižuje příliš rentabilitu podniků, protože jak je známo, vlastní kapitál je dražší než cizí. Do budoucna bych skupinám, především skupině 1, 2 a 3, doporučila využívat k financování více cizího kapitálu.

Graf 5: Celková zadluženost skupin 1-5

Zdroj 23: Vlastní výpočty

5.2.4 Ukazatele likvidity

Aby byl podnik úspěšný, musí být schopen splácet své závazky. Likvidita znamená schopnost přeměnit podniková aktiva na peněžní prostředky. Je ovlivňována krátkodobými závazky a oběžným majetkem. Likviditu mohou podniky ovlivňovat prostřednictvím řízení zásob a materiálu, výrobků, zboží a nedokončené výroby, tak aby do-

cházel k jejich přeměně do podoby peněžních prostředků co možná nejrychleji. Tyto schopnosti měří např. běžná likvidita nebo pohotová likvidita.

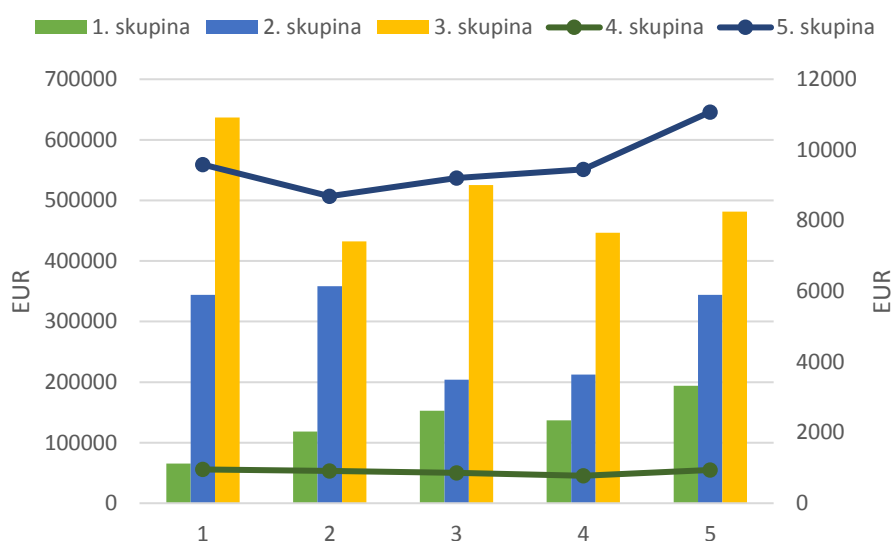
Běžná likvidita

Jak vyplývá z údajů tabulky 19, běžná likvidita skupiny 1 ve sledovaném období klesá, pouze v roce 2014 se zvýšila oproti předešlému roku o 6,72 bodů. Důvodem je zvýšení oběžného majetku této skupiny (o 12 738 EUR). Nejvyšší hodnota tohoto ukazatele byla v roce 2011 (20,87). Důvodem byl nízký podíl krátkodobých závazků. Naopak nejnižší běžné likvidity bylo dosaženo v roce 2015 (6,68), kde byl objem krátkodobých závazků nejvyšší. V tomto roce se běžná likvidita nejvíce přiblížila doporučovaným hodnotám. Vývoj běžné likvidity kopíruje objem krátkodobých závazků skupiny 1 (grafu 6).

U skupiny 2 běžná likvidita do roku 2014 roste, v roce 2015 se snížila oproti předešlému roku o 4,57 bodů, ale oproti roku 2011 se snížila pouze o necelý 1 bod. Když porovnáme skupinu 1 se skupinou 2, zjistíme, že u skupiny 2 je běžná likvidita v průměru nižší (o 4,45 bodů), důvodem je, že skupina 2 využívá více krátkodobé závazky než skupina 1, toto můžeme sledovat na grafu 6.

Běžná likvidita u skupiny 3 se v čase pouze snižuje. V roce 2011 je hodnota ukazatele 7,38 a v roce 2015 6,11. V průměru běžná likvidita nabývá hodnoty 6,5, při této hodnotě by podnik pokryl krátkodobé závazky 6krát, a to je hodnota vyšší než doporučená. Oproti předešlé skupině se běžná likvidita snížila pouze o 1 bod.

Graf 6: Krátkodobý cizí kapitál skupin 1-5

Zdroj 24: Vlastní výpočty

U skupiny 4 se běžná likvidita pohybuje v průměru okolo hodnoty 3,59 a nejsou zde vidět výrazné odchylky. Ve sledovaných letech se běžná likvidita pohybuje mezi hodnotami 3,9 a 3,15. Důvodem je neměnný stav krátkodobých závazků (graf 6) a oběžného majetku.

Obecně platí, že poměr mezi oběžným majetkem a krátkodobými závazky by měl být 2:1, těmto hodnotám se nejvíce přibližuje běžná likvidita skupiny 5, která dosahuje v průměru hodnot 2,71. Také je to skupina s nejnižší běžnou likviditou.

Tabulka 19: Běžná likvidita

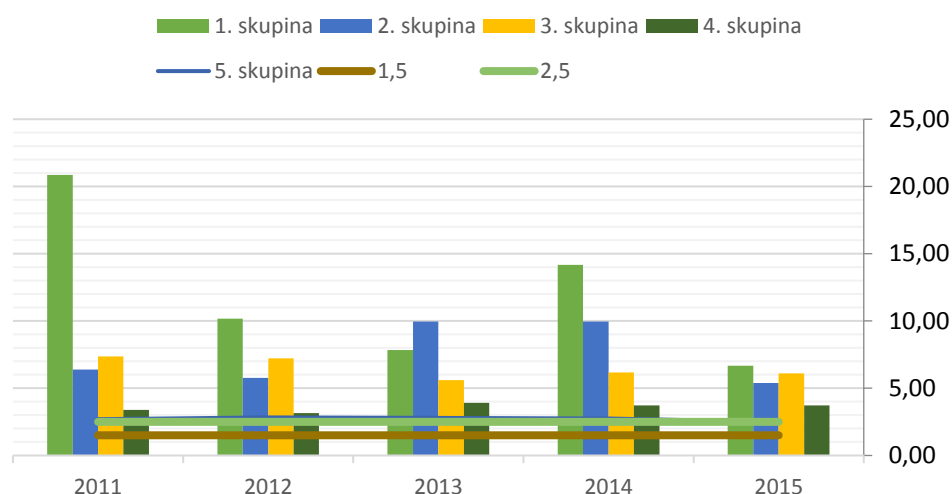
	Ekonomická velikost	2011	2012	2013	2014	2015
Běžná likvidita	8 000 - <25 000 EUR	20,87	10,17	7,85	14,16	6,68
	25 000 - <50 000 EUR	6,39	5,78	9,96	9,96	5,40
	50 000 - <100 000 EUR	7,38	7,22	5,59	6,18	6,11
	100 000 - <500 000 EUR	3,40	3,15	3,92	3,73	3,73
	>= 500 000 EUR	2,70	2,83	2,78	2,75	2,50

Zdroj 25 Vlastní výpočty

Na grafu 7 můžeme sledovat, jak se běžná likvidita snižuje spolu s velikostí podniku. Je to zapříčiněno tím, že menší zemědělské podniky využívají méně krátkodobý kapitál než velké zemědělské podniky. Na grafu 10 je také patrné, že u skupin 1, 2, a 3 je běžná likvidita vysoko nad horní doporučovanou hranicí. Vysoká likvidita bude snižovat

žovat rentabilitu, jelikož finanční prostředky nejsou ukládány ve výnosnějších aktivech podniku, ale v zásobách, materiálu atp. U skupin 4 a 5 se běžná likvidita nejvíce přibližuje doporučeným hodnotám.

Graf 7: Běžná likvidita skupin 1-5

Zdroj 26: Vlastní výpočet

Pohotová likvidita

Pohotová likvidita zajímá krátkodobé věřitele podniku. Tento ukazatel vylučuje z výpočtu nejméně likvidní část oběžného majetku³. Proto jsou vypovídací schopnosti tohoto ukazatele přesnější než u běžné likvidity. Podle profesorky Kislingerové⁴ jsou doporučené hodnoty v rozmezí od 1 do 1,5.

Údaje v tabulce 20 znázorňují pohotovou likviditu všech analyzovaných skupin. Pohotová likvidita se u skupiny 1 v roce 2011 pohybovala na hodnotě 13,9 a byla to zároveň nejvyšší hodnota za sledované období. V následujícím roce klesla o 7,6 bodů. Důvod tohoto poklesu bylo navýšení krátkodobých závazků. Výrazný nárůst je zaznamenán v roce 2014, kdy se zvýšil ostatní oběžný majetek o 62 % oproti předchozímu roku. V posledním sledovaném roce se pohotová likvidita snížila na hodnotu 4,94 z důvodu snížení ostatního oběžného majetku a zvýšení krátkodobých závazků, byla to nejnižší zaznamenaná hodnota.

³ O nejméně likvidní části oběžného majetku je psáno v metodice této bakalářské práce

⁴ Viz kapitola 3.3.3 ukazatele likvidity

U skupiny 2, až na roky 2013 a 2014, se tento ukazatel pohyboval okolo hodnoty 3,7. V letech 2013-2014 se pohotovostní likvidita zvýšila z důvodu snížení krátkodobých závazků.

U skupiny 3 nedocházelo k výrazným výkyvům a pohotovostní likvidita se v průměru pohybovala okolo 4,49. Stejně tak u skupiny 4 a 5 nedocházelo k výkyvům a průměrně dosahovala hodnoty 2,72 u skupiny 4 a 1,97 u skupiny 5.

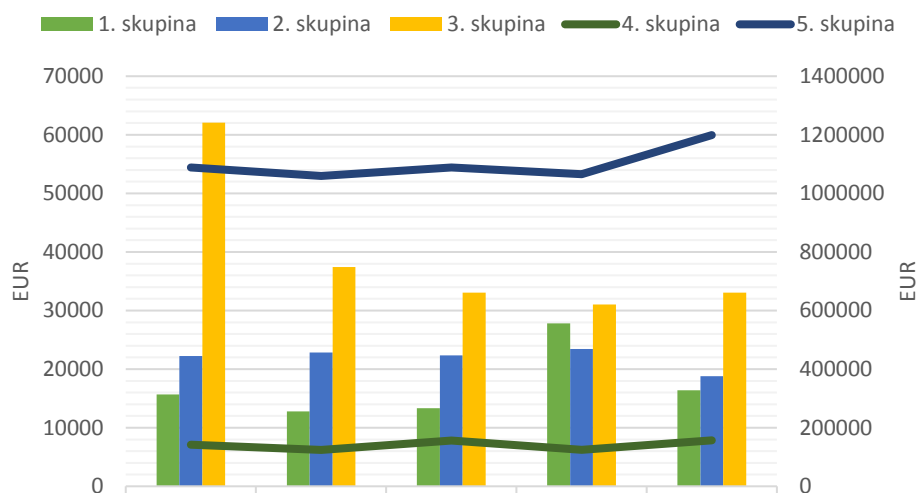
Tabulka 20: Pohotovostní likvidita

	Ekonomická velikost	2011	2012	2013	2014	2015
	8 000 - <25 000 EUR	13,91	6,31	5,11	11,84	4,94
	25 000 - <50 000 EUR	3,77	3,72	6,39	6,44	3,18
Pohotovostní likvidita	50 000 - <100 000 EUR	5,69	5,05	3,67	4,05	4,01
	100 000 - <500 000 EUR	2,55	2,33	3,10	2,76	2,87
	>= 500 000 EUR	1,95	2,09	2,03	1,93	1,86

Zdroj 27: Vlastní výpočet

Na grafu 8 můžeme pozorovat vývoj ostatních oběžných aktiv všech ekonomických skupin.

Graf 8: Ostatní oběžný majetek

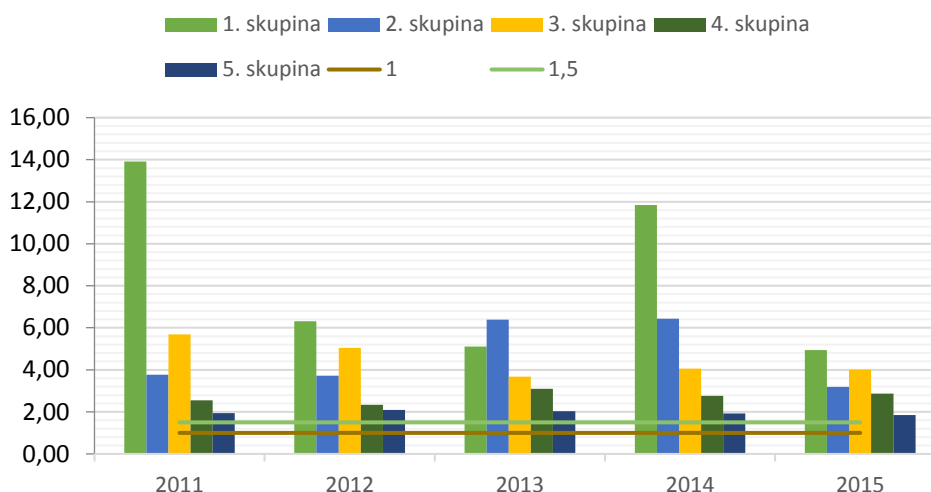

Zdroj 28: Vlastní výpočty

Z pohledu pohotovostní likvidity se nejvíce odchyľuje od doporučených hodnot skupina 1, kdy průměrná hodnota dosahovala 8,42. Nejvíce se blíží doporučeným hodnotám sku-

piny 4 a 5 (graf 9⁵). Z analýzy tedy vyplývá, že ani jedna ekonomická skupiny nemá problém se splácením krátkodobých závazků. Co se týče výnosnosti u skupiny 1,2 a 3 může docházet ke snižování rentability vložených prostředků. Když porovnáme pohotovou likviditu s běžnou likviditou, zjistíme, že výrazné rozdíly mezi nimi nejsou ani u jedné skupiny.

Graf 9: Pohotová likvidita

Zdroj 29: Vlastní výpočty

Zjistili jsme, že ani jedna ekonomická skupina nemá problém s likviditou. Důvodem je, že se jedná o zemědělské podniky, které mají dostatek oběžného majetku (živočišné a rostlinné produkty) zvláště v letních měsících, které v případě nedostatku finančního majetku může bez problému prodat a uhradit své závazky.

Z hlediska likvidity můžu skupinám 1, 2 a 3 doporučit snížení oběžného majetku, tím by se skupinám zvýšila rentabilita. Skupinám 4 a 5 doporučuji udržovat oběžný majetek na stejné úrovni jako do teď.

5.2.5 Ukazatele produktivity

Produktivitu práce může firma ovlivňovat především změnou technologií, kvalifikací zaměstnanců, motivací zaměstnanců atp.

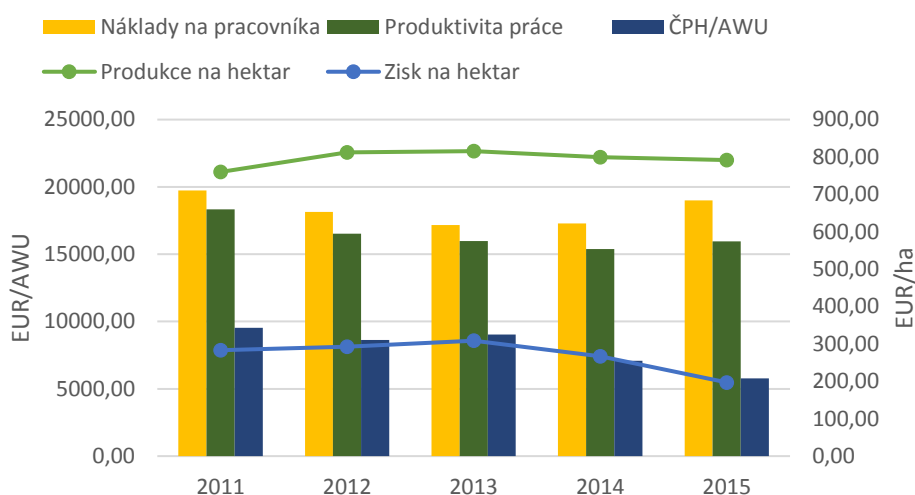
Skupina 1

Na grafu 10 můžeme vidět ukazatele produktivity u skupiny 1. Ukazatel produkce na hektar se za sledované roky mírně zvyšuje. Oproti tomu zisk na hektar nejprve od ro-

⁵ V grafu 9 jsou znázorněny hranice doporučených hodnot

ku 2011 do roku 2013 roste, v roce 2013 se tento ukazatel zvýšil o 25 EUR/ha oproti roku 2011. A do roku 2015 tento ukazatel klesá, v roce 2015 byl nižší o 111 EUR/ha oproti roku 2013. Důvodem je snížení zisku. Čistá přidaná hodnota přepočtená na jednoho pracovníka se v průběhu sledovaných let také snižuje. V roce 2015 byla nižší o 3 765 EUR oproti roku 2011. Náklady a produkce na pracovníka se ve sledovaných letech výrazně neměnily.

Graf 10: Ukazatele produktivity skupiny 1

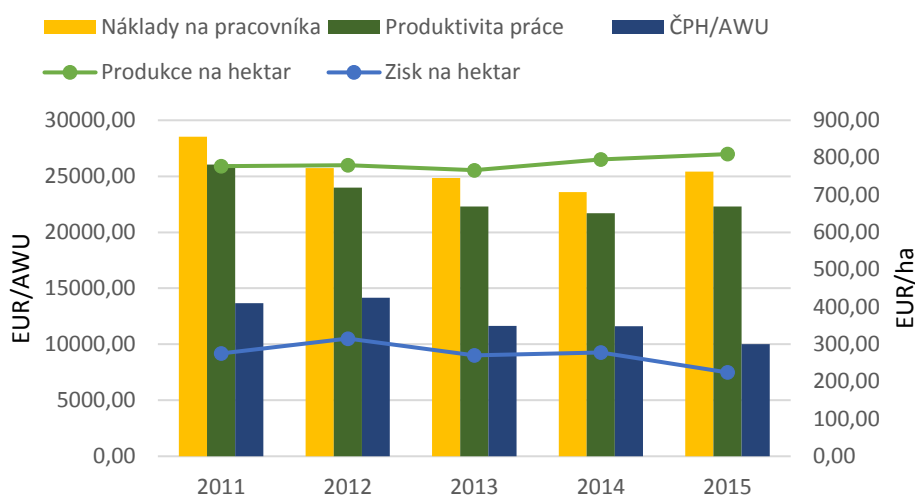

Zdroj 30: Vlastní výpočty

Skupina 2

Na grafu 11 můžeme vidět ukazatele produktivity práce pro skupinu 2. Produkce na hektar se ve sledovaných letech nemění, dosahuje průměrné hodnoty 785 EUR/ha. Zisk na hektar v průběhu let kolísá, ale jen mírně. Náklady na pracovníka se mírně snižovaly, stejně tak produktivita práce i čistá přidaná hodnota na pracovníka.

Graf 11: Ukazatele produktivity skupiny 2

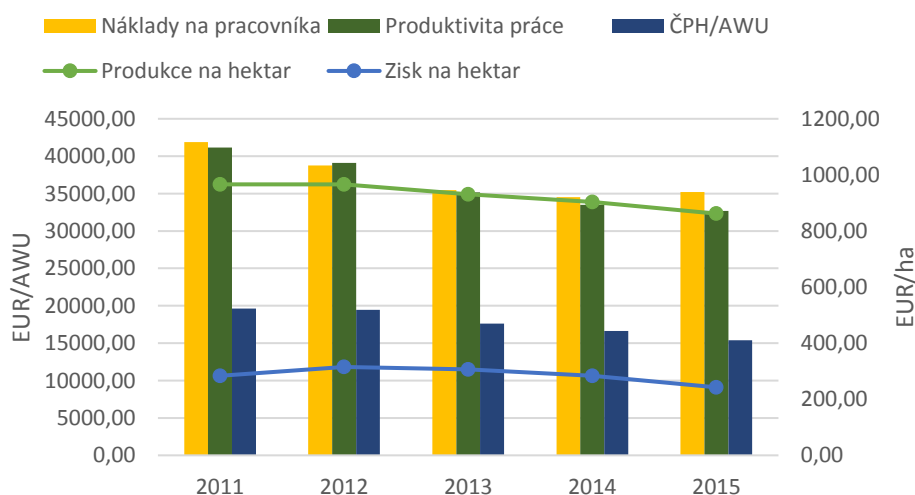

Zdroj 31: Vlastní výpočty

Skupina 3

Na grafu 12 můžeme sledovat vývoj produktivity práce u skupiny 3. U všech sledovaných ukazatelů se objevuje klesající trend. Průměrné hodnoty těchto ukazatelů byly následující. Produkce na hektar 785 EUR, zisk na hektar 286 EUR, náklady na pracovníka 25 621 EUR, produktivita práce 23 262 a čistá přidaná hodnota přepočítaná na pracovníka 12 221 EUR.

Graf 12: Ukazatele produktivity skupiny 3

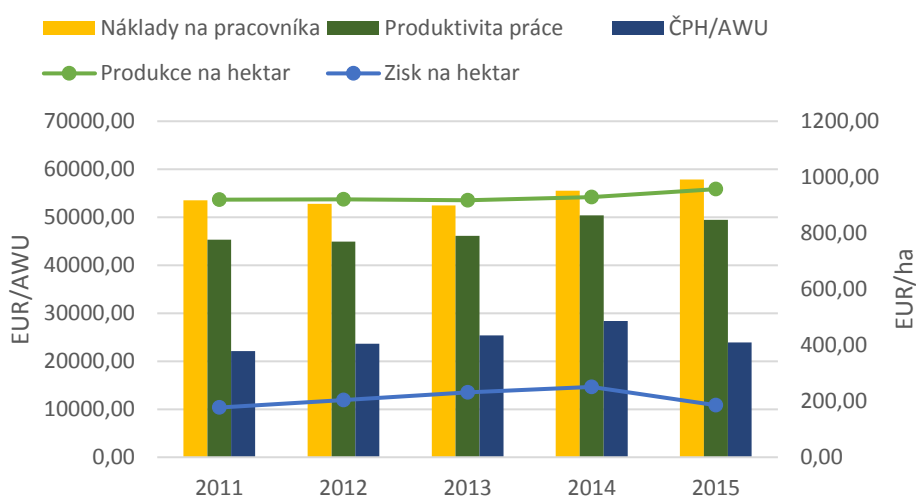

Zdroj 32: Vlastní výpočty

Skupina 4

Na grafu 13 je vidět vývoj ukazatelů produktivity skupiny 4. U této skupiny jsou zaznamenány podobné hodnoty jako u předcházející skupiny. Všechny ukazatele ve sledovaných letech rostou. Průměrné hodnoty ukazatelů jsou následující. Produkce na hektar dosahuje podobných výsledků jako skupina 3 (928 EUR). Stejně tak zisk na hektar je ve stejné výši jako u předcházející skupiny (210 EUR). Výraznější rozdíly oproti předchozí skupině jsou vidět až u ukazatelů nákladů na pracovníka (54 412 EUR), produktivity práce (47 261 EUR), a čistá přidaná hodnota na pracovníka této skupiny dosahuje nejvyšší hodnoty (24 697 EUR)

Graf 13: Ukazatele produktivity skupiny 4

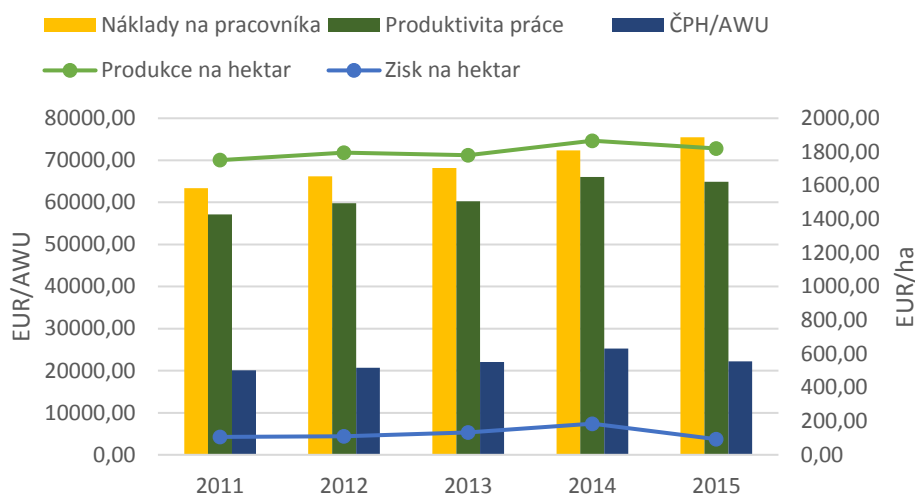

Zdroj 33: Vlastní výpočty

Skupina 5

Na grafu 14 je znázorněn vývoj produktivity skupiny 5. Všechny ukazatele této skupiny jako jediné rostou. Průměrné hodnoty ukazatelů jsou následující. Produkce na hektar 1 802 EUR, zisk na hektar 125 EUR, náklady na pracovníka 69 092 EUR, produktivita práce 62 640 EUR a čistá přidaná hodnota na jednoho pracovníka 22 062 EUR. Kromě ČPH na pracovníka, dosahují ukazatele této skupiny nejvyšších hodnot ze všech sledovaných skupin.

Graf 14: Ukazatele produktivity skupiny 5

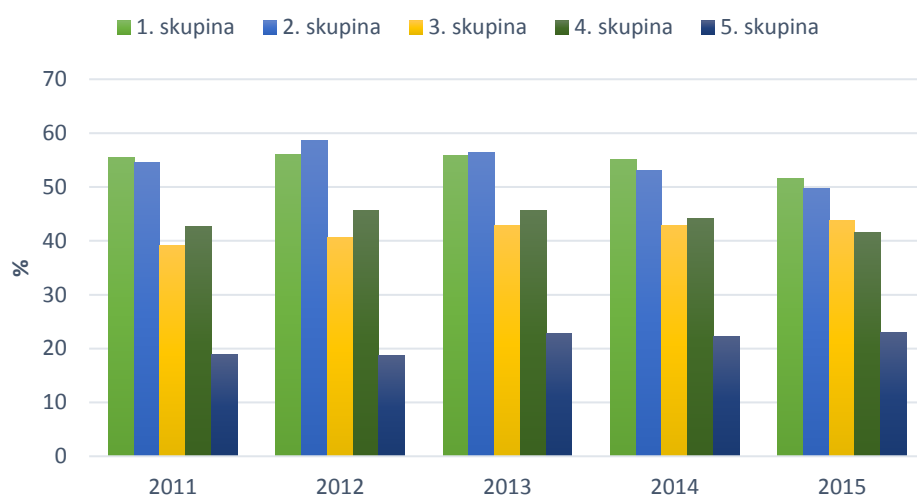

Zdroj 34: Vlastní výpočty

Dotace

Jak je známo zemědělské podniky dostávají dotace a příspěvky nejenom od České republiky, ale i od Evropské unie. Na grafu 15 můžeme pozorovat míru závislosti celkových výnosů na provozních dotacích. U skupiny 1 a 2 se provozní dotace podílely na celkových výnosech z 54 %. U skupiny 3 a 4 měly dotace také významný vliv, ale o něco nižší než u předcházejících skupin (42 %). U poslední skupiny se dotace nepodílely tak významně na výnosech jako u předchozích skupin, ale pouze z 21 %. Z této analýzy vychází, že zemědělské podniky dosahují sice vysokých výnosů, ale velkou roli v nich hrají dotace, které jsou zemědělským podnikům vypláceny. Bez nich by zemědělství nedosahovalo takových výnosů a zisků.

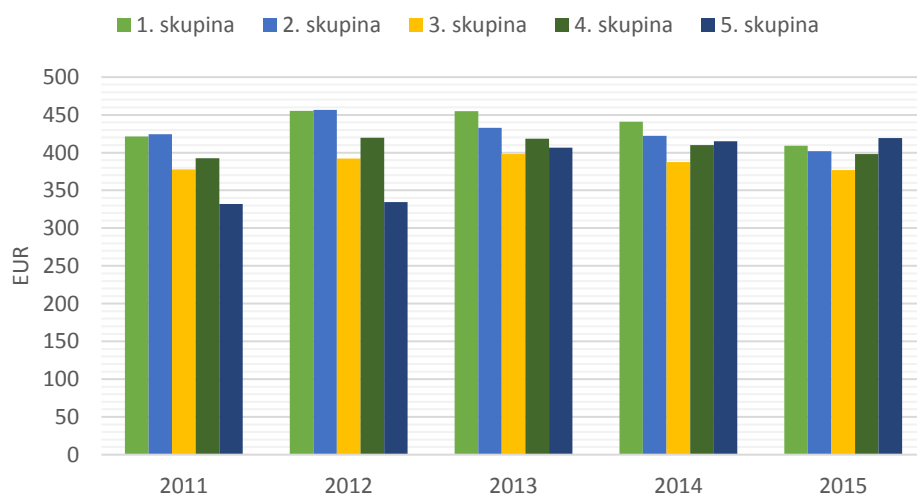
Graf 15: Podíl dotací a celkových výnosů

Zdroj 35: Vlastní výpočty

Na grafu 16 můžeme vidět dotace připadající na hektar zemědělské půdy. Nejvyšší dotace dostávala ve sledovaných letech skupina 1 (436 EUR), následuje skupina 2 (427 EUR). Nejméně dotací na hektar dostává skupina 5, v průměru 381 EUR.

Graf 16: Dotace připadající na jeden hektar zemědělské půdy

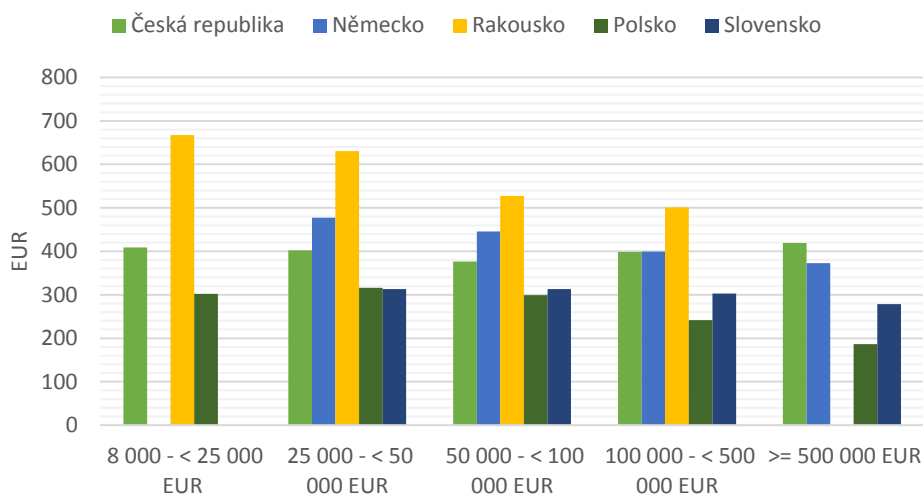

Zdroj 36: Vlastní výpočty

Na grafu 17 jsou znázorněny dotace připadající na jeden hektar zemědělské půdy států České republiky, Německa, Rakouska, Polska a Slovenska v roce 2015. Nejvíce dotací dostává Rakousko. Tento výsledek může být způsoben tím, že Rakousko má daleko horší podmínky na pěstování rostlin a chov zvířat z důvodu alpského podnebí. Nao-

pak nejméně dotací dostávají zemědělské podniky z Polska a Slovenska. Výše dotací zemědělských podniků v České republice se nejvíce podobá dotacím v Německu.

Graf 17: Dotace připadající na hektar zemědělské půdy států České republiky, Německa, Rakouska, Polska a Slovenska

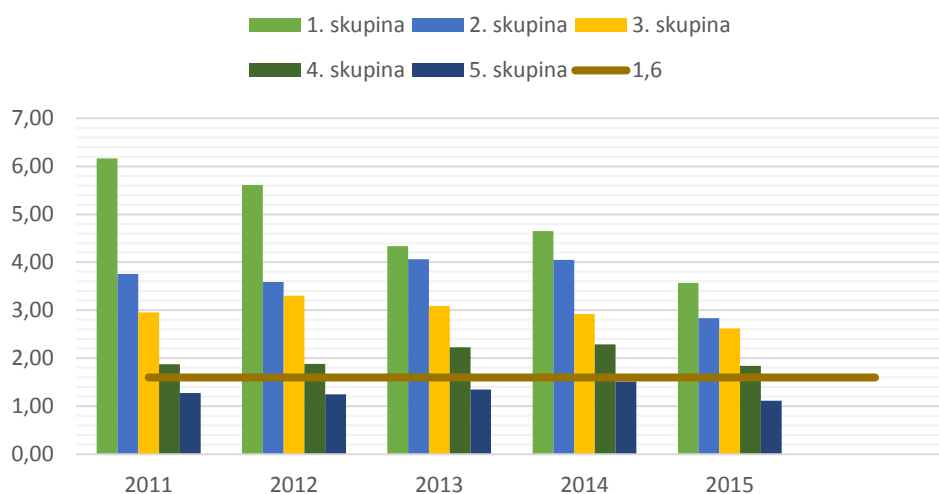

Zdroj 37: Vlastní výpočty

5.3 Index IN05

Jak můžeme vidět na grafu 18, kromě skupiny 5, dosahují všechny skupiny vyšších hodnot než 1,6, tudíž u těchto skupin můžeme předvídat uspokojivou finanční situaci. U skupiny 1 hodnota indexu IN05 ve sledovaných letech klesá. V roce 2011 byl index 6,17 a v roce 2015 už jen 3,57. I přes toto snížení je finanční situace stále příznivá. Finanční situace skupiny 2 je také dobrá, stabilně nabývá hodnoty kolem 3,7. Vývoj indexu IN05 skupiny 3 ve sledovaných letech kolísá, v průměru nabývá hodnoty 2,9. U skupiny 4 index do roku 2014 roste a dosahuje nejvyšší hodnoty 2,25. V posledním sledovaném roce se snížil o 20 %, ale i přes toto snížení je finanční situace této skupiny příznivá. Nepříznivých hodnot dosahuje jediná skupina, skupina 5. Ani v jednom sledovaném období nepřesáhl index IN05 hodnotu 1,6. Tato skupina se tedy ocitá v „šedé zóně“. Výsledné hodnoty se spíše přibližují hodnotě 1,6 než 0,9, tudíž bych řekla, že skupina není ohrožena finančními problémy. Nejpříznivějších hodnot, co se stabilního vývoje týče, dosahují skupiny 2-4. Index skupiny 1 v letech 2011-2012 výrazně převyšuje hodnoty indexu ostatních skupiny, v roce 2013 byl zaznamenán nepříznivý vývoj skupiny 1 a hodnota indexu se přiblížila hodnotám indexu ostatních skupin.

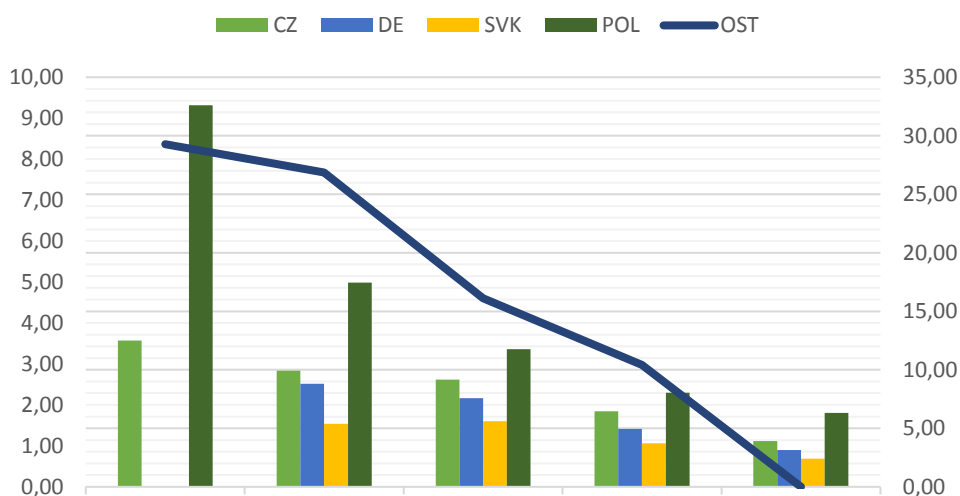
Graf 18: Index IN 05 skupiny 1-5

Zdroj 38: Vlastní výpočty

Následující grafu 16 znázorňuje index IN05 států České republiky, Německa, Slovenska, Polska a Rakouska za rok 2015. Tmavě modrá příčka znázorňuje Rakousko, které dosahuje nejvyšších hodnot indexu IN05. Rakousko příliš nevyužívá krátkodobý cizí kapitál, to způsobuje, že podíl oběžného majetku a krátkodobých závazků dosahuje vysokých hodnot, tento podíl je 36krát vyšší než podíl v České republice. Výše krátkodobých zdrojů v Rakousku tvoří 6 % krátkodobých zdrojů České republiky. Vysoký podíl oběžného majetku a krátkodobých závazků v Polsku zapříčinilo, že tento stát dosahuje druhé nejvyšší hodnoty indexu IN05. V České republice dosahují skupiny nanejvýš hodnot indexu 3,5. Podobné hodnoty jako Česká republika mají skupiny z Německa. Nejvyšších hodnot tedy dosahují zemědělské skupiny z Rakouska, a naopak nejnižších skupiny ze Slovenska.

Graf 19: Index IN05 České republiky, Německa, Rakouska, Polska a Slovenska

Zdroj 39: Vlastní výpočty

5.4 Porovnání vybraných ukazatelů

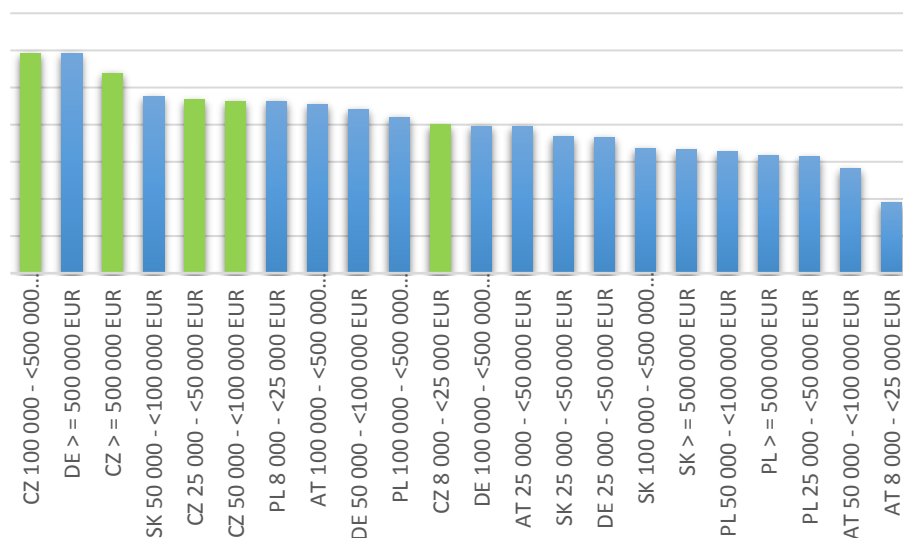
Mezi ukazatele, které byly porovnávány, jsou zařazeny následující ukazatele. Rentabilita aktiv, náklady na pracovníka, produktivita práce, celková zadluženost a běžná likvidita. U rentability aktiv byly body přidělovány podle nejvyšší hodnoty. Tedy nejvíce bodů dostala skupina 3 z České republiky, která dosáhla hodnoty rentability 10 %. Stejně tak u produktivity práce byly body přidělovány podle nejvyšší dosažené hodnoty. Nejvyšší hodnoty produktivity práce dosáhla skupina 5 v Německu (131 478 EUR). U ukazatele nákladů na pracovníka byly body přidělovány opačným způsobem, 100 bodů dostala ta skupina, která dosáhla nejnižší hodnoty nákladů, a to byla skupina 1 z Polska (5 555 EUR). Body u ukazatele celkové zadluženosti byly přidělovány podle doporučených hodnot. Celková zadluženost by podle doporučených hodnot měla být mezi 30-60 %. Tedy 100 bodů bylo přiděleno skupině 5 ze Slovenska (38 %). U ukazatele běžné likvidity byly body přidělovány také podle doporučených hodnot. Běžná likvidita by měla dosahovat hodnot 1,5-2,5. Nejvíce bodů tedy bylo přiděleno skupině, která dosahovala hodnoty rovné průměru těchto dvou doporučených hodnot (hodnota 2) a to byla skupina 3 z Německa (2,1).

V grafu 20 můžeme vidět výsledky srovnávání České republiky a sousedních států. První příčky obsadily skupiny z České republiky a Německa. Naopak nejhůř dopadly skupiny z Rakouska a Polska. Nejlepších výsledků dosáhla skupina 4 z České republiky, která dosahovala jedněch z nejlepších výsledků u ukazatelů rentability aktiv, běž-

né likvidity a celkové zadluženosti. Skupina 5 z Německa měla nejvyšší produktivitu práce (131 478 EUR), u celkové zadluženosti (37,5 %) dosahovala tato skupina čtvrtých nejvyšších hodnot, z těchto důvodů se skupina 5 z Německa umístila na druhém místě. Na třetím místě se umístila skupina 5 z České republiky, která získala vysoké hodnocení především u ukazatelů produktivity práce, protože má druhou nejvyšší produktivitu, dále pak u celkové zadluženosti (36,5 %) a běžné likvidity. Překvapivě se na čtvrtém místě umístila skupina 3 ze Slovenska, zejména díky ukazatelům rentability aktiv (8 %) a celkové zadluženosti. Na pátém a šestém místě se umístily skupiny 2 a 3 z České republiky, díky vysoké rentabilitě aktiv a běžné likviditě. Skupina 1 z České republiky se umístila v polovině tabulky, která získala velký počet bodů u ukazatele náklady na pracovníka (18 995 EUR), tyto náklady byly třetí nejnižší ze všech pozorovaných skupina.

Skupina 1 z Polska se umístila na sedmé pozici, což je oproti ostatním skupinám z Polska velice dobré umístění. Tato skupina získala vysoký bodový náskok díky nákladům na pracovníka, které dosahují nejnižších hodnot (5 555 EUR). Náklady na pracovníka ostatních států dosahují minimální výše 25 000 EUR. Nejhůře dopadly skupiny z Rakouska zejména skupina 1 a 3. Tyto skupiny dosahují vysoké hodnoty běžné likvidity, skupina 1 (149) a skupina 3 (276), tato vysoká hodnota u obou skupin je způsobená nízkými krátkodobými zdroji a vysokým objemem oběžného majetku. Podle této metody dosahují nejlepší finanční situace skupiny z České republiky a Německa, a naopak nejhorší skupiny z Rakouska a Polska.

Graf 20: Mezinárodní srovnávání vybraných ukazatelů

Zdroj 40: Vlastní výpočty

5.5 Závěrečné hodnocení

Na základě provedené analýzy rozdílových ukazatelů vyplývá, že všechny ekonomické skupiny zemědělských podniků financují oběžný majetek z velké části z vlastních zdrojů. To znamená, že dávají přednost konzervativnímu přístupu financování, jelikož nefinancují oběžný majetek pouze z krátkodobých zdrojů. Výhoda tohoto krytí je ta, že dlouhodobé zdroje jsou méně rizikové než krátkodobé zdroje a podnik nepodstupuje velké riziko. Nevýhodou je, že dlouhodobé zdroje jsou daleko dražší než krátkodobé, tím se zemědělským podnikům snižuje jejich rentabilita. Z výsledků vyplývá, že menší ekonomické skupiny vyžívají dlouhodobé zdroje na krytí oběžného majetku více než ty velké. Celkově jen malá část oběžných aktiv je kryta z rizikovějšího krátkodobého kapitálu.

Na základě provedených výpočtů ukazatelů rentability vyplývá, že s rostoucí ekonomickou velikostí zemědělských podniků roste i rentabilita, výjimkou je největší ekonomická skupina, která dosahuje nejnižších hodnot výnosnosti. Co se týče nákladovosti platí zde stejný princip jako u rentability. Náklady rostou společně s rostoucí ekonomickou velikostí. Tudíž nejvyšších nákladů dosahovala skupina 5 a naopak nejnižších skupiny 1, 2 a 3.

Všechny ekonomické skupiny dosahují nízké hodnoty obrátu celkových aktiv, pohybují se pod hodnotou 1. Tato nízká hodnota je typická právě u podniků s kapitálovou

náročností. Zemědělské podniky musí vlastnit hodně strojů, aby mohly vykonávat svoji podnikatelskou činnost. Tyto stroje mají ve většině případů speciální využití, a s tím souvisí i vysoká cena. Co se týče obratu zásob, ta se naopak s rostoucí ekonomickou velikostí zemědělských podniků snižuje. Jinak řečeno největších obrátek zásob dosahovala skupina 4 a 5. Nejhůře jsou na tom skupiny 1 a 2, kde se zásoby obrátí maximálně 7krát do roka. Pokud by se skupinám 1 a 2 podařilo navýšení obratu zásob, bylo by to pro ně jen přínosné. Zvýšily by se jim tržby a tím i zisk. U tohoto ukazatele je důležité myslet na to, že se jedná o zemědělské podniky, které mají největší objem rostlinné produkce v letních měsících, a tudíž prodeje těchto produktů jsou převážně v létě a na podzim. Co se týče živočišné výroby ta je v zimních měsících nižší. To znamená, že počet obrátek závisí na struktuře výroby zemědělských podniků. Pokud se zemědělské podniky specializují na rostlinnou výrobu, stává se, že v zimních měsících nemají žádné objednávky, a proto dosahují malých obrátek zásob. Můžeme se domnívat, že menší zemědělské podniky se specializují na jeden typ výroby (buď rostlinný nebo živočišný), proto u menších sledovaných skupin nedosahují obrátky vyšší hodnoty než 7. Naopak velké zemědělské podniky se zaměřují na obě výroby, jak rostlinnou, tak živočišnou, proto dosahují vyšších obrátek.

Pomocí ukazatelů zadluženosti bylo zjištěno, že nejvíce využívají cizí zdroje velké ekonomické skupiny, naopak skupiny malé financují svůj majetek převážně z vlastních zdrojů. Ani jedna skupina se nepotýká s velkou zadlužeností, tudíž i krytí nákladových úroků je vysoké. Zemědělské podniky nevyužívají tolik cizí zdroje možná z toho důvodu, že dostávají vysoké dotace od státu. V práci jsou vypočítány dotace, které připadají na jeden hektar obdělávané půdy. Z tohoto rozboru vyplynulo, že tyto dotace se snižují s rostoucí ekonomickou velikostí. Z těchto výsledků vyplývá, že zemědělské podniky, zvláště ty malé, jsou velice závislé na dotacích. Kdyby dotace nedostávaly, nedosahovaly by takových výnosů a jistě by jejich finanční situace nebyla tak dobrá. Z tohoto pohledu je velice důležité, aby stát nadále financoval zemědělské podniky.

Z ukazatelů likvidity plyne, že se likvidita snižuje s rostoucí velikostí podniku. Nejmenší likviditu a zároveň nejvíce se přibližují doporučeným hodnotám skupiny 4 a 5, které nemají velké obavy ze zadluženosti, jak už je psáno výše. Jinak dosahují skupiny, zejména 1, 2 a 3, vysoké likvidity. Může to být z toho důvodu, že mají velký

objem oběžného majetku. Do oběžného majetku se řadí veškeré vypěstované plodiny, kterých mají zemědělské podniky, zvláště v letních měsících, hodně. Do oběžného majetku také patří živočišná produkce (mléko, drůbeží, vepřové, hovězí maso, vejce atp.). Všechny tyto produkty nemají dlouhou trvanlivost, ale zemědělské podniky jich mají dostatek. Tudíž u zemědělských podniků může likvidita dosahovat vysokých hodnot. U skupin 1, 2 a 3 je daleko vyšší likvidita než u skupin 4 a 5. Tady můžeme pozorovat závislost mezi likviditou a dobou obratu zásob. Právě skupiny 4 a 5 mají dobu obratu zásob kratší než zbylé tři skupiny a nedosahují tak vysoké likvidity. Proto by bylo dobré zaměřit pozornost právě na prodej zemědělských produktů, a tím zvýšit dobu obratu zásob, snížit tak likviditu, a také množství peněz držených v zásobách.

Z analýzy ukazatelů produktivity vyplývá, že nejvyšší produktivity pracovníků, zisku na hektar a čisté přidané hodnoty přepočtené na jednoho pracovníka dosahují největší ekonomické skupiny. U ukazatele nákladů na pracovníka platí opačné pravidlo. Čím menší ekonomická skupina, tím nižší náklady. Tento výsledek může být způsoben tím, že ekonomicky menší podniky nemají tak moderní a drahé vybavení, tudíž se jim snižují náklady na pracovníka, ale i produktivita.

Z bankrotních a bonitních modelů byl proveden model index IN05. Už předcházející výsledky napovídají, že nevyšších hodnot indexu IN05 budou dosahovat nejmenší ekonomické skupiny a s rostoucí ekonomickou velikostí se index bude snižovat. Až na skupinu 5, mají všechny skupiny uspokojivou finanční situaci. Skupina 5 je v šedé zóně, ale hodnotami indexu IN05 se spíše přibližuje k hodnotám, které předpovídají dobrou finanční situaci.

K vyhodnocení nejlepší a nejhorší skupiny, z pohledu finanční situace, bylo dosaženo metodou mezipodnikového srovnávání. V této metodě byly porovnávány skupiny nejenom z České republiky, ale i z Německa, Rakouska, Slovenska a Polska. Jako ukazatele, které byly vybrány k porovnávání, patří: náklady na pracovníka, produktivita práce, rentabilita aktiv, celková zadluženost a běžná likvidita. Skupiny z České republiky obsadily 1. 3. 5. 6. a 11 místo. Celkově bylo porovnáváno 22 skupin. Z tohoto porovnávání vyplývá, že zemědělské podniky z České republiky mají jednu z nejlepších finančních situací z porovnávaných zemí. Přitom úplně nejlepší finanční situaci má skupina 4. Když se podíváme na nejvyšší produktivitu pracovníků, tak nejvyšší hodnoty dosahuje největší skupina z Německa, která se umístila na 2 místě, hned za Českou republikou. Nejnižší náklady na pracovníka mají zemědělské podniky v Polsku

spadající do skupiny 1. Nejvyšší rentability aktiv dosahuje skupina 3 z České republiky.

Když byly zjišťovány dotace, které připadají na jeden hektar zemědělské půdy, všech sledovaných států, tak z analýzy vyplynulo, že jsou státy rozděleny do tří kategorií. V první kategorii je Rakousko, které dostává nejvíce dotací. Rakousko má daleko horší podmínky pro zemědělství vlivem alpskému podnebí, proto jsou více dotovány. V druhé kategorii je Česká republika spolu s Německem. Nejméně dotací dostávají zemědělské podniky v Polsku a na Slovensku.

Mezinárodní srovnávání také bylo provedeno u modelu indexu IN05. Nejvyšších hodnot dosahovaly skupiny z Rakouska, které jsou následovány skupinami z Polska. Česká republika dosahovala podobných výsledků jak Německo. Naopak nejhůře dopadly skupiny ze Slovenska.

Když jsem začínala psát tuto práci, myslela jsem si, že nejlepší finanční situaci budou mít zemědělské podniky z Německa, pak z Rakouska, České republiky a nejhorší finanční situace bude v Polsku a na Slovensku. Toto se částečně potvrdilo, až na to, že na prvním místě se umístila Česká republika místo Německa, které se umístilo na druhém místě. Rakousko se sice umístilo na posledních příčkách, ale to bylo z velké části způsobenou vysokou likviditou těchto států.

Nejlépe tedy dopadly skupiny 4 a 5, které dosahují doporučených hodnot jak u ukazatelů zadluženosti, tak i likvidity. Tyto skupiny měly nejvyšší rentabilitu i obrátky zásob. Nejhůře dopadly nejmenší zemědělské podniky, které nevyužívají cizí kapitál, doba obratu zásob je dlouhá, proto mají vysokou likviditu a nedosahují vysoké rentability. Těmto skupinám bych doporučila více využívat cizí kapitál.

I. Summary

The main objective of this bachelor thesis is the analysis of the economic situation of agricultural holdings in the Czech Republic. The agricultural holdings are divided into several groups. The economic size of farms is a main criterion according to the enterprises are divided. The aim of this work is to evaluate the economic development of these groups. Economic and financial data, such as cash flow, assets or costs, come from Farm Accountancy Data Network. The results of some countries of the EU are also mentioned in this work. All the result from Czech Republic and EU are compared in the end.

This problem is solved by means of financial analysis. The bachelor thesis is focus on years 2011 to 2015. For these years the economic situation of agriculture holdings was evaluated. The following indicators were used to identify the financial situation of economic groups of agricultural holdings. Indicators of ratio above all, the indicator of liquidity, indebtedness, activity and profitability. The in05 index was used to evaluate financial performance and credibility. The final results were found using the International Comparison Model.

Groups 4 and 5 achieved the best financial situation because the values of the liquidity, indebtedness, activity indicators achieved the best results. These groups had the highest profitability. The smallest agricultural holdings did not use foreign capital, they had high liquidity and therefore did not achieve high profitability.

Key words: financial analysis, agricultural holding, economic size, financial situation

II. Přehled použité literatury

BLAHA, Z. S., & JINDŘICHOVSKÁ, I. (2006). *Jak posoudit finanční zdraví firmy*, 3. rozš. vyd. Praha: Management Press.

BREALEY, R. A., MYERS, S. C., & ALLEN, F. (2014). *Teorie a praxe firemních financí: aktualizované vydání (2. aktualizované vydání)*. (V. GOLIK, Z. MUŽÍK, & L. STIEBITZOVÁ, Překl.) Brno: BizBooks.

GURČÍK, L. (2002). G-index-the financial situation prognosis method of agricultural enterprises. *Zemědělská ekonomika, ročník 48(8)(48(8))*, 373.378.

HOLEČKOVÁ, J. (2008). *Finanční analýza firmy*. Praha: ASPI.

HOMOLKA, J., PLETICHOVÁ, D., & MACH, J. (2008). *Zemědělská ekonomika*. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze.

JINDŘICHOVSKÁ, I., & BLAHA, Z. S. (2001). *Podnikové finance*. Praha: MANAGEMENT PRESS.

KISLINGEROVÁ, E., & A KOL. (2010). *Manažerské finance*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck.

KLEČKA, J. (2005). *Soudobé ukazatele produktivity*. Bratislava: Fakulta podnikového manažmentu EU v Bratislavě.

KLEČKA, J. (2007). Nové hodnotové ukazatele produktivity jako faktorů tvorby EVA. *Acta Oeconomica Pragensia(2)*.

KNÁPKOVÁ, A., & PAVELKOVÁ, D. (2010). *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. Praha: Grada Publishing.

LEKEŠOVÁ, M., HARVILÍKOVÁ, M., & MACHÁČKOVÁ, J. (12. 6 2017). Standardní výstup sítě FADN. *Zemědělec(24)*.

LIEBER, F. (1991). *Nauka o hospodaření zemědělského podniku: učebnice pro výuku, studium a praxi, pro poradenství a správu.* (J. Kraus, Překl.) Praha: Český institut agrární ekonomiky.

NEUMAIEROVÁ, I. (2002). *Výkonnost a tržní hodnota firmy.* Praha: Grada Publishing.

NEUMAIEROVÁ, I., & NEUMAIER, I. (2005). Index IN05. *Evropské finanční systémy: sborník příspěvků z mezinárodní vědecké konference* (stránky 143-148). Brno: Brno: Masarykova universita.

RŮČKOVÁ, P. (2015). *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi.* 5. aktualizované vydání. Praha: GRADA Publishing.

SEDLÁČEK, J. (2011). *Finanční analýza podniku.* 2., aktualizované vydání. Brno: Computer Press.

SVATOŠ, M. (2008). *Ekonomika agrárního sektoru: (vybraná témata).* Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta.

European Commission;. (18. 11 2013). *Agriculture and rural development.* Načteno z European Commission: http://ec.europa.eu/agriculture/rica/concept_en.cfm

FOLTÝN, I., & ZEDNÍČKOVÁ, I. (2010). *Rentabilita zemědělských komodit: Ekonomicko-matematická predikce.* Načteno z Ústav zemědělské ekonomiky a informací: http://www.uzei.cz/data/usr_001_cz_soubory/studie102.pdf

HANIBAL, J. (13. 10 2017). *zemědělská účetní datová síť: Ústav zemědělské ekonomiky a informací.* Načteno z Ústav zemědělské ekonomiky a informací: <http://www.vsbox.cz/fadn/INDEX.htm>

HANIBAL, J., SLÍŽKA, E., VINTR, T., & HLOUŠKOVÁ, Z. (nedatováno). *Ekonomické výsledky zemědělských podniků ČR a EU v síti FADN.* Načteno z Ústav zemědělské ekonomiky a informací: http://www.vsbox.cz/fadn/Z_DOWNLOAD/OSTAT/17_11_Eko_vysled_FADN_zeme_delec.pdf

CHOMA, D., & ŠENFELD, J. (21. 10 2015). *české zemědělství v mezinárodním srovnání.* Načteno z halonoviny: <http://www.halonoviny.cz/articles/view/41114311>

JUREČKA, M. (13. 4 2015). *Marian Jurečka: Bez dotací by zemědělství zůstalo ve ztrátě*. Načteno z eAGRI: <http://eagri.cz/public/web/mze/tiskovy-servis/vystoupeni-v-mediich/marian-jurecka-bez-dotaci-by-zemedelstvi.html>

Ústav zemědělské ekonomiky a informací. (2016). *Publikační činnosti: Ústav zemědělské ekonomiky a informací*. Načteno z Ústav zemědělské ekonomiky a informací: <http://www.uzei.cz/publikacni-cinnost/>

Ústav zemědělské ekonomiky a informací;. (1. Duben 2016). *Publikační činnosti: Ústav zemědělské ekonomiky a informací*. Načteno z Ústav zemědělské ekonomiky a informací: <http://www.uzei.cz/publikacni-cinnost/>

III. Seznam tabulek

Tabulka 1: Gurčíkův index	19
Tabulka 2: Altmanův mode	20
Tabulka 3: Index IN05	21
Tabulka 4: ekonomické skupiny	24
Tabulka 5: ekonomické skupiny	27
Tabulka 6: Čistý pracovní kapitál přepočtený na hektar	32
Tabulka 7: Podíl čistého pracovního kapitálu a oběžných aktiv	33
Tabulka 8: Nákladovost	37
Tabulka 9: Ukazatele aktivity skupiny 1	38
Tabulka 10: Ukazatele aktivity skupiny 2	39
Tabulka 11: Ukazatele aktivity skupiny 3	39
Tabulka 12: Ukazatele aktivity skupiny 4	40
Tabulka 13: Ukazatele aktivity skupiny 5	40
Tabulka 14: Ukazatele zadluženosti skupiny 1	41
Tabulka 15: Ukazatele zadluženosti skupiny 2	42
Tabulka 16: Ukazatele zadluženosti skupiny 3	42
Tabulka 17: Ukazatele zadluženosti skupiny 4	43
Tabulka 18: Ukazatele zadluženosti skupiny 5	44
Tabulka 19: Běžná likvidita	46
Tabulka 20: Pohotová likvidita	48
Tabulka 21: Rentabilita vlastního kapitálu	74
Tabulka 22: Index IN05 porovnání s jinými státy	76

IV. Seznam grafů

Graf 1: Čistý pracovní kapitál skupin 1-5	31
Graf 2: Rentabilita celkových vložených aktiv	34
Graf 3: Porovnání rentability aktiv, rentability vlastního kapitálu a celkové zadluženosti	36
Graf 4: Rentabilita dlouhodobě investovaného kapitálu	37
Graf 5: Celková zadluženost skupin 1-5	44
Graf 6: Krátkodobý cizí kapitál skupin 1-5.....	46
Graf 7: Běžná likvidita skupin 1-5	47
Graf 8: Ostatní oběžný majetek.....	48
Graf 9: Pohotovostní likvidita	49
Graf 10: Ukazatele produktivity skupiny 1	50
Graf 11: Ukazatele produktivity skupiny 2	51
Graf 12: Ukazatele produktivity skupiny 3	51
Graf 13: Ukazatele produktivity skupiny 4	52
Graf 14: Ukazatele produktivity skupiny 5	53
Graf 15: Podíl dotací a celkových výnosů	54
Graf 16: Dotace připadající na jeden hektar zemědělské půdy	54
Graf 17: Dotace připadající na hektar zemědělské půdy států České republiky, Německa, Rakouska, Polska a Slovenska	55
Graf 18: Index IN 05 skupiny 1-5	56
Graf 19: Index IN05 České republiky, Německa, Rakouska, Polska a Slovenska	57
Graf 20: Mezinárodní srovnávání vybraných ukazatelů	59

V. Seznam příloh

Příloha 1: Ukazatele standardního výstupu databáze FADN.....	70
Příloha 2: Ukazatele standardního výstupu databáze FADN.....	71
Příloha 3: Sběr dat v databázi FADN	72
Příloha 4: Odvození ekonomických výsledků podle metodiky FADN EU	72
Příloha 5: Čistý pracovní kapitál	73
Příloha 6: Rentabilita aktiv	73
Příloha 7: Rentabilita vlastního kapitálu.....	74
Příloha 8: Dotace připadající na hektar.....	75
Příloha 9: Výsledky mezinárodního srovnávání	77
Příloha 10: Produkce skupiny 1	78
Příloha 11: Náklady a zisk skupiny 1	80
Příloha 12: Produkce skupiny 2	82
Příloha 13: Náklady a zisk skupiny 2	84
Příloha 14: Produkce skupiny 3	86
Příloha 15: Náklady a zisk skupiny 3	88
Příloha 16: produkce skupiny 4	90
Příloha 17: Náklady a zisk skupiny 4	92
Příloha 18: Produkce skupiny 5	94
Příloha 19: Náklady a zisk skupiny 5	96

VI.Přílohy

Příloha 1: Ukazatele standardního výstupu databáze FADN

Kód	Název	Popis
SYS02	Farmy reprezentované	počet podniků reprezentujících podniky sítě FADN
SYS03	Výběrový soubor FADN	počet podniků v souboru FADN
SYS04	Směnný kurz	kurz Kč/EURO
SE005	Ekonomická velikost	výjádřeno v Evropských velkostních jednotkách dle typologie EU
SE010	Vstup pracovní síly celkem	výjádřeno v ročních pracovních jednotkách
SE011	Vstup pracovní síly celkem	počet odpracovaných hodin celkem
SE015	Vstup neplacené pracovní síly	výjádřeno v ročních pracovních jednotkách
SE016	Vstup neplacené pracovní síly	počet odpracovaných hodin
SE020	Vstup placené pracovní síly	výjádřeno v ročních pracovních jednotkách
SE021	Vstup placené pracovní síly	počet odpracovaných hodin
SE025	Využívaná zemědělská půda celkem	
SE030	Připachtovaná využívaná zemědělská půda celkem	hektary
SE035	plocha obilovin	pšenice obecná a špalda, pšenice tvrdá, žito, ječmen, oves, letní obilné směsky, kukuřice na zrno, rýže, ostatní obiloviny
SE041	plocha ostatních polních plodin	bílkovinné plodiny, brambory, cukrovka, olejiny (včetně semen), chmel, tabák, ostatní technické plodiny
SE046	plocha zeleniny a květin	čerstvá zelenina, melouny, jahody a dekorativní rostliny (pěstované venku nebo pod krytem)
SE050	plocha vinic	včetně mladých porostů
SE054	plocha trvalých kultur	sady s ovocem a bobulovinami, citrusové sady, olivové háje, pěstitelské školky a ostatní trvalé kultury (včetně mladých porostů a trvalých kultur po krytem)
SE055	plocha sadů	sady s ovocem a bobulovinami a citrusové sady
SE060	plocha olivových hájů	olivové háje
SE065	plocha ostatních trvalých kultur	trvalé kultury pod krytem, pěstitelské školky, ostatní trvalé kultury a mladé porosty
SE071	plocha krmných plodin	krmné kořenové plodiny a košťáloviny, ostatní krmné plodiny, dočasné travní porosty, louky a trvalé pastviny, extenzivní pastviny
SE072	neobdělávaná půda (úhor)	
SE073	půda ležící ladem, půda vyjmutá z produkce	
SE075	Lesní pozemky	
SE080	Dobytčí jednotky celkem	dle metodiky EU
SE085	dojnice	
SE090	ostatní skot	
SE095	ovce a kozy	kozy, ostatní kozy, bahnice a ostatní ovce
SE100	prasata	selata, prasnice, výkrm prasat, ostatní prasata
SE105	drůbež	jatečná kuřata, nosnice, a ostatní drůbež
SE110	Výnos pšenice	produkce pšenice obecné a špaldy v t/ha
SE115	Výnos kukuřice	produkce kukuřice na zrno v t/ha
SE120	Intenzita chovu	počet zvířat zkrmujičích objemnou píci na 1 ha krmných plodin
SE125	Dojivost	produkce mléka a mléčných produktů na 1 dojnici
SE131	Celková produkce	rostlinná produkce, živočišná produkce a ostatní produkce
SE135	Produkce rostlinné výroby	
SE140	produkce obilovin	pšenice obecná a špalda, pšenice tvrdá, žito, ječmen, oves, letní obilné směsky, kukuřice na zrno, rýže, ostatní obiloviny
SE145	produkce bílkovinných plodin	pěstované pro semeno, nezahrnuje zeleninu a soju
SE150	produkce brambor	včetně raných brambor a sadby
SE155	produkce cukrovky	s výjimkou sadbové
SE160	produkce olejnin	řepka, slunečnice, sója, len jiný než přadný, ostatní
SE165	produkce technických plodin	chmel, tabák, ostatní technické plodiny
SE170	produkce zeleniny a květin	čerstvá zelenina, melouny, jahody a dekorativní rostliny (pěstované venku nebo pod krytem), zahrnuje houby
SE175	produkce ovoce	ovocem a bobuloviny pěstované venku (včetně tropického ovoce)
SE180	produkce citrusových plodů	pomeranče, mandarinky, citróny a ostatní citrusové ovoce
SE185	produkce vína a hroznů	stolní hrozny, hrozny pro výrobu jakostního/stolního vína, různé vinařské produkty (hroznový mošt, atd.), víno, rozinky, vedlejší vinařské produkty (vinařský kal, matolína, atd.)
SE190	produkce oliv a olivového oleje	stolní olivy, olivy pro výrobu oleje, olivový olej a vedlejší produkty pěstování oliv
SE195	produkce krmných plodin	krmné kořenové plodiny a košťáloviny, ostatní krmné plodiny, dočasné travní porosty, louky a trvalé pastviny, extenzivní pastviny, úhor a set-aside
SE200	ostatní produkce rostlinné výroby	semena a sadba, ostatní plodiny pěstované na orné půdě, trvalé kultury pěstované pod krytem
SE206	Produkce živočišné výroby	
SE211	změna stavu zvířat	příjmy z příležitostného pronájmu ploch pícnin, služby pro cizí, úroky z likvidních aktiv, agroturistika, příjmy předchozího období, náhrady od pojištění, příjmy z pronájmu půdy, zisk z prodeje DHM, ostatní provozní výnosy, tržby z prodeje cenných papírů a podílů, mimořádné výnosy
SE216	produkce kravského mléka a výrobků z kravského mléka	hodnota zemědělských produktů spotřebovaných k osobní spotřebě
SE220	produkce hovězího a telecího masa	hodnota produktů spotřebovaných v podniku pro výrobu dalších konečných produktů (především krmiva, osiva)
SE225	produkce vepřového masa	
SE230	produkce ovcí a koz	
SE235	produkce drůbežního masa	
SE240	produkce vajec	
SE245	produkce ovčího a kozího mléka	
SE251	ostatní produkce živočišné výroby	
SE256	Ostatní produkce	příjmy z příležitostného pronájmu ploch pícnin, služby pro cizí, úroky z likvidních aktiv, agroturistika, příjmy předchozího období, náhrady od pojištění, příjmy z pronájmu půdy, zisk z prodeje DHM, ostatní provozní výnosy, tržby z prodeje cenných papírů a podílů, mimořádné výnosy
SE260	vlastní spotřeba	hodnota zemědělských produktů spotřebovaných k osobní spotřebě
SE265	vnitropodniková spotřeba	hodnota produktů spotřebovaných v podniku pro výrobu dalších konečných produktů (především krmiva, osiva)
SE315	spotřeba vlastních krmiv pro zvířata zkrmujičící objemnou píci	pro koňovité, skot, ovce, kozy
SE325	spotřeba vlastních krmiv pro prasata a drůbež pro prasata, drůbež a ostatní malá zvířata	

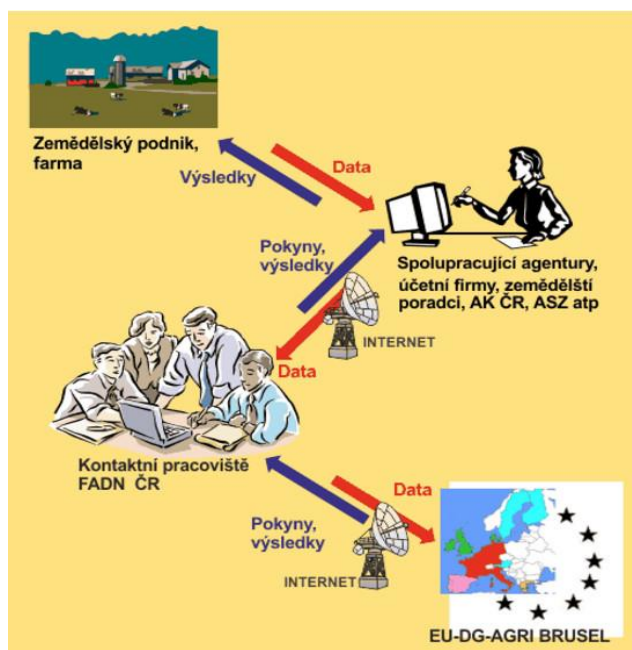
Zdroj 41: Ústav zemědělské ekonomiky a informací; 2016

Příloha 2: Ukazatele standardního výstupu databáze FADN

SE270	Celkové náklady	specifické náklady, režijní náklady, odpisy, externí faktory
SE281	Přímé (specifické) náklady	specifické náklady RV, specifické náklady ŽV a specifické náklady lesní výroby
SE275	Výrobní spotřeba celkem	specifické náklady a režijní náklady
SE285	osivo a sadba	
SE295	hnojiva	
SE300	prostředky ochrany rostlin	
SE305	ostatní specifické náklady rostlinné výroby	
SE310	nakoupená krmiva pro zvířata zkrmuující objemnou píci	jadrná a objemná krmiva pro koňovitě, skot, ovce, kozy
SE320	nakoupená krmiva pro prasata a drůbež	pro prasata, drůbež a ostatní malá zvířata
SE330	ostatní specifické náklady živočišné výroby	
SE331	specifické náklady lesa	
SE336	Režijní náklady celkem	práce vykonávané ve smluvním vztahu, běžná údržba strojů a zařízení, pohonné hmoty a mazadla, náklady na osobní automobily, běžná údržba pozemků a budov, elektrická energie, paliva, voda, pojištění, ostatní režijní náklady, pojištění budov
SE340	náklady budov a strojů	náklady na běžnou údržbu vybavení, budov a půdních meliorací, náklady na osobní automobily, pojištění budov
SE345	energie	motorová paliva a mazadla, elektrická energie, topná paliva
SE350	smluvní práce	náklady na smluvní práci a nájem strojů
SE356	ostatní náklady	voda, pojištění (kromě budov a pracovních úrazů), ostatní režijní náklady (poplatky za telefon, vedení účtu, atd.)
SE360	Odpisy	
SE365	Externí faktory celkem	mzdové náklady, zaplacené nájemné, zaplacené úroky
SE370	mzdové náklady	náklady na mzdy a sociální pojištění placených pracovních sil
SE375	pachtovné	zaplacené nájemné za pronajaté pozemky, budovy, kvóty a jiná práva
SE380	úroky	zaplacené úroky a finanční poplatky
SE605	Dotace provozní	
SE610	Celkové dotace na plodiny	
SE611	kompensační platby/platby na plochu	částky zaplacené producentům obilnin, olejnin a proteinových plodin kvůli poklesu cen jako součásti reformy CAP
SE612	prémie pro vymezení půdy z produkce (set-aside)	
SE613	ostatní dotace na plodiny	
SE615	Celkové dotace na zvířata	všechny dotace na zvířata a živočišné produkty
SE616	dotace na produkci mléka	
SE617	dotace na ostatní skot	všechny obdržené dotace na skot kromě dojnic
SE618	dotace na ovce a kozy	
SE619	dotace na ostatní zvířata	
SE620	ostatní dotace	především dotace na aktivity vztahující se k lesní produkci, agroturistice, environmentální programy, zalesňování; zahrnuje také dotace na přírodní katastrofy a mimořádné dotace
SE621	environmentální dotace	
SE622	dotace na LFA	
SE625	dotace na výrobní spotřebu	dotace na náklady
SE600	Bilance provozních dotací a daní	dotace provozní + bilance DPH (kromě na investice) - daně
SE395	Bilance DPH kromě na investice	DPH z tržeb + DPH vrácená správcem daně - DPH z nákupů
SE390	Daně	daně a ostatní poplatky, daně z pozemků a budov
SE405	Bilance investičních dotací a daní	dotace na investice + kompenzace za ukončení produkce mléka - DPH z investic
SE406	Dotace na investice	
SE407	Platby na ukončení produkce mléka	
SE408	DPH z investic	DPH z nákupu dlouhodobých aktiv
SE410	Hrubá přidaná hodnota	celková produkce - výrobní spotřeba celkem + bilance provozních dotací a daní
SE415	Čistá přidaná hodnota	celková produkce - výrobní spotřeba celkem + bilance provozních dotací a daní - odpisy
SE420	Důchod ze zemědělské činnosti	celková produkce - výrobní spotřeba celkem + bilance provozních dotací a daní - odpisy - externí faktory celkem + bilance investičních dotací a daní
SE425	Čistá přidaná hodnota/AWU	
SE430	Důchod ze zemědělské činnosti/FWU	
SE436	Aktiva celkem	celková fixní aktiva + celková oběžná aktiva
SE441	Fixní aktiva celkem	zemědělská půda, hospodářské budovy a práva, lesní pozemky včetně dřeva nastojato, stroje a zařízení, základní stádo
SE446	zemědělská půda, trvalé kultury a kvóty	
SE450	budovy	
SE455	stroje	
SE460	základní stádo	
SE465	Oběžná aktiva celkem	zvířata (kromě základního stáda) + oběžný kapitál (zásoby, ostatní oběžný kapitál)
SE470	zvířata (kromě základního stáda)	
SE475	výrobky	konečné hodnoty všech rostlinných a živočišných produktů kromě mladých výsadeb
SE480	ostatní oběžný kapitál	hodnota obdělávaní půdy, držení zemědělských akcií, pohledávky, zůstatek v hotovosti nutný pro provoz podniku
SE485	Závazky celkem	dlouhodobé a krátkodobé úvěry
SE490	dlouhodobé úvěry	
SE495	krátkodobé úvěry	
SE501	Vlastní jmění	aktiva celkem - závazky celkem
SE506	Změny ve vlastním jmění	(aktiva celkem - závazky celkem počáteční hodnota) - (aktiva celkem - závazky celkem konečná hodnota)
SE510	Průměrný kapitál	aktiva počáteční stav + aktiva konečný stav /2
SE516	Hrubé investice	nákupy - prodeje fixního majetku
SE521	Čisté investice	hrubé investice - odpisy
SE526	Cash Flow(1)	čisté příjmy - výdaje (kromě operací s kapitálem)
SE530	Cash Flow(2)	čisté příjmy - výdaje

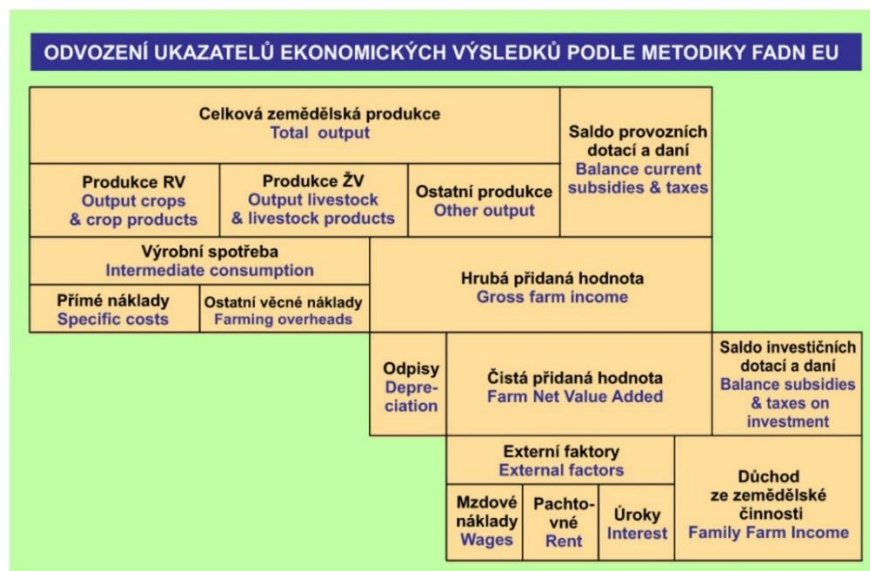
Zdroj 42: Ústav zemědělské ekonomiky a informací; 2016

Příloha 3: Sběr dat v databázi FADN

Zdroj 43: Ústav zemědělské ekonomiky a informací; 2016

Příloha 4: Odvození ekonomických výsledků podle metodiky FADN EU

Zdroj 44: HANIBAL 2017

Příloha 5: Čistý pracovní kapitál

	Ekonomická velikost	2011	2012	2013	2014	2015
Čistý pracovní kapitál (EUR)	8 000 - <25 000 EUR	22393	18587	17904	30909	18877
	25 000 - <50 000 EUR	31746	29317	31350	32623	25935
	50 000 - <100 000 EUR	69610	46062	41342	39681	42168
	100 000 - <500 000 EUR	133744	114669	146901	123720	149124
	> = 500 000 EUR	952628	927381	958052	967459	966511

Zdroj 45: Vlastní výpočty

Příloha 6: Rentabilita aktiv

Ekonomická velikost	Rentabilita aktiv (%)	2011	2012	2013	2014	2015
8 000 - <25 000 EUR	při užití EBIT	10,24	9,79	10,57	7,42	5,63
	při užití EAT	8,06	7,73	8,26	5,77	4,30
25 000 - <50 000 EUR	při užití EBIT	11,27	12,52	10,36	10,76	8,32
	při užití EAT	8,78	9,75	8,00	8,39	6,31
50 000 - <100 000 EUR	při užití EBIT	10,83	12,54	12,73	11,96	10,12
	při užití EAT	8,30	9,64	9,79	9,16	7,66
100 000 - <500 000 EUR	při užití EBIT	9,01	10,44	9,79	14,64	9,75
	při užití EAT	6,71	7,76	7,43	11,20	7,28
> = 500 000 EUR	při užití EBIT	3,52	3,58	4,02	7,72	4,03
	při užití EAT	2,42	2,43	2,82	5,71	2,72

Zdroj 46: Vlastní výpočty

Příloha 7: Rentabilita vlastního kapitálu

Ekonomická velikost	Rentabilita vlastního kapitálu v %	2011	2012	2013	2014	2015
8 000 - <25 000 EUR	při užití EBIT	10,84	10,30	11,30	7,93	6,02
	při užití EAT	8,53	8,13	8,84	6,17	4,59
25 000 - <50 000 EUR	při užití EBIT	12,27	13,75	11,16	11,73	9,23
	při užití EAT	9,56	10,72	8,62	9,14	7,01
50 000 - <100 000 EUR	při užití EBIT	12,42	13,96	14,28	13,63	11,68
	při užití EAT	9,53	10,73	10,98	10,44	8,84
100 000 - <500 000 EUR	při užití EBIT	11,62	13,48	11,85	19,52	13,22
	při užití EAT	8,66	10,02	9,00	14,94	9,88
> = 500 000 EUR	při užití EBIT	4,78	4,93	5,42	12,24	6,35
	při užití EAT	3,29	3,34	3,80	9,06	4,28

Zdroj 47: Vlastní výpočty

Tabulka 21: Rentabilita vlastního kapitálu

Ekonomická velikost	Rentabilita vlastního kapitálu v %	2011	2012	2013	2014	2015
8 000 - <25 000 EUR	při užití EBIT	9,60	9,52	10,71	6,88	5,42
	při užití EAT	12,15	12,01	13,62	8,81	7,05
25 000 - <50 000 EUR	při užití EBIT	11,47	12,71	10,31	11,33	9,20
	při užití EAT	14,62	16,21	13,24	14,43	11,93
50 000 - <100 000 EUR	při užití EBIT	12,51	13,23	13,50	13,39	11,99
	při užití EAT	16,09	17,04	17,39	17,27	15,56
100 000 - <500 000 EUR	při užití EBIT	17,74	19,26	15,86	25,20	19,89
	při užití EAT	22,77	24,85	20,31	32,18	25,59
> = 500 000 EUR	při užití EBIT	15,30	15,31	15,05	28,33	23,27
	při užití EAT	19,53	19,61	19,22	36,03	29,78

Zdroj 48: Vlastní výpočty

Příloha 8: Dotace připadající na hektar

Stát	Ekonomická velikost	Dotace na hektar
(CZE) Czech Republic	8 000 - <25 000 EUR	409,0509
	25 000 - <50 000 EUR	401,9483
	50 000 - <100 000 EUR	376,7397
	100 000 - <500 000 EUR	398,2648
	> = 500 000 EUR	419,0868
(DEU) Germany	8 000 - <25 000 EUR	0
	25 000 - <50 000 EUR	477,1853
	50 000 - <100 000 EUR	445,7611
	100 000 - <500 000 EUR	398,9576
	> = 500 000 EUR	372,8427
(OST) Austria	8 000 - <25 000 EUR	667,3038
	25 000 - <50 000 EUR	630,8228
	50 000 - <100 000 EUR	527,7019
	100 000 - <500 000 EUR	501,1187
	> = 500 000 EUR	0
(POL) Poland	2 000 - <8 000 EUR	274,933
	8 000 - <25 000 EUR	302,0787
	25 000 - <50 000 EUR	315,7963
	50 000 - <100 000 EUR	299,3139
	100 000 - <500 000 EUR	241,5183
	> = 500 000 EUR	186,1244
(SVK) Slovakia	8 000 - <25 000 EUR	0
	25 000 - <50 000 EUR	312,8506
	50 000 - <100 000 EUR	313,1182
	100 000 - <500 000 EUR	302,9456
	> = 500 000 EUR	278,5196

Zdroj 49: Vlastní výpočty

Tabulka 22: Index IN05porovnání s jinými státy

Stát	Ekonomická velikost	Index IN05
(CZE) Czech Republic	8 000 - <25 000 EUR	3,57
	25 000 - <50 000 EUR	2,84
	50 000 - <100 000 EUR	2,62
	100 000 - <500 000 EUR	1,84
	>= 500 000 EUR	1,12
(DEU) Germany	8 000 - <25 000 EUR	0,00
	25 000 - < 50 000 EUR	2,51
	50 000 - < 100 000 EUR	2,17
	100 000 - < 500 000 EUR	1,41
	>= 500 000 EUR	0,90
(OST) Austria	8 000 - < 25 000 EUR	29,28
	25 000 - < 50 000 EUR	26,87
	50 000 - < 100 000 EUR	16,11
	100 000 - < 500 000 EUR	10,43
	>= 500 000 EUR	0,00
(POL) Poland	2 000 - < 8 000 EUR	24,11
	8 000 - < 25 000 EUR	9,31
	25 000 - < 50 000 EUR	4,99
	50 000 - < 100 000 EUR	3,36
	100 000 - < 500 000 EUR	2,30
	>= 500 000 EUR	1,80
(SVK) Slovakia	8 000 - < 25 000 EUR	0,00
	25 000 - < 50 000 EUR	1,54
	50 000 - < 100 000 EUR	1,61
	100 000 - < 500 000 EUR	1,06
	>= 500 000 EUR	0,68

Zdroj 50: Vlastní výpočty

Příloha 9: Výsledky mezinárodního srovnávání

Pořadí	Stát	Ekonomická velikost	celkem bodů
1	Česká republika	CZ 100 000 - <500 000 EUR	297
2	Německo	DE> = 500 000 EUR	296
3	Česká republika	CZ> = 500 000 EUR	269
4	Slovensko	SK 50 000 - <100 000 EUR	238
5	Česká republika	CZ 25 000 - <50 000 EUR	234
6	Česká republika	CZ 50 000 - <100 000 EUR	232
7	Polsko	POL 8 000 - <25 000 EUR	232
8	Rakousko	AT 100 000 - <500 000 EUR	228
9	Německo	DE 50 000 - <100 000 EUR	221
10	Polsko	POL 100 000 - <500 000 EUR	210
11	Česká republika	CZ 8 000 - <25 000 EUR	200
12	Německo	DE 100 000 - <500 000 EUR	198
13	Rakousko	AT 25 000 - <50 000 EUR	198
14	Slovensko	SK 25 000 - <50 000 EUR	184
15	Německo	DE 25 000 - <50 000 EUR	183
16	Slovensko	SK 100 000 - <500 000 EUR	169
17	Slovensko	SK> = 500 000 EUR	166
18	Polsko	POL 50 000 - <100 000 EUR	164
19	Polsko	POL> = 500 000 EUR	159
20	Polsko	POL 25 000 - <50 000 EUR	157
21	Rakousko	AT 50 000 - <100 000 EUR	140
22	Rakousko	AT 8 000 - <25 000 EUR	95

Zdroj 51: Vlastní výpočty

Příloha 10: Produkce skupiny 1

FADN 2011-2015	Jednotka	8 000- <25 000 EUR				
		2011	2012	2013	2014	2015
Počet reprezentovaných podniků		5900	7540	7540	7540	7260
Vstup pracovní síly	AWU/100ha	1,2	1,26	1,34	1,26	1,24
Vstup neplacené pracovní síly	FWU/100ha	1,16	1,19	1,22	1,24	1,23
Vstup placené pracovní síly	AWU/100ha	0,04	0,07	0,12	0,02	0,01
Využívaná zemědělská půda	ha/podnik	28,94	25,61	26,26	24,26	24,97
Využívaná připachtovaná zemědělská půda	%	13,85	11,68	12,47	10,54	10,6
Výměra:		8,2	6,94	6,36	6,08	7,19
Obiloviny	%	1,83	1,56	1,4	0,99	1,24
Ostatní polní plodiny	%	0	0,01	0,02	0	0,02
Zelenina a květiny	%	0,18	0,05	0,1	0,07	0,13
Vinice	%	0,14	0,31	0,27	0,32	0,24
Trvalé kultury	%	17,95	16,35	16,51	16	15,62
Krmné plodiny	%	0,56	0,48	0,27	0,11	0,1
Výměra lesní půdy	ha/podnik	10,63	9,93	9,55	9,5	9,52
Počet dobytčích jednotek (DJ) celkem	DJ/100ha	0,34	0,43	0,34	0,39	0,04
Dojnice	DJ/100ha	7,92	6,88	6,48	6,61	6,82
Ostatní skot	DJ/100ha	0,7	0,96	0,98	1,16	1,16
Ovce a kozy	DJ/100ha	0,86	0,73	0,55	0,84	1,07
Prasata	DJ/100ha	0,05	0	0	0	0,01
Drůbež	DJ/100ha	49,73814	43,13839	45,84347	45,67091	45,26399
Výnos pšenice	t/ha	70,88332	71,85185	78,48325		
Výnos kukuřice na zrno	t/ha	0,537619	0,53648	0,526275	0,555229	0,575178
Intenzita chovu přežvýkavců (na ha krmných plodin)	DJ/ha	5651,756	4814,303	5242,748	7433,67	8340,983
Roční dojivost	l/ks	21992	20813	21418	19389	19776
Celková produkce	EUR/ha	13687	12163	12708	11453	11771
Produkce rostlinné výroby celkem	EUR/ha	6296	5869	4619	4570	4643
Obiloviny	EUR/ha	165	2	0	0	3

Proteinové plodiny	EUR/ha	0	0	0	0	0
Brambory	EUR/ha	453	535	1286	1502	1020
Cukrovka	EUR/ha	0	0	0	0	0
Olejniny	EUR/ha	2035	1196	1165	888	905
Průmyslové plodiny	EUR/ha	6	267	170	16	33
Zelenina a květiny	EUR/ha	12	38	351	22	158
Ovoce	EUR/ha	346	695	1074	1233	566
Víno a hrozny	EUR/ha	1022	215	1095	606	1617
Krmné plodiny	EUR/ha	2859	2686	2595	2547	2761
Ostatní plodiny a výrobky RV	EUR/ha	493	660	352	70	63
Produkce živočišné výroby celkem	EUR/ha	6212	5824	5486	6097	5469
Mléko a mléčné výrobky	EUR/ha	-114	94	104	-79	-298
Hovězí a telecí maso	EUR/ha	673	686	634	946	123
Vepřové maso	EUR/ha	3354	3040	2816	2613	2925
Ovce a kozy	EUR/ha	830	714	535	766	901
Drůbeží maso	EUR/ha	527	409	448	504	518
Vejce	EUR/ha	92	0	2	1	4
Ovčí a kozí mléko	EUR/ha	2	3	0	3	7
Ostatní zvířata a výrobky ŽV	EUR/ha	330	322	343	446	464
Ostatní produkce	EUR/ha	405	650	708	818	528

Zdroj 52: FADN

Příloha 11: Náklady a zisk skupiny I

FADN 2011-2015	Jednotka	8 000- <25 000 EUR				
		2011	2012	2013	2014	2015
Celkové náklady	EUR/ha	23676	22859	23011	21769	23554
Výrobní spotřeba	EUR/ha	17277	16543	16324	15330	16348
Přímé náklady	EUR/ha	8150	7755	7407	7544	8250
Osiva nakupovaná	EUR/ha	818	873	676	834	962
Osiva vlastní	EUR/ha	102	133	60	44	32
Hnojiva nakupovaná	EUR/ha	912	789	703	599	809
Prostředky ochrany rostlin	EUR/ha	949	707	623	530	593
Ostatní přímé náklady rostl. výroby	EUR/ha	290	381	490	630	617
Krmiva nakupovaná	EUR/ha	3957	3822	3747	3223	2981
Krmiva vlastní	EUR/ha	3148	2759	2795	2475	2399
Ostatní přímé náklady živ. výroby	EUR/ha	755	826	878	766	707
Specifické náklady OGA celkem	EUR/ha	11	5	7	31	26
Ostatní věcné náklady	EUR/ha	9127	8787	8917	7786	8098
Náklady budov a strojů	EUR/ha	2874	2975	3083	2849	3020
Energie	EUR/ha	3625	3249	3165	2947	2838
Služby	EUR/ha	681	788	809	576	752
Ostatní náklady	EUR/ha	1947	1774	1860	1414	1489
Odpisy	EUR/ha	5130	4733	4564	5516	6106
Externí faktory	EUR/ha	1268	1583	2123	923	1100
Mzdové náklady	EUR/ha	320	802	1239	112	120
Nájemné půdy a budov	EUR/ha	660	538	521	477	604
Nákladové úroky	EUR/ha	288	237	363	334	377
Provozní dotace a podpory celkem	EUR/ha	12196	11662	11944	10698	10214
Jednotná platba na plochu ¹⁾	EUR/ha	0	0	0	0	0
Environmentální dotace	EUR/ha	3245	3110	3208	2721	2730
Dotace na LFA	EUR/ha	2145	1861	1966	1847	1114
Ostatní platby na rozvoj venkova	EUR/ha	182	85	141	31	49
Dotace na výrobní spotřebu	EUR/ha	445	340	218	199	211
Dotace na externí faktory	EUR/ha	105	97	139	59	118
Ostatní dotace na výrobu	EUR/ha	307	426	85	184	428

Daně a poplatky	EUR/ha	379	358	346	324	358
Investiční dotace	EUR/ha	996	424	329	172	1621
Hrubá přidaná hodnota	EUR/ha	16531	15574	16692	14432	13284
Čistá přidaná hodnota	EUR/ha	11401	10841	12129	8916	7178
Důchod ze zemědělské činnosti	EUR/ha	11128	9682	10334	8165	7699
Čistá přidaná hodnota/AWU	EUR/AWU	9532,526	8621,026	9035,719	7079,97	5766,904
Důchod ze zemědělské činnosti/FWU	EUR/AWU	9728,686	8136,895	8368,307	6552,392	6256,812
Aktiva celkem	EUR/ha	101775	97010	98108	112206	114606
Stálá aktiva celkem	EUR/ha	78255	76397	77589	78949	92407
Zemědělská půda a trvalé kultury	EUR/ha	30810	28517	26578	28718	38260
Stavby	EUR/ha	18498	20074	23717	26190	28408
Samostat. movité věci a soubory movitých věcí	EUR/ha	23993	22987	22679	19728	21461
Základní stádo a tažná zvířata	EUR/ha	4954	4818	4614	4313	4278
Oběžná aktiva celkem	EUR/ha	23520	20614	20519	33257	22199
Zvířata	EUR/ha	4356	3988	4056	3158	3223
Výrobky	EUR/ha	3483	3843	3108	2298	2562
Ostatní oběžná aktiva	EUR/ha	15681	12783	13356	27801	16415
Cizí zdroje	EUR/ha	5597	4793	6380	7194	7420
Dlouhodobé závazky	EUR/ha	4470	2766	3766	4845	4097
Krátkodobé závazky	EUR/ha	1127	2027	2615	2348	3322
Vlastní kapitál	EUR/ha	96178	92217	91728	105012	107187

Zdroj 53: FADN

Příloha 12: Produkce skupiny 2

FADN 2011-2015	Jednotka	25 000- <50 000 EUR				
		2011	2012	2013	2014	2015
Počet reprezentovaných podniků		2220	2330	2480	2440	2370
Vstup pracovní síly	AWU/100ha	1,7	1,69	1,68	1,76	1,77
Vstup neplacené pracovní síly	FWU/100ha	1,52	1,52	1,55	1,55	1,55
Vstup placené pracovní síly	AWU/100ha	0,18	0,17	0,12	0,21	0,22
Využívaná zemědělská půda	ha/podnik	57,01	51,97	48,87	48,04	48,76
Využívaná připachtovaná zemědělská půda	%	32,48	28,63	25,72	26,19	26,17
Výměra:		16,45	12,15	13,2	13,35	13,36
Obiloviny	%	4,75	4,08	3,91	3,86	3,8
Ostatní polní plodiny	%	0,05	0,03	0,07	0,02	0
Zelenina a květiny	%	0,29	0,23	0,28	0,32	0,38
Vinice	%	0,44	0,46	0,43	0,47	0,49
Trvalé kultury	%	33,49	33,99	30,51	29,3	29,83
Krmné plodiny	%	0,87	0,51	0,31	0,31	0,32
Výměra lesní půdy	ha/podnik	19,67	18,06	17,93	17,32	18,53
Počet dobytčích jednotek (DJ) celkem	DJ/100ha	1,14	0,9	0,66	0,81	0,83
Dojnice	DJ/100ha	14,34	13,74	13,6	13,1	14,3
Ostatní skot	DJ/100ha	1,92	1,37	1,38	0,93	1,13
Ovce a kozy	DJ/100ha	1,53	1,2	1,67	1,52	1,14
Prasata	DJ/100ha	0,01	0,08	0	0	0
Drůbež	DJ/100ha	50,75989	47,57474	51,16503	54,93509	54,794
Výnos pšenice	t/ha	83,13749	63,36634	83,92973	112,0434	92,78975
Výnos kukuřice na zrno	t/ha	0,531794	0,483848	0,528009	0,525654	0,563126
Intenzita chovu přežvýkavců (na ha krmných plodin)	DJ/ha	6008,727	6487,584	5861,634	5931,97	5729,096
Roční dojivost	l/ks	44281	40529	37451	38186	39465
Celková produkce	EUR/ha	29197	27024	24674	24054	24688
Produkce rostlinné výroby celkem	EUR/ha	12642	10997	9948	10320	9433
Obiloviny	EUR/ha	83	22	91	49	123

Proteinové plodiny	EUR/ha	0	160	0	0	0
Brambory	EUR/ha	1312	1485	1313	1409	1606
Cukrovka	EUR/ha	565	617	413	307	219
Olejniny	EUR/ha	4244	4168	3531	3566	3259
Průmyslové plodiny	EUR/ha	241	73	0	343	468
Zelenina a květiny	EUR/ha	1149	1268	1010	831	234
Ovoce	EUR/ha	1129	1238	974	787	1177
Víno a hrozny	EUR/ha	2171	1489	2436	1596	3267
Krmné plodiny	EUR/ha	5197	5239	4554	4277	4450
Ostatní plodiny a výrobky RV	EUR/ha	463	429	405	566	452
Produkce živočišné výroby celkem	EUR/ha	12197	10972	10436	10595	11182
Mléko a mléčné výrobky	EUR/ha	502	613	-3	413	513
Hovězí a telecí maso	EUR/ha	2228	1799	1274	1661	1540
Vepřové maso	EUR/ha	6159	5657	5717	5416	5935
Ovce a kozy	EUR/ha	1424	1098	1534	1359	969
Drůbeží maso	EUR/ha	1018	633	607	410	568
Vejce	EUR/ha	0	74	0	0	0
Ovčí a kozí mléko	EUR/ha	1	121	1	3	6
Ostatní zvířata a výrobky ŽV	EUR/ha	449	509	519	653	947
Ostatní produkce	EUR/ha	917	1082	784	1092	1217

Zdroj 54: FADN

Příloha 13: Náklady a zisk skupiny 2

FADN 2011-2015	Jednotka	25 000- <50 000 EUR				
		2011	2012	2013	2014	2015
Celkové náklady	EUR/ha	48484	43474	41762	41500	45005
Výrobní spotřeba	EUR/ha	35097	30821	29531	29047	30922
Přímé náklady	EUR/ha	17750	15311	14990	14790	15983
Osiva nakupovaná	EUR/ha	1943	1569	1612	1717	1872
Osiva vlastní	EUR/ha	136	154	84	66	60
Hnojiva nakupovaná	EUR/ha	2171	1960	2052	1692	1881
Prostředky ochrany rostlin	EUR/ha	2269	2012	2023	1720	1882
Ostatní přímé náklady rostl. výroby	EUR/ha	894	786	814	756	1010
Krmiva nakupovaná	EUR/ha	8047	7027	6482	5866	6049
Krmiva vlastní	EUR/ha	6572	5610	5354	4657	4952
Ostatní přímé náklady živ. výroby	EUR/ha	1568	1257	1211	1352	1504
Specifické náklady OGA celkem	EUR/ha	33	2	3	5	34
Ostatní věcné náklady	EUR/ha	17347	15510	14541	14257	14939
Náklady budov a strojů	EUR/ha	5669	5398	4711	5022	5473
Energie	EUR/ha	6435	5989	5770	5617	5637
Služby	EUR/ha	1828	1342	1115	1025	1073
Ostatní náklady	EUR/ha	3415	2780	2945	2593	2754
Odpisy	EUR/ha	9527	8897	9036	8509	9861
Externí faktory	EUR/ha	3860	3756	3194	3944	4223
Mzdové náklady	EUR/ha	1728	1715	1103	1833	1927
Nájemné půdy a budov	EUR/ha	1359	1239	1304	1473	1389
Nákladové úroky	EUR/ha	757	801	787	639	906
Provozní dotace a podpory celkem	EUR/ha	24183	23732	21148	20288	19599
Jednotná platba na plochu ¹⁾	EUR/ha	0	0	0	0	0
Environmentální dotace	EUR/ha	6490	6024	5124	4702	4789
Dotace na LFA	EUR/ha	4305	4013	3237	3251	2355
Ostatní platby na rozvoj venkova	EUR/ha	67	170	70	44	40
Dotace na výrobní spotřebu	EUR/ha	1001	846	656	461	442
Dotace na externí faktory	EUR/ha	157	336	316	241	206
Ostatní dotace na výrobu	EUR/ha	855	741	272	503	788

Daně a poplatky	EUR/ha	620	556	536	500	540
Investiční dotace	EUR/ha	688	563	1120	1821	3221
Hrubá přidaná hodnota	EUR/ha	32747	32884	28532	28928	27602
Čistá přidaná hodnota	EUR/ha	23220	23987	19496	20419	17741
Důchod ze zemědělské činnosti	EUR/ha	20048	20794	17422	18296	16739
Čistá přidaná hodnota/AWU	EUR/AWU	13671,7	14164,51	11630,98	11616,71	10018,66
Důchod ze zemědělské činnosti/FWU	EUR/AWU	12904,52	13533,43	11168,13	11618,61	10756,11
Aktiva celkem	EUR/ha	178605	168058	165018	159033	173443
Stálá aktiva celkem	EUR/ha	140964	132602	130168	122771	141610
Zemědělská půda a trvalé kultury	EUR/ha	44540	41749	41334	42857	50311
Stavby	EUR/ha	39551	40675	39388	35557	41645
Samostat. movité věci a soubory movitých věcí	EUR/ha	47102	40816	40440	36608	40995
Základní stádo a tažná zvířata	EUR/ha	9772	9363	9007	7734	8646
Oběžná aktiva celkem	EUR/ha	37641	35455	34850	36262	31833
Zvířata	EUR/ha	7755	7107	6417	6931	7119
Výrobky	EUR/ha	7661	5491	6081	5896	5943
Ostatní oběžná aktiva	EUR/ha	22225	22858	22352	23436	18770
Cizí zdroje	EUR/ha	14580	15135	11831	13089	17185
Dlouhodobé závazky	EUR/ha	8685	8997	8331	9450	11287
Krátkodobé závazky	EUR/ha	5895	6138	3500	3639	5898
Vlastní kapitál	EUR/ha	164025	152923	153187	145944	156258

Zdroj 55: FADN

Příloha 14: Produkce skupiny 3

FADN 2011-2015	Jednotka	50 000- <100 000 EUR				
		2011	2012	2013	2014	2015
Počet reprezentovaných podniků		2620	2970	2830	2860	2930
Vstup pracovní síly	AWU/100ha	2,3	2,04	2,15	2,19	2,18
Vstup neplacené pracovní síly	FWU/100ha	1,75	1,72	1,83	1,83	1,78
Vstup placené pracovní síly	AWU/100ha	0,55	0,31	0,32	0,36	0,4
Využívaná zemědělská půda	ha/podnik	97,99	82,53	81,26	81,26	82,63
Využívaná připachtovaná zemědělská půda	%	65,54	49,41	47,18	46,47	48,44
Výměra:		37,81	32,14	27,75	30,67	29,5
Obiloviny	%	14,83	12,15	13,71	11,69	11,94
Ostatní polní plodiny	%	0,16	0,15	0,07	0,1	0,16
Zelenina a květiny	%	0,3	0,18	0,22	0,23	0,37
Vinice	%	0,49	0,66	0,63	0,71	0,64
Trvalé kultury	%	43,45	35,65	36,82	36,79	38,7
Krmné plodiny	%	0,43	0,48	0,57	0,49	0,51
Výměra lesní půdy	ha/podnik	29,07	24,24	25,91	25,55	25,74
Počet dobytčích jednotek (DJ) celkem	DJ/100ha	3,27	2,47	2,72	2,62	2,22
Dojnice	DJ/100ha	20,34	16,83	18,18	18,56	19,07
Ostatní skot	DJ/100ha	1,07	1,26	1,31	1,45	1,26
Ovce a kozy	DJ/100ha	2,87	2,45	2,27	1,9	1,95
Prasata	DJ/100ha	0,9	0,52	0,66	0,47	0,69
Drůbež	DJ/100ha	52,70681	48,63044	53,60116	57,76667	57,7177
Výnos pšenice	t/ha	67,60508	71,31726	74,81522	76,39821	68,02403
Výnos kukuřice na zrno	t/ha	0,582957	0,588839	0,617828	0,644184	0,615867
Intenzita chovu přežvýkavců (na ha krmných plodin)	DJ/ha	5592,168	5593,528	5435,847	5448,471	5856,658
Roční dojivost	l/ks	94640	79739	75636	73371	71213

Celková produkce	EUR/ha	64239	59582	53898	52609	50917
Produkce rostlinné výroby celkem	EUR/ha	31374	30797	22995	25719	23225
Obiloviny	EUR/ha	394	87	135	143	271
Proteinové plodiny	EUR/ha	0	153	110	0	0
Brambory	EUR/ha	1855	2489	3655	3061	3172
Cukrovka	EUR/ha	1927	1800	1415	1239	710
Olejniny	EUR/ha	14054	11829	13776	11473	11151
Průmyslové plodiny	EUR/ha	469	283	263	116	42
Zelenina a květiny	EUR/ha	2969	2973	2364	2397	2838
Ovoce	EUR/ha	875	1849	1365	1644	1374
Víno a hrozny	EUR/ha	2057	830	1519	897	2159
Krmné plodiny	EUR/ha	7660	5837	5762	5660	5679
Ostatní plodiny a výrobky RV	EUR/ha	605	808	651	261	296
Produkce živočišné výroby celkem	EUR/ha	21254	17674	19427	18145	17121
Mléko a mléčné výrobky	EUR/ha	1475	-790	-117	1031	144
Hovězí a telecí maso	EUR/ha	6404	4946	5590	5825	4544
Vepřové maso	EUR/ha	9247	8008	8349	7839	8006
Ovce a kozy	EUR/ha	2909	2610	2552	2025	1781
Drůbeží maso	EUR/ha	749	614	754	801	799
Vejce	EUR/ha	755	495	742	374	544
Ovčí a kozí mléko	EUR/ha	716	161	443	373	406
Ostatní zvířata a výrobky ŽV	EUR/ha	119	195	184	341	341
Ostatní produkce	EUR/ha	355	645	813	566	699

Zdroj 56: FADN

Příloha 15: Náklady a zisk skupiny 3

FADN 2011-2015	Jednotka	50 000- <100 000 EUR				
		2011	2012	2013	2014	2015
Celkové náklady	EUR/ha	96343	79098	76292	75579	76758
Výrobní spotřeba	EUR/ha	67479	56983	55257	53295	52919
Přímé náklady	EUR/ha	33778	29866	29759	29312	29606
Osiva nakupovaná	EUR/ha	4904	4634	4117	4046	4312
Osiva vlastní	EUR/ha	249	206	129	127	77
Hnojiva nakupovaná	EUR/ha	6156	5826	5573	5400	5493
Prostředky ochrany rostlin	EUR/ha	6119	5472	5205	5165	5411
Ostatní přímé náklady rostl. výroby	EUR/ha	1193	1213	1275	1225	1465
Krmiva nakupovaná	EUR/ha	10951	9410	9988	9147	8206
Krmiva vlastní	EUR/ha	8790	7485	7747	7241	6601
Ostatní přímé náklady živ. výroby	EUR/ha	2160	1626	1704	1575	1680
Specifické náklady OGA celkem	EUR/ha	15	18	41	15	7
Ostatní věcné náklady	EUR/ha	33701	27117	25498	23983	23314
Náklady budov a strojů	EUR/ha	10223	8835	8543	8673	8473
Energie	EUR/ha	11876	10050	10007	9751	9067
Služby	EUR/ha	4393	3262	2474	1850	1984
Ostatní náklady	EUR/ha	7209	4970	4474	3710	3789
Odpisy	EUR/ha	18100	14639	13955	14263	15028
Externí faktory	EUR/ha	10764	7476	7080	8020	8811
Mzdové náklady	EUR/ha	5385	3056	2844	3650	3894
Nájemné půdy a budov	EUR/ha	3437	2700	2580	2749	3192
Nákladové úroky	EUR/ha	1891	1693	1640	1621	1724
Provozní dotace a podpory celkem	EUR/ha	37032	32375	32342	31475	31130
Jednotná platba na plochu ¹⁾	EUR/ha	0	0	0	0	0
Environmentální dotace	EUR/ha	8733	6344	6617	5886	6859
Dotace na LFA	EUR/ha	4629	4261	4219	4165	3265
Ostatní platby na rozvoj venkova	EUR/ha	116	125	151	125	57
Dotace na výrobní spotřebu	EUR/ha	1857	1449	1177	1020	959
Dotace na externí faktory	EUR/ha	678	787	674	625	629
Ostatní dotace na výrobu	EUR/ha	1464	966	352	936	1236

Daně a poplatky	EUR/ha	964	908	905	852	842
Investiční dotace	EUR/ha	2686	779	1024	1153	3151
Hrubá přidaná hodnota	EUR/ha	63228	54224	51816	50699	48581
Čistá přidaná hodnota	EUR/ha	45129	39584	37861	36435	33553
Důchod ze zemědělské činnosti	EUR/ha	37051	32887	31805	29568	27894
Čistá přidaná hodnota/AWU	EUR/AWU	19633,19	19444,19	17610,32	16640,83	15384,44
Důchod ze zemědělské činnosti/FWU	EUR/AWU	20279,77	18901,09	17138,49	16265,47	15572,45
Aktiva celkem	EUR/ha	335311	269853	254733	251139	261580
Stálá aktiva celkem	EUR/ha	254783	216384	204389	203800	211158
Zemědělská půda a trvalé kultury	EUR/ha	76389	77190	75037	80214	82100
Stavby	EUR/ha	69095	50651	44175	44863	49530
Samostat. movité věci a soubory movitých věcí	EUR/ha	94585	77020	73103	66348	67181
Základní stádo a tažná zvířata	EUR/ha	14714	11524	12074	12376	12347
Oběžná aktiva celkem	EUR/ha	80529	53469	50344	47339	50422
Zvířata	EUR/ha	8849	7642	8688	7729	8222
Výrobky	EUR/ha	9587	8394	8574	8579	9126
Ostatní oběžná aktiva	EUR/ha	62092	37432	33082	31031	33075
Cizí zdroje	EUR/ha	43087	27580	27623	30728	34930
Dlouhodobé závazky	EUR/ha	32168	20173	18621	23070	26677
Krátkodobé závazky	EUR/ha	10919	7407	9002	7658	8254
Vlastní kapitál	EUR/ha	292225	242273	227109	220411	226650

Zdroj 57: FADN

Příloha 16: produkce skupiny 4

FADN 2011-2015	Jednotka	100 000- <500 000 EUR				
		2011	2012	2013	2014	2015
Počet reprezentovaných podniků		2440	2840	2840	2840	2840
Vstup pracovní síly	AWU/100ha	5,94	5,25	5,27	4,85	5,04
Vstup neplacené pracovní síly	FWU/100ha	1,59	1,6	1,64	1,67	1,63
Vstup placené pracovní síly	AWU/100ha	4,34	3,65	3,63	3,18	3,4
Využívaná zemědělská půda	ha/podnik	292,68	256,16	265,01	263,28	260,49
Využívaná připachtovaná zemědělská půda	%	234,61	198,42	199,6	199,57	192,09
Výměra:		111,43	86,12	88,29	96,6	93,39
Obiloviny	%	40,29	34,41	41,19	40,42	43,52
Ostatní polní plodiny	%	1,33	1,27	0,95	0,64	0,5
Zelenina a květiny	%	1,41	0,46	0,5	0,38	1,03
Vinice	%	1,17	1,57	1,49	1,65	1,08
Trvalé kultury	%	135,64	129,86	131,55	122,17	119,87
Krmné plodiny	%	2,13	2,35	2,09	0,94	0,99
Výměra lesní půdy	ha/podnik	83,79	75,55	72,46	71,08	71,78
Počet dobytčích jednotek (DJ) celkem	DJ/100ha	12,95	9,41	9,37	9,41	9,07
Dojnice	DJ/100ha	58,56	55,52	53,21	52,45	51,4
Ostatní skot	DJ/100ha	0,64	0,88	0,83	0,88	0,9
Ovce a kozy	DJ/100ha	6,7	5,68	5,64	5,51	6,33
Prasata	DJ/100ha	4,72	3,84	3,17	2,51	3,61
Drůbež	DJ/100ha	51,81388	48,47427	55,23352	60,24773	57,83373
Výnos pšenice	t/ha	74,44753	70,03226	72,77685	82,8986	67,65235
Výnos kukuřice na zrno	t/ha	0,542674	0,519008	0,495888	0,53059	0,530438
Intenzita chovu přežvýkavců (na ha krmných plodin)	DJ/ha	5818,554	6253,543	6241,269	6302,843	6118,754
Roční dojivost	l/ks	269099	235933	243234	244539	249422
Celková produkce	EUR/ha	195592	166798	171612	170897	167278
Produkce rostlinné výroby celkem	EUR/ha	94136	80570	78197	85126	75586
Obiloviny	EUR/ha	483	408	528	701	1089
Proteinové plodiny	EUR/ha	342	226	123	0	0
Brambory	EUR/ha	9040	9091	10284	7261	7090
Cukrovka	EUR/ha	8034	6214	6859	7361	8334

Olejniny	EUR/ha	35490	32951	38955	37238	37005
Průmyslové plodiny	EUR/ha	276	441	738	424	364
Zelenina a květiny	EUR/ha	10158	9828	7976	6790	5710
Ovoce	EUR/ha	2313	2329	2152	2071	1808
Víno a hrozny	EUR/ha	11132	3481	4344	3215	9910
Krmné plodiny	EUR/ha	21793	19523	19846	19068	18685
Ostatní plodiny a výrobky RV	EUR/ha	2736	1960	1733	1642	1698
Produkce živočišné výroby celkem	EUR/ha	62125	54330	54520	55430	58542
Mléko a mléčné výrobky	EUR/ha	-62	594	-165	3032	296
Hovězí a telecí maso	EUR/ha	25904	19127	20050	21772	18639
Vepřové maso	EUR/ha	23755	22128	21739	21313	20457
Ovce a kozy	EUR/ha	5502	5471	5840	5037	6215
Drůbeží maso	EUR/ha	147	188	165	150	168
Vejce	EUR/ha	6383	6289	5008	3990	9040
Ovčí a kozí mléko	EUR/ha	2	405	368	306	453
Ostatní zvířata a výrobky ŽV	EUR/ha	122	540	1184	2368	2705
Ostatní produkce	EUR/ha	311	181	167	495	864

Zdroj 58: FADN

Příloha 17: Náklady a zisk skupiny 4

FADN 2011-2015	Jednotka	100 000- <500 000 EUR				
		2011	2012	2013	2014	2015
Celkové náklady	EUR/ha	317796	277106	276363	269158	291518
Výrobní spotřeba	EUR/ha	210531	182680	184536	180262	192371
Přímé náklady	EUR/ha	103421	91414	94124	98180	110143
Osiva nakupovaná	EUR/ha	15693	13433	14166	13889	14789
Osiva vlastní	EUR/ha	626	541	577	548	434
Hnojiva nakupovaná	EUR/ha	19035	16607	18828	18476	20879
Prostředky ochrany rostlin	EUR/ha	18498	15873	17639	17504	18412
Ostatní přímé náklady rostl. výroby	EUR/ha	3400	4178	3524	3819	4361
Krmiva nakupovaná	EUR/ha	32636	28297	27440	25201	23716
Krmiva vlastní	EUR/ha	25704	22616	21498	18934	18145
Ostatní přímé náklady živ. výroby	EUR/ha	5408	4904	5404	5485	5487
Specifické náklady OGA celkem	EUR/ha	48	63	23	110	144
Ostatní věcné náklady	EUR/ha	107109	91266	90413	82082	82228
Náklady budov a strojů	EUR/ha	31271	28328	28315	29713	28974
Energie	EUR/ha	35483	31192	32111	29956	29884
Služby	EUR/ha	15585	11536	10807	9289	8696
Ostatní náklady	EUR/ha	24770	20210	19180	13125	14674
Odpisy	EUR/ha	40055	34836	33932	32810	38486
Externí faktory	EUR/ha	67210	59591	57894	56086	60661
Mzdové náklady	EUR/ha	47958	40253	39076	37394	40714
Nájemné půdy a budov	EUR/ha	13676	13533	13743	13923	14901
Nákladové úroky	EUR/ha	5246	5581	4965	4768	5046
Provozní dotace a podpory celkem	EUR/ha	114865	107509	110871	107987	103744
Jednotná platba na plochu ¹⁾	EUR/ha	0	0	0	0	0
Environmentální dotace	EUR/ha	26549	25445	24429	20447	20412
Dotace na LFA	EUR/ha	16101	14893	14171	12844	9912
Ostatní platby na rozvoj venkova	EUR/ha	171	241	153	199	92
Dotace na výrobní spotřebu	EUR/ha	6355	4748	3951	3189	4334
Dotace na externí faktory	EUR/ha	1512	2131	2016	1849	1807
Ostatní dotace na výrobu	EUR/ha	5623	2938	4461	9173	9523

Daně a poplatky	EUR/ha	2033	1729	1813	1716	1826
Investiční dotace	EUR/ha	9890	3762	1156	4099	6069
Hrubá přidaná hodnota	EUR/ha	171401	159034	167755	170547	158969
Čistá přidaná hodnota	EUR/ha	131346	124198	133823	137737	120482
Důchod ze zemědělské činnosti	EUR/ha	74026	68369	77084	85750	65890
Čistá přidaná hodnota/AWU	EUR/AWU	22121,59	23668,21	25385,05	28394,54	23919,43
Důchod ze zemědělské činnosti/FWU	EUR/AWU	35282,97	34984,26	40839,2	44655	33006,18
Aktiva celkem	EUR/ha	773778	674614	827810	590440	665286
Stálá aktiva celkem	EUR/ha	584283	506644	630648	421364	461498
Zemědělská půda a trvalé kultury	EUR/ha	120021	112384	229758	137058	158344
Stavby	EUR/ha	221781	171356	167407	108628	120116
Samostat. movité věci a soubory movitých věcí	EUR/ha	203891	189125	199342	140982	149982
Základní stádo a tažná zvířata	EUR/ha	38590	33780	34141	34620	33049
Oběžná aktiva celkem	EUR/ha	189495	167971	197162	169076	203788
Zvířata	EUR/ha	23410	22284	20086	19339	20866
Výrobky	EUR/ha	23683	21522	21105	24774	26121
Ostatní oběžná aktiva	EUR/ha	142402	124164	155971	124962	156801
Cizí zdroje	EUR/ha	173892	152369	144440	147629	174730
Dlouhodobé závazky	EUR/ha	118141	99066	94179	102272	120066
Krátkodobé závazky	EUR/ha	55751	53302	50261	45356	54664
Vlastní kapitál	EUR/ha	599885	522246	683369	442811	490556

Zdroj 59: FADN

Příloha 18: Produkce skupiny 5

FADN 2011-2015	Jednotka	>500 000 EUR				
		2011	2012	2013	2014	2015
Počet reprezentovaných podniků		1650	1820	1820	1820	1800
Vstup pracovní síly	AWU/100ha	39,55	36,26	36,26	34,96	34,83
Vstup neplacené pracovní síly	FWU/100ha	0,22	0,21	0,28	0,28	0,28
Vstup placené pracovní síly	AWU/100ha	39,33	36,06	35,98	34,69	34,55
Využívaná zemědělská půda	ha/podnik	1290,49	1208,22	1227,59	1236,65	1242,64
Využívaná připachtovaná zemědělská půda	%	1177,8	1086,65	1081,5	1065,64	1051,13
Výměra:		609,45	567,22	564,17	569,42	565,94
Obiloviny	%	260,67	236,23	248,61	250,29	255,7
Ostatní polní plodiny	%	5,15	5,96	5,53	4,98	6,27
Zelenina a květiny	%	1,96	1,89	2,07	1,2	1,92
Vinice	%	5,52	4,92	5,45	4,89	4,75
Trvalé kultury	%	401,93	385,95	395,52	399,12	400,59
Krmné plodiny	%	1,37	0,91	0,94	1,39	1,54
Výměra lesní půdy	ha/podnik	698,26	616,42	635,88	639,22	656,47
Počet dobytčích jednotek (DJ) celkem	DJ/100ha	202,43	184,21	183,25	183,93	190,64
Dojnice	DJ/100ha	217,35	202,09	203,7	209,03	210,55
Ostatní skot	DJ/100ha	0,52	1,02	0,46	0,4	0,32
Ovce a kozy	DJ/100ha	179,48	137	161,16	182,56	166,49
Prasata	DJ/100ha	98,38	91,96	87,2	63,25	88,42
Drůbež	DJ/100ha	60,11264	47,14279	58,76898	68,85955	66,26303
Výnos pšenice	t/ha	86,40348	80,73279	71,83582	86,42332	61,65838
Výnos kukuřice na zrno	t/ha	1,065799	1,01865	1,003791	1,019459	1,03406
Intenzita chovu přežvýkavců (na ha krmných plodin)	DJ/ha	7155,34	7428,31	7479,76	7770,665	7989,073
Roční dojivost	l/ks	2260036	2169688	2185427	2308469	2261102
Celková produkce	EUR/ha	1179514	1123815	1126534	1149051	1142535
Produkce rostlinné výroby celkem	EUR/ha	577127	532850	529360	545823	531008
Obiloviny	EUR/ha	6125	3972	3174	4197	8874
Proteinové plodiny	EUR/ha	5433	4232	7051	0	0
Brambory	EUR/ha	48500	44697	43662	42546	38672
Cukrovka	EUR/ha	83475	78115	77179	70353	60687

Olejniny	EUR/ha	223982	223558	252359	248418	244248
Průmyslové plodiny	EUR/ha	23152	18570	16400	18773	25151
Zelenina a květiny	EUR/ha	52274	65899	58998	39743	58513
Ovoce	EUR/ha	12710	14294	15250	12741	16946
Víno a hrozny	EUR/ha	6006	4554	6575	3644	8602
Krmné plodiny	EUR/ha	116773	102567	97302	144419	132201
Ostatní plodiny a výrobky RV	EUR/ha	29390	34739	26276	18394	17635
Produkce živočišné výroby celkem	EUR/ha	897648	826646	877982	908854	866992
Mléko a mléčné výrobky	EUR/ha	-10849	1619	5143	8851	-657
Hovězí a telecí maso	EUR/ha	481995	418111	450330	479612	432787
Vepřové maso	EUR/ha	109773	113414	117363	118947	125906
Ovce a kozy	EUR/ha	165388	151841	176761	206050	154065
Drůbeží maso	EUR/ha	60	336	127	102	108
Vejce	EUR/ha	87946	95765	68918	37365	111283
Ovčí a kozí mléko	EUR/ha	31479	41918	60054	59758	35467
Ostatní zvířata a výrobky ŽV	EUR/ha	463	256	67	295	19
Ostatní produkce	EUR/ha	20546	5005	4361	6726	7356

Zdroj 60: FADN

Příloha 19: Náklady a zisk skupiny 5

FADN 2011-2015	Jednotka	>500 000 EUR				
		2011	2012	2013	2014	2015
Celkové náklady	EUR/ha	2505414	2399108	2471973	2528526	2627908
Výrobní spotřeba	EUR/ha	1679809	1608636	1653810	1704997	1749622
Přímé náklady	EUR/ha	967669	937979	952506	1071979	1145035
Osiva nakupovaná	EUR/ha	105597	109013	108047	100425	108874
Osiva vlastní	EUR/ha	7173	6990	8297	6811	7046
Hnojiva nakupovaná	EUR/ha	151616	151341	163720	156637	172849
Prostředky ochrany rostlin	EUR/ha	127289	124279	126901	129143	135311
Ostatní přímé náklady rostl. výroby	EUR/ha	16151	35253	31331	33787	37574
Krmiva nakupovaná	EUR/ha	281364	254520	249763	271724	287143
Krmiva vlastní	EUR/ha	159002	138665	127956	139530	142510
Ostatní přímé náklady živ. výroby	EUR/ha	74541	78922	76609	87208	80370
Specifické náklady OGA celkem	EUR/ha	95	59	76	86	147
Ostatní věcné náklady	EUR/ha	712141	670656	701303	633018	604586
Náklady budov a strojů	EUR/ha	180220	204428	211794	221236	220428
Energie	EUR/ha	245752	233657	237366	234732	206049
Služby	EUR/ha	74512	62712	66604	63535	62463
Ostatní náklady	EUR/ha	211658	169859	185539	113516	115646
Odpisy	EUR/ha	201548	203616	220604	222792	247409
Externí faktory	EUR/ha	624057	586857	597559	600737	630878
Mzdové náklady	EUR/ha	511861	473697	476604	479537	491616
Nájemné půdy a budov	EUR/ha	81809	81299	89859	94540	110708
Nákladové úroky	EUR/ha	26973	28214	27487	26659	28554
Provozní dotace a podpory celkem	EUR/ha	428124	404245	499177	513153	520774
Jednotná platba na plochu ¹⁾	EUR/ha	0	0	0	0	0
Environmentální dotace	EUR/ha	39167	35531	33588	30791	32546
Dotace na LFA	EUR/ha	24446	23562	21709	21425	19705
Ostatní platby na rozvoj venkova	EUR/ha	407	428	359	457	266
Dotace na výrobní spotřebu	EUR/ha	47848	41671	35425	38690	52645
Dotace na externí faktory	EUR/ha	6233	8143	7257	5868	5230
Ostatní dotace na výrobu	EUR/ha	45195	27595	113749	130532	117045

Daně a poplatky	EUR/ha	11956	10788	10727	10676	11596
Investiční dotace	EUR/ha	54012	43625	22377	15388	31429
Hrubá přidaná hodnota	EUR/ha	996395	954510	1020067	1105949	1020658
Čistá přidaná hodnota	EUR/ha	794847	750895	799463	883157	773249
Důchod ze zemědělské činnosti	EUR/ha	224802	207663	224281	297808	173800
Čistá přidaná hodnota/AWU	EUR/AWU	20097,91	20707,17	22050,84	25258,5	22198,5
Důchod ze zemědělské činnosti/FWU	EUR/AWU	89129,72	85865,15	85664,15	101237,9	89875,26
Aktiva celkem	EUR/ha	5709563	5475545	5797179	4003848	4240258
Stálá aktiva celkem	EUR/ha	4197686	4041229	4302071	2484952	2627647
Zemědělská půda a trvalé kultury	EUR/ha	328606	357566	428778	494105	605545
Stavby	EUR/ha	2196874	2035580	2107101	1151510	1194531
Samostat. movité věci a soubory movitých věcí	EUR/ha	1432900	1437509	1553902	626154	607757
Základní stádo a tažná zvířata	EUR/ha	239306	210573	212291	212893	219305
Oběžná aktiva celkem	EUR/ha	1511877	1434316	1495108	1518896	1612610
Zvířata	EUR/ha	193203	175982	186874	184039	178995
Výrobky	EUR/ha	229714	198859	220010	269548	234612
Ostatní oběžná aktiva	EUR/ha	1088960	1059475	1088224	1065309	1199004
Cizí zdroje	EUR/ha	1501365	1502399	1494664	1478617	1548209
Dlouhodobé závazky	EUR/ha	942116	995464	957608	927180	902110
Krátkodobé závazky	EUR/ha	559249	506935	537056	551437	646099
Vlastní kapitál	EUR/ha	4208199	3973146	4302515	2525231	2692049

Zdroj 61: FADN